

Zakon o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama

"Službeni glasnik RS", br. [73/2010](#), [121/2012](#) (čl. 53 nije u prečišćenom tekstu), [18/2015](#) (čl. 114-117. nisu u prečišćenom tekstu), [96/2015](#) - drugi zakon i [92/2016](#) (čl. 50-54. nisu u prečišćenom tekstu).

Deo prvi

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način za bezbednu plovidbu na unutrašnjim vodama Republike Srbije, vodni putevi i plovidba, plovila i njihova sposobnost za plovidbu, posada, traganje i spasavanje, luke i pristaništa, nadzor i druga pitanja koja se odnose na plovidbu na unutrašnjim vodama.

Primena zakona

Član 2.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na međunarodnim, međudržavnim i državnim vodnim putevima Republike Srbije, kao i na drugim unutrašnjim vodama.

Odredbe ovog zakona primenjuju se i na ratna plovila, kada je to ovim zakonom propisano.

Član 3.

Na odnose koji nisu uređeni ovim zakonom i drugim propisima koji su doneti na osnovu ovog zakona, primenjuju se običaji u unutrašnjoj plovidbi.

Značenje pojmova

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *boksaža* je vrsta lučke usluge kojom se obavlja manevrisanje plovilima u luci;
- 2) *bočni sastav* je sastav plovila koja su čvrsto povezana bok uz bok, osim čamaca, od kojih nijedno nije postavljeno ispred plovila koje pokreće sastav;
- 3) *brod* je brod unutrašnje plovidbe i rečno-morski brod, osim ratnog broda;
- 4) *brod bez sopstvenog pogona* je brod koji nema sopstveni mašinski uređaj za pogon, kao i brod

čiji se mašinski uređaj koristi za premeštanje u luci ili mestima ukrcavanja ili iskrcavanja, ili da bi se povećale njegove manevarske sposobnosti za vreme potiskivanja ili tegljenja;

5) *brod velike brzine* je brod sa sopstvenim pogonom koji može da postigne brzinu preko 40 km/h u odnosu na vodu;

6) *brod sa sopstvenim pogonom* je brod koji ima sopstveni mašinski uređaj za pogon;

7) *brod u gradnji* je brod od momenta polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje do momenta upisa u upisnik brodova;

8) *brod unutrašnje plovidbe* je brod registrovan za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi najmanje 20 m ili čiji je proizvod dužine, širine i maksimalnog gaza jednak zapremini od najmanje 100 m³, kao i tegljač i potiskivač, bez obzira na njihovu dužinu i zapreminu;

9) *brodar* je vlasnik plovila, zakupac ili menadžer, koji je kao držalac plovila, nosilac plovidbene odgovornosti;

10) *vatrogasno spasilačko plovilo* je plovilo registrovano i opremljeno za gašenje požara i ostale tehničko-tehnološke intervencije i spasilačke aktivnosti na vodi;

11) *vlasnik plovila* je fizičko ili pravno lice koje je kao vlasnik upisano u jedan od upisnika;

12) *vodni put* je deo unutrašnjih voda na kome se obavlja plovidba, kategorisan i otvoren za plovidbu;

13) *gliser* je vrsta čamca koji pomoću sopstvenog pogonskog uređaja glisira po površini vode;

14) *domaće plovilo* je plovilo koje ima srpsku državnu pripadnost i koje je upisano u jedan od domaćih upisnika;

15) *državni vodni put* je vodni put na kome važi državni režim plovidbe na kome je bez posebnog odobrenja dozvoljena plovidba samo plovilima pod zastavom Republike Srbije;

16) *elektronske plovidbene karte* su baze podataka, standardizovane u pogledu sadržine, strukture i formata, koje se daju na upotrebu putem Inland ECDIS opreme;

17) *zimovnik* je izgrađeni ili prirodni vodni prostor na vodnom putu koji je uređen i osposobljen tako da predstavlja sigurno sklonište za plovila od oštećenja ledom, visokog vodostaja ili ostalih vremenskih nepogoda;

17a) *zimsko sklonište* je prirodni deo vodnog prostora na vodnom putu, luke ili pristaništa, koje služi za vanredni smeštaj plovila radi zaštite od oštećenja prilikom neposrednog dolaska leda, velike vode ili ostalih vremenskih nepogoda;

18) *Inland ECDIS* je elektronski prikaz plovidbenih karata i informacioni sistem za unutrašnju plovidbu koji prikazuje odabrane informacije iz Sistema elektronskih plovidbenih karata za unutrašnju plovidbu (Inland SENC), i po izboru informacije prikupljene drugim plovidbenim sensorima;

19) *javno plovilo* je plovilo koje upotrebljava državni organ, a koje nije ratno plovilo i koje služi isključivo u neprivredne svrhe;

20) *jahta* je plovilo koje služi za rekreaciju, sport i razonodu, koje može da se koristi za lične potrebe ili za privrednu delatnost;

21) *ledolomac* je brod registrovan i opremljen za razbijanje leda;

22) *luka* je vodni i sa vodom povezani prostor koji je izgrađen i opremljen za prijem domaćih brodova i brodova strane zastave, njihovo ukrcavanje i iskrcavanje, skladištenje, doradu i oplemenjivanje robe, prijem i isporuku robe drugim vidovima transporta (drumski, železnički, intermodalni i cevovodni transport), ukrcavanje i iskrcavanje putnika, kao i za pružanje drugih logističkih usluga potrebnih za razvoj privrede u zaleđu luke. Lučki terminali, sidrišta, kao i delovi vodnog puta koji omogućavaju obavljanje lučke delatnosti su sastavni delovi luka;

23) *lučka akvatorija* je deo vodnog puta u sastavu lučkog područja, po prirodi prostor neposredno vezan uz obalu, izdvojena sidrišta i slično;

23a) *lučka koncesija* je pravo koje se stiče ugovorom kojim je uređeno davanje lučke koncesije za

usluge sa pravom na komercijalno korišćenje konkretne usluge, odnosno lučke koncesije za javne radove sa pravom na komercijalno korišćenje izvedenih radova, koje Agencija za upravljanje lukama ustupa domaćem ili stranom pravnom licu na određeno vreme pod posebno propisanim uslovima, uz plaćanje koncesione naknade od strane koncesionara koji snosi rizik vezan za komercijalno korišćenje predmeta koncesije. Komercijalni rizik u korišćenju radova ili usluga obuhvata rizik potražnje ili rizik ponude ili i rizika potražnje i rizika ponude;

24) *lučke usluge* su usluge komercijalne prirode koje se obavljaju u lukama, odnosno pristaništima uz naknadu prema lučkim tarifama;

25) *lučki korisnik* je lice koje koristi jednu ili više lučkih usluga;

26) *lučki operater* je pravno lice koje obavlja jednu ili više lučkih delatnosti;

27) *lučko područje* je područje luke ili pristaništa koje se koristi za obavljanje lučke delatnosti, kojim upravlja Agencija za upravljanje lukama i na kojem važi poseban režim kontrole dolaska i odlaska plovila, kao i ulaska i izlaska vozila i lica;

28) *marina* je pristanište za posebne namene na vodnom putu namenjeno za prihvat, čuvanje i opremu plovila koja služe za rekreaciju, sport i razonodu;

28a) *menadžer* je pravno lice koje je preuzelo odgovornost za upravljanje poslovanjem i/ili tehničko održavanje broda i/ili popunjavanje broda posadom, odnosno za obavljanje drugih poslova u skladu sa standardnim Baltic and International Maritime Council (BIMCO) sporazumom o upravljanju brodom;

29) *međudržavni vodni put* je vodni put na kome važi međudržavni režim plovidbe na kome je dozvoljena plovidba plovila pod zastavom Republike Srbije i granične države na tom vodnom putu;

30) *međunarodni vodni put* je vodni put na kome važi međunarodni režim plovidbe na kome je dozvoljena plovidba plovilima svih zastava;

31) *premor* je stanje člana posade nastalo kao rezultat nedostatka odmora ili bolesti i ogleda se u odstupanju od normalnog ponašanja i brzine reagovanja;

32) *ploveće telo* je splav ili druga konstrukcija, objekat ili spojena struktura sposobna za plovidbu, koja nije brod, tehnički plovni objekat, čamac ili plutajući objekat;

33) *plovidbena nezgoda* je vanredni događaj na unutrašnjim vodama nastao u plovidbi ili iskorišćavanju plovila, vodnog puta ili objekta na njemu pri kojem je došlo do ljudskih žrtava ili telesnih povreda, materijalne štete ili zagađivanja životne sredine;

34) *plovni put* je deo vodnog puta propisane dubine, širine i drugih tehničkih karakteristika, koji je uređen, obeležen i bezbedan za plovidbu;

35) *plovilo* je brod, tehnički plovni objekat, jahta, čamac, ploveće telo, plutajući objekat, plovilo koje obavlja ribolov i drugi objekat koji je osposobljen za plovidbu i koji učestvuje u plovidbi;

36) *plovilo Evropske unije* je plovilo koje ima državnu pripadnost jedne od država članica Evropske unije i namenu prema propisima države u kojoj je registrovano;

36a) *plovilo za rekreaciju* je plovilo koje je namenjeno za sport i razonodu čija je dužina trupa od 2,5 m do 24 m, nezavisno od vrste pogona;

37) *plovilo koje obavlja ribolov* je plovilo koje je namenjeno za ribolov uz pomoć mreže, uzica, ribarske kočice ili drugih ribolovnih sprava koje ograničavaju sposobnost manevrisanja, osim plovila koje je namenjeno za ribolov vučenjem udice ili drugim ribolovnim spravama koje ne ograničavaju sposobnost manevrisanja;

38) *plutajući objekat* je plovilo bez sopstvenog pogona koje po pravilu nije predviđeno za premeštanje niti za obavljanje posebnih radova na unutrašnjim vodama (kupatiilo, hangar, vodenica, ribarska tikvara, kuća za odmor, ponton, pontonski most, stambena lađa, ugostiteljski objekat, splav kućica, plutajuća radionica i slično);

39) *postojeći brod* je brod koji nije u gradnji;

40) *potiskivani sastav* je čvrsto povezani sastav plovila, osim čamaca, od kojih je najmanje jedan postavljen ispred potiskivača;

41) *potisnica* je teretni brod bez sopstvenog pogona i bez sopstvenog kormilarskog uređaja;

42) *potisnica pomorskog broda* je potisnica konstruisana da se nosi na pomorskim brodovima i da plovi na vodnim putevima;

43) *priznato klasifikaciono društvo* je klasifikaciono društvo koje je priznato u skladu sa posebnim propisom;

44) *prijemna stanica* je plovilo ili postrojenje na kopnu određeno od strane nadležnog organa za prijem štetnih predmeta ili materija koje nastaju na plovilu;

45) *pristanište* je vodni i sa vodom povezani prostor koji je izgrađen i opremljen za prijem domaćih brodova, njihovo ukrcavanje i iskrcavanje, kao i po potrebi skladištenje samo određene vrste robe, odnosno za ukrcavanje i iskrcavanje putnika;

46) *putnik* je svako lice na plovilu, osim dece mlađe od jedne godine, lica zaposlenih na plovilu u bilo kom svojstvu i članova njihove porodice;

47) *putnički brod* je brod registrovan za prevoz više od 12 putnika;

48) *rasprema* je privremeno povlačenje broda, odnosno tehničkog plovnog objekta iz upotrebe i njihov smeštaj na određenom delu vodnog puta u trajanju od najkraće 30 dana do godinu dana (kratka rasprema) ili duže od godinu dana (duga rasprema), tokom koje se na brodu ne mogu nalaziti roba, odnosno putnici;

49) *ratno plovilo* je plovilo koje je pod komandom oružanih snaga, a čija je posada vojna;

50) *Rečni informacioni servisi (RIS)* su usaglašene informacione usluge namenjene kao podrška upravljanju plovidbom na vodnim putevima uključujući, ako je to opravdano, vezu sa drugim vidovima saobraćaja;

51) *rečno-morski brod* je brod naročite konstrukcije čiji su gaz i druga konstrukciona svojstva takva da može ploviti u delu plovidbe na moru, kao i po unutrašnjim vodama;

52) *sastav* je tegljeni, potiskivani ili bočni sastav;

53) *sanitetsko plovilo* je plovilo registrovano i opremljeno za zbrinjavanje povređenih i obolelih;

54) *Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS)* je standard usvojen od strane Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu i koji predstavlja servis za pružanje usluga u cilju unapređenja bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja i zaštite životne sredine, osposobljen za uspostavljanje komunikacije sa učesnicima u saobraćaju i da odgovori potrebama saobraćaja u području obavezne primene VTS;

55) *sidrište* je opremljeni i obeleženi deo vodnog puta na kojem se može vršiti bezbedno sidrenje i manevrisanje plovila;

56) *skela* je plovilo namenjeno za prevoz lica, robe i životinja sa jedne na drugu obalu unutrašnjih voda;

57) *skelski prelaz* je deo unutrašnjih voda sa izgrađenim i uređenim prilaznim putevima, opremljen za bezbedno pristajanje skele, ukrcavanje i iskrcavanje lica, stvari i životinja koje se prevoze skelom;

58) *sklonište* je prirodni deo vodnog prostora na vodnom putu, koji služi za nužni smeštaj plovila radi zaštite od meteoroloških i hidroloških nepogoda;

59) *skuter* je vrsta čamca koji koristi sopstveni pogonski uređaj, koji se koristi za skijanje na vodi ili izvođenje figura (vodeni skuter, džet bicikl, džet ski i slično);

60) *stanje opijenosti* je stanje člana posade kod kojeg je lekarskim pregledom i drugim metodama i aparatima, analizom krvi i/ili urina utvrđeno prisustvo alkohola u organizmu merenjem količine alkohola u litru izdahnutog vazduha, kao i kod kojeg je lekarskim pregledom, upotrebom odgovarajućih sredstava ili uređaja, ili analizom krvi i/ili urina utvrđeno prisustvo u organizmu opojnih droga ili drugih materija koje menjaju stanje svesti;

61) *strano plovilo* je plovilo koje ima stranu državnu pripadnost i namenu prema propisima države u kojoj je registrovano;

62) *tanker* je brod registrovan za prevoz tereta u tečnom stanju;

63) *tegljač*, odnosno potiskivač je brod registrovan za tegljenje ili potiskivanje drugih plovila;

64) *tegljeni sastav* je sastav od jednog ili više plovila, osim čamaca, koje tegli jedan ili više tegljača;

65) *tegljenica* je teretni brod bez sopstvenog pogona koji ima sopstveni kormilarski uređaj;

66) *teretni brod* je brod registrovan za prevoz tereta;

67) *tehnički plovni objekat* je objekat opremljen mehaničkim uređajem za obavljanje tehničkih radova na unutrašnjim vodama sa sopstvenim pogonskim mašinskim uređajem ili bez njega (ploveća naprava, bager, mehanički pobijač piona, elevator, dizalica, ploveća kosačica, platforma i slično);

68) *trgovačka mornarica* obuhvata brodove i druga plovila, osim ratnih plovila;

69) *ulje* je svako postojano ulje, sirova nafta, teško dizel-ulje, mazivo-ulje i životinjska, biljna ulja i masti, bez obzira na to da li se prevozi plovilom kao teret ili kao gorivo za pogon plovila;

70) *unutrašnje vode* su reke, kanali i jezera na teritoriji Republike Srbije;

71) *unutrašnja plovidba* je plovidba koja se obavlja na vodnom putu;

72) *čamac* je plovilo, osim tegljača i potiskivača, bez obzira na njegovu dužinu i zapreminu, registrovano za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi manje od 20 m i čiji je proizvod dužine, širine i maksimalnog gaza manji od zapremine od 100 m³, a koje prevozi najviše 12 lica;

72a) *čamac za privredne svrhe* je čamac za obavljanje javnog prevoza (prevoz putnika i/ili stvari uz naplatu), za obavljanje registrovane privredne delatnosti (privredni ribolov, tegljenje ili potiskivanje skele i dr.) ili za više navedenih namena;

73) *štetni predmeti* i materije su otpad koji nastaje na plovilu, uključujući otpad koji nastaje od rada plovila, otpad od tereta, preostali teret i ostatke tereta.

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 18/2015-7.

Deo drugi

I. BEZBEDNOST PLOVIDBE

Član 5.

Bezbednost plovidbe podrazumeva uslove, pravila, tehnička pravila i mere koje moraju ispunjavati plovila i posada, vodni putevi, luke i pristaništa kojima se obezbeđuje bezbedna plovidba.

Član 6.

Poslovi bezbednosti plovidbe su upravni, inspekcijski, tehnički i drugi stručni poslovi određeni ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, kojima se obezbeđuje bezbednost plovidbe.

Član 7.

Poslovi iz člana 6. ovog zakona u nadležnosti su ministarstva nadležnog za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministarstvo), lučke kapetanije, Uprave za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu, Direkcije za vodne puteve, Agencije za upravljanje lukama, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva i ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Inspekcijske poslove na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine vrše inspektori bezbednosti plovidbe autonomne pokrajine, kao poverene poslove.

Poslovi tehničkog održavanja državnih vodnih puteva u nadležnosti su ovlašćenog pravnog lica za

tehničko održavanje državnih vodnih puteva.

Poslovi tehničkog održavanja državnih vodnih puteva koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine u nadležnosti su ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz stava 3. ovog člana mora da ispunjava tehničke, kadrovske i druge uslove.

Bliže uslove koje mora da ispunjava ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz stava 3. ovog člana propisuje ministar nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: ministar).

II. STRATEGIJA I PLANOWI RAZVOJA VODNOG SAOBRAĆAJA

Član 8.

Razvoj vodnog saobraćaja, kao i luke i pristaništa od interesa su za Republiku Srbiju i uživaju njenu posebnu zaštitu.

Dugoročni razvoj vodnog saobraćaja uređuje se Strategijom razvoja vodnog saobraćaja Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija) koja se donosi na period od 10 godina, a koja se u izuzetnim slučajevima može dopunjavati kada se za to ukaže naročita potreba.

Vlada donosi Strategiju.

Strategija naročito obuhvata:

1) analizu stanja (analiza stanja i potencijala ekonomskog razvoja vodnog saobraćaja, i to u odnosu na promet robe, flotu, luke i pristaništa, plovne puteve, stručno usavršavanje i zapošljavanje i pomorsku privredu);

2) SWOT analizu, viziju, misiju i strateške ciljeve razvoja vodnog saobraćaja u svim oblastima iz tačke 1) ovog stava;

3) institucionalni okvir za realizaciju Strategije;

4) instrumente i mere za realizaciju ciljeva i prioriteta utvrđenih Strategijom;

5) finansijska sredstva i podsticaje za realizaciju Strategije.

+ **Vidi:**

čl. 2. Zakona - 18/2015-7.

Član 9.

U skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona donosi se akcioni plan za sprovođenje utvrđenih prioriteta razvoja vodnog saobraćaja, koji sadrži konkretne aktivnosti, sa rokovima, zadacima, organima i organizacijama nadležnim za sprovođenje Strategije.

Akcioni plan iz stava 1. ovog člana usvaja Vlada na predlog ministarstva.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 18/2015-7.

Član 10.

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 121/2012-9.

čl. 4. Zakona - 18/2015-7.

III. VODNI PUTEVI

1. Vodni putevi

Kategorizacija vodnih puteva

Član 11.

Vodni putevi moraju da ispunjavaju uslove za bezbednu plovidbu propisane ovim zakonom.

Međunarodne i međudržavne vodne puteve određuje Vlada.

Kategorizacija međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva vrši se na osnovu tehničkih i eksploatacionih karakteristika utvrđenih međunarodnim ugovorom.

Kategorizaciju međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva utvrđuje Vlada.

Kategorizaciju državnih vodnih puteva utvrđuje ministar.

Kategorizacija vodnih puteva za plovidbu plovila za rekreaciju vrši se na osnovu tehničkih i eksploatacionih karakteristika utvrđenih Rezolucijom broj 52. Ekonomske komisije Ujedinjenih nacija za Evropu.

Kategorizaciju vodnih puteva za plovidbu plovila za rekreaciju utvrđuje ministar.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 18/2015-7.

Tehničko održavanje vodnih puteva

Član 12.

Zabranjeno je ugrožavanje plovnog puta na bilo koji način.

Vodni putevi moraju se uređivati, na njima se mora održavati plovnost i postavljati objekti bezbednosti plovidbe i obezbediti uslovi za bezbednu plovidbu u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta.

Bezbednost plovidbe i plovnost vodnih puteva prema utvrđenoj kategoriji obezbeđuje se tehničkim održavanjem.

Član 13.

Tehničko održavanje vodnih puteva obuhvata planiranje i izvršenje poslova:

- 1) održavanja propisanih tehničkih karakteristika plovnog puta;
- 2) izgradnje i održavanja hidrotehničkih objekata;
- 3) postavljanja, održavanja i obezbeđenja pravilnog funkcionisanja objekata bezbednosti plovidbe;
- 4) uklanjanja sa plovnog puta plutajućih i potonulih predmeta koji ugrožavaju bezbednost plovidbe;
- 5) hidrografskih merenja;
- 6) interventnog održavanja plovnog puta po nalogu inspektora bezbednosti plovidbe;
- 7) obeležavanja vodnih puteva;
- 8) upravljanja Rečnim informacionim servisima (RIS).

Hidrotehnički objekti iz stava 1. tačka 2) ovog člana obuhvataju obaloutvrde, napere, paralelne građevine sa traverzama, pregrade, pragove, kaskade i ševrone.

Tehničko održavanje međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva, vrši se u skladu sa

godišnjim Programom tehničkog održavanja koji se donosi u skladu sa akcionim planom iz člana 9. ovog zakona.

Godišnji program tehničkog održavanja međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva donosi Vlada na predlog ministarstva.

Tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine vrši se u skladu sa godišnjim Programom tehničkog održavanja koji se donosi u skladu sa akcionim planom iz člana 9. ovog zakona.

Godišnji program tehničkog održavanja državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine donosi nadležni organ autonomne pokrajine.

Način tehničkog održavanja međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva propisuje ministar, a državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine propisuje nadležni organ autonomne pokrajine.

+ **Vidi:**

[čl. 2. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 6. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 1. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 14.

Poslove tehničkog održavanja međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva iz člana 13. ovog zakona vrši Direkcija za vodne puteve, koja za izvođenje radova u okviru obavljanja poslova tehničkog održavanja međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva iz člana 13. stav 1. tač. 1)-5) ovog zakona, može da angažuje privredna društva koja ispunjavaju propisane uslove.

Poslove tehničkog održavanja državnih vodnih puteva iz člana 13. ovog zakona, vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, koje za izvođenje radova u okviru obavljanja poslova tehničkog održavanja državnih vodnih puteva iz člana 13. stav 1. tač. 1)-5) ovog zakona, može da angažuje privredna društva koja ispunjavaju propisane uslove.

Poslove tehničkog održavanja državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine iz člana 13. ovog zakona vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva, koje za izvođenje radova u okviru obavljanja poslova tehničkog održavanja državnih vodnih puteva iz člana 13. stav 1. tač. 1)-5) ovog zakona, može da angažuje privredna društva koja ispunjavaju propisane uslove.

Ako Direkcija za vodne puteve, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz st. 2. i 3. ovog člana, angažuje privredno društvo za obavljanje poslova iz st. 1-3. ovog člana, Direkcija za vodne puteve, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz st. 2. i 3. ovog člana, obavlja poslove tehničkog nadzora.

Izuzetno, za obavljanje poslova tehničkog nadzora Direkcija za vodne puteve, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva iz st. 2. i 3. ovog člana, može da angažuje fizičko ili pravno lice koje ima licencu za projektovanje ili izvođenje radova za hidrotehničke, odnosno hidrograđevinske objekte na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

+ **Vidi:**

[čl. 2. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 15.

Tehničko održavanje međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva finansira se iz budžeta Republike Srbije i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine finansira se iz budžeta autonomne pokrajine i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije za namene iz stava 1. ovog člana koriste se prema godišnjem programu tehničkog održavanja iz člana 13. stav 3. ovog zakona.

Sredstva iz st. 1-3. ovog člana, koriste se za finansiranje svih poslova tehničkog održavanja ili kao

učešće u finansiranju poslova tehničkog održavanja međunarodnih, međudržavnih i državnih vodnih puteva koji se kofinansiraju sredstvima iz fondova Evropske unije ili drugih dostupnih izvora finansiranja.

Godišnji program tehničkog održavanja iz stava 3. ovog člana sadrži analizu postojećeg stanja vodnog puta i objekata bezbednosti plovidbe, predlog mera i aktivnosti za održavanje ili postizanje utvrđene kategorije vodnog puta sa analizom njihovih efekata, detaljni pregled planiranih aktivnosti u cilju izvršavanja svih poslova tehničkog održavanja vodnih puteva, objekte, vrstu i obim (predmer) radova koji će se finansirati u periodu za koji se program donosi, dinamiku izvođenja poslova tehničkog održavanja, izvore finansiranja sa visinom učešća i druga pitanja vezana za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje objekata, odnosno izvođenje tehničkih radova i obavljanje drugih poslova tehničkog održavanja.

Dodelu sredstava za izgradnju i izvođenje radova na tehničkom održavanju međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva vrši Direkcija za vodne puteve, na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Dodelu sredstava za izgradnju i izvođenje radova na tehničkom održavanju državnih vodnih puteva vrši ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva, na osnovu sprovedenog postupka javne nabavke u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke.

Ministar propisuje bliže uslove i kriterijume za dodelu i korišćenje sredstava iz stava 1. ovog člana.

Ministar propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju privredna društva za obavljanje poslova izvođenja radova u okviru obavljanja poslova tehničkog održavanja vodnih puteva.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 92/2016-3.

Direkcija za vodne puteve

Član 16.

Direkcija za vodne puteve (u daljem tekstu: Direkcija) obrazuje se kao organ uprave u sastavu ministarstva za obavljanje poslova državne uprave, kao i stručnih i tehničkih poslova koji se odnose na međunarodne i međudržavne vodne puteve.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 121/2012-9.

Član 17.

Direkcija obavlja stručne poslove koji se odnose na:

- 1) tehničko održavanje i razvoj vodnih puteva iz člana 16. ovog zakona i objekte bezbednosti plovidbe na njima osim brodskih prevodnica i brana;
- 2) praćenje, analizu i obaveštavanje o stanju plovnosti vodnih puteva iz člana 16. ovog zakona;
- 3) izradu tehničke dokumentacije iz oblasti vodnih puteva iz člana 16. ovog zakona;
- 4) uspostavljanje, održavanje i razvoj Rečnih informacionih servisa (RIS);
- 5) održavanje i obeležavanje zimovnika otvorenih za zimovanje stranih i domaćih brodova i sidrišta na vodnim putevima iz člana 16. ovog zakona;
- 6) donosi sigurnosni plan iz člana 200. ovog zakona;
- 7) druge poslove određene zakonom.

U okviru svoje nadležnosti Direkcija obavlja sledeće upravne poslove:

1) daje uslove iz člana 37. stav 1, odnosno člana 37a stav 1. ovog zakona i mišljenje iz člana 57. stav 3. ovog zakona;

2) - **brisana** -

3) vodi evidenciju izdatih akata iz tačke 1) ovog stava.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 121/2012-9.

čl. 7. Zakona - 18/2015-7.

Član 18.

Direkcija može da pruža stručne usluge vezane za izradu projektne dokumentacije, obeležavanje prepreka i objekata na vodnom putu, izvođenje hidrografskih snimanja i hidrotehničkih radova na vodnim putevima za komercijalne potrebe korisnika.

Za stručne usluge iz stava 1. ovog člana plaća se taksa.

Sredstva od taksi iz stava 2. ovog člana su vrsta prihoda nastalih upotrebom javnih sredstava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Stručne usluge iz stava 1. ovog člana plaćaju korisnici.

Visinu taksi koje se naplaćuju za pružanje stručnih usluga iz stava 1. ovog člana određuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Sredstva ostvarena po osnovu pruženih stručnih usluga prihod su budžeta Republike Srbije.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 121/2012-9.

čl. 8. Zakona - 18/2015-7.

Objekti bezbednosti plovidbe

Član 19.

Objekti bezbednosti plovidbe na vodnim putevima prema nameni su:

1) objekti za tehničko poboljšanje uslova plovidbe: brodske prevodnice, brane, zimovnici, sidrišta, naperi, obaloutvrde, paralelne građevine, pregrade, usmeravajuće građevine i drugi objekti koji su u funkciji plovidbe;

2) objekti za obeležavanje i signalizaciju: plovni i obalni signali i oznake, Rečni informacioni servisi (RIS), Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), optički, zvučni, električni, elektronski, radio-komunikacioni, navigacioni i drugi uređaji za bezbednost plovidbe.

Direkcija je dužna da vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima.

Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva dužno je da vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na tim vodnim putevima, a ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine evidenciju objekata bezbednosti plovidbe na tim vodnim putevima.

Član 20.

Direkcija ima pravo službenosti za postavljanje objekata bezbednosti plovidbe na obalama međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva.

Pravo službenosti iz stava 1. ovog člana sastoji se u:

1) pravu prolaza preko obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, službenih lica Direkcije radi postavljanja ili održavanja objekata bezbednosti plovidbe;

2) pravu korišćenja obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, u širini od pet metara od ureza vode pri visokom plovidbenom nivou radi vršenja radova na tehničkom održavanju vodnih puteva;

3) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da gazduju šumama na obalama vodnih puteva tako da se ne pravi smetnja plovidbi i održavanju i pravilnom funkcionisanju objekata bezbednosti plovidbe;

4) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da dozvoli Direkciji da ukloni rastinje koje ometa postavljanje ili pravilno funkcionisanje objekata bezbednosti plovidbe;

5) obavezi sopstvenika, odnosno korisnika obale i zemljišta uz vodne puteve iz stava 1. ovog člana, da dopusti Direkciji da na njegovom zemljištu privremeno smesti objekte bezbednosti plovidbe uklonjene sa vodnog puta zbog nastanka neposredne opasnosti od leda, poplave ili neke druge prirodne nepogode i da te objekte po potrebi transportuje preko tog zemljišta.

Korišćenje obale i zemljišta iz stava 2. tač. 1) i 2) ovog člana Direkcija vrši po prethodno pribavljenom mišljenju subjekta koji upravlja vodnim zemljištem u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode.

Ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva ima pravo službenosti iz stava 2. ovog člana na obalama i zemljištu uz državne vodne puteve, a ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine na obalama i zemljištu uz državne vodne puteve na teritoriji autonomne pokrajine.

Zimovnici, sidrišta i skloništa

Član 21.

Zimovnici se formiraju na vodnom putu ili u lukama i pristaništima.

Zimovnici moraju ispunjavati uslove za bezbedan boravak plovila u njima.

Zimovnik mogu koristiti sva plovila pod jednakim uslovima.

+ **Vidi:**

čl. 9. Zakona - 18/2015-7.

Član 22.

Ministar propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju zimovnici otvoreni za zimovanje stranih i domaćih plovila.

Ministar određuje zimovnike otvorene za zimovanje stranih i domaćih plovila.

Nadležni organ autonomne pokrajine određuje zimovnike na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine otvorene za zimovanje domaćih plovila.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 92/2016-3.

Član 23.

Plovila koja su sprečena naglom pojavom leda ili drugim vanrednim okolnostima da uplove u zimovnik dužna su ako je to moguće da se sklone u rečne rukavce ili druga prirodno zaštićena mesta na vodnom putu i zadržati se u takvim skloništima dok takvo stanje traje.

Zapovednik plovila iz stava 1. ovog člana dužan je da izvesti nadležnu lučku kapetaniju o vremenu i mestu izvršenog sklanjanja.

Nadležna lučka kapetanija po prijemu izveštaja određuje uslove boravka plovila iz stava 1. ovog člana u skloništu i preduzima mere radi njihovog obezbeđenja i bezbednosti plovidbe.

+ **Vidi:**

čl. 10. Zakona - 18/2015-7.

Član 24.

Prema nameni, sidrišta mogu biti sidrišta opšte namene i sidrišta posebne namene.

Na sidrištima opšte namene mogu se sidriti sva plovila bez obzira na vrstu i namenu plovila i vrstu robe koju prevoze, na za to obeleženim delovima sidrišta.

Na sidrištima posebne namene, koja su posebno određena i obeležena, mogu se sidriti samo plovila određene vrste, namene i vrste robe koju prevoze.

Sidrište iz st. 2. i 3. ovog člana mora da ima obeleženo područje, dubinu koja ne može biti manja od dubine propisane za plovni put na kome se sidrište nalazi i uređaj za izvezivanje.

Izuzetno, sidrište iz st. 2. i 3. ovog člana ne mora da ima uređaj za izvezivanje, ukoliko su na drugi način obezbeđeni uslovi za stajanje.

Ministar određuje sidrišta na međunarodnim, međudržavnim i državnim vodnim putevima.

Nadležni organ autonomne pokrajine određuje sidrišta na državnim vodnim putevima na teritoriji autonomne pokrajine.

Član 25.

Plovilo na sidrištu mora da bude pod neprekidnim i neposrednim nadzorom od strane članova posade broda u čijem se sastavu plovilo nalazi.

Neprekidan i neposredni nadzor nad plovilom na sidrištu može da vrši Agencija za upravljanje lukama, lučki operater ili plovidbeni agent na osnovu ugovora sa brodarom.

Član 26.

Sidrenje plovila za prevoz opasnih tereta vrši se na sidrištima posebne namene ili na posebno obeleženom i određenom delu sidrišta opšte namene.

Član 27.

Na plovnom putu zabranjeno je sidrenje plovila.

Izuzetno, zbog bezbednosti plovila i plovidbe, vanrednih uslova (magla, oluja, smanjena vidljivost i slično) ili ukoliko je to nužno zbog operativnih potreba transporta, plovilo se može sidriti i na ivici plovnog puta, van plovnog puta i van sidrišta, na način kojim se ne ugrožava njegova bezbednost i bezbednost plovidbe.

Na plovilu koje je usidreno na način predviđen stavom 2. ovog člana zapovednik mora odrediti člana posade koji će vršiti stalan nadzor nad bezbednošću tog plovila, a na plovilu koje prevozi opasan teret mora odrediti lice stručno osposobljeno za rukovanje takvim teretom.

Lučka kapetanija naložiće da se usidreno plovilo koje ugrožava bezbednost plovidbe premesti na mesto na kome neće ugrožavati bezbednost plovidbe o trošku brodara.

+ **Vidi:**

[čl. 6. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 5. Zakona - 92/2016-3.](#)

Brodске radio-stanice, vršenje radio-službe i upotreba radara

Član 28.

Upotreba VHF i UHF radio-stanica dozvoljena je samo u svrhu osiguranja bezbednosti plovidbe, kao i za komunikaciju sa nadležnim lučkim kapetanijama, Agencijom za upravljanje lukama i brodarima.

U vršenju radio-službe iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija dužna je da organizuje službu bdenja.

Brod sa sopstvenim pogonom, tehnički plovni objekat i rečno-morski brod moraju da imaju radio-stanicu i dužni su da za vreme plovidbe organizuju službu bdenja, u skladu sa propisima kojima se uređuje radio-saobraćaj.

Član 29.

Radio-stanica može raditi samo na dodeljenim frekvencijama, osim u slučaju emitovanja znakova opasnosti, poziva, poruka i saopštenja koja se emituju u slučaju opasnosti za plovilo, kao i u slučaju elementarnih nepogoda, spasavanja ljudskih života i u drugim sličnim slučajevima kada je dozvoljena upotreba i druge frekvencije pod uslovom da se radi na način koji je najpogodniji da radio-stanica ostvari zadatak u vezi sa otklanjanjem opasnosti.

Na način i uslove rada radio-službe za bezbednost plovidbe na brodovima, kao i na uslove koje moraju da ispunjavaju brodske radio stanice primenjuju se odredbe "Regionalnog dogovora koji se odnosi na radiotelefonsku službu na unutrašnjim plovnim putevima - RAINWAT" i Radio pravila usvojena od strane Međunarodne unije za telekomunikacije.

+ **Vidi:**

čl. 11. Zakona - 18/2015-7.

Član 30.

Plovila smeju upotrebljavati radarsku ili Inland ECDIS opremu koja se može upotrebiti za dobijanje slike koja se preklapa preko radarske slike (navigacioni režim rada) pod uslovom:

1) da su opremljeni sa radarskom i, ako je to potrebno, sa Inland ECDIS opremom koja je prilagođena potrebama unutrašnje plovidbe i pokazivačem otklona. Oprema mora ispunjavati uslove propisane Tehničkim pravilima za radarsku opremu;

2) da se na plovilu nalazi član posade koji ima svedočanstvo o osposobljenosti za upotrebu radara;

3) da su opremljeni uređajem za emitovanje tritonskog zvučnog signala.

Obaveze iz stava 1. tačka 3. ovog člana ne odnose se na čamac, skelu, ploveće telo i plutajući objekat.

U potiskivanim, tegljenim i bočnim sastavima odredbe stava 1. ovog člana odnose se samo na plovilo na kojem se nalazi zapovednik sastava.

Plovila velike brzine moraju da koriste radar za vreme plovidbe.

Naknada za plovidbu i korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu

+ **Vidi:**

čl. 7. Zakona - 121/2012-9.

Član 31.

Za plovidbu plovila i korišćenje objekata bezbednosti plovidbe na državnom vodnom putu plaća se naknada.

Naknadu iz stava 1. ovog člana plaćaju korisnici tih puteva, osim javnih i ratnih plovila.

Objekti bezbednosti plovidbe za koje se plaća naknada za korišćenje su:

1) brodske prevodnice;

2) zimovnici.

Vlada, na predlog ministra, utvrđuje visinu naknade iz stava 1. ovog člana na državnom vodnom putu.

Nadležni organ autonomne pokrajine utvrđuje visinu naknade iz stava 1. ovog člana na državnom vodnom putu koji se nalazi na teritoriji autonomne pokrajine.

Sredstva ostvarena od naknade iz stava 1. ovog člana prihod su budžeta Republike Srbije, a na državnom vodnom putu na teritoriji autonomne pokrajine prihod su budžeta autonomne pokrajine.

+ **Vidi:**

čl. 8. Zakona - 121/2012-9.

Postavljanje kablova, cevovoda i drugih objekata i otvaranje skelskih prelaza na zajedničkom vodnom putu

Član 32.

Postavljanje kablova, cevovoda i drugih objekata, kao i otvaranje skelskog prelaza na vodnim putevima koji se nalaze između Republike Srbije i susedne države sa kojom Republika Srbija deli vodni put, vrši se u skladu sa sporazumom između dve države.

Izgradnja hidrotehničkih objekata koji povezuju obalu Republike Srbije i obalu susedne države sa kojom Republika Srbija deli vodni put vrši se u skladu sa sporazumom između dve države.

Sportska takmičenja i priredbe na vodnom putu

Član 33.

Na vodnom putu mogu se održavati sportska takmičenja, odnosno priredbe, na osnovu odobrenja lučke kapetanije.

Prostor namenjen za sport, rekreaciju i razonodu mora biti odvojen od plovnog puta.

Plovila koja nisu namenjena za sport, rekreaciju i razonodu ne mogu ploviti u prostoru iz stava 2. ovog člana.

Član 34.

Zahtev za izdavanje odobrenja iz člana 33. stav 1. ovog zakona, organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe dužan je da podnese lučkoj kapetaniji najkasnije 15 dana pre početka održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

Lučka kapetanija dužna je da obavesti učesnike u plovidbi o održavanju sportskog takmičenja, odnosno priredbe najkasnije osam dana pre početka sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

Član 35.

Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe dužan je da u roku od 24 časa posle održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe ukloni sa vodnog puta oznake, uređaje i predmete koji su u vezi održavanja sportskog takmičenja, odnosno priredbe bili postavljeni.

Organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe odgovoran je za bezbednost učesnika sportskog takmičenja, odnosno priredbe.

Ako organizator sportskog takmičenja, odnosno priredbe ne izvrši obavezu iz stava 1. ovog člana Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, po nalogu lučke kapetanije izvršiće njihovo uklanjanje o trošku organizatora.

Hidrografska delatnost

Član 36.

Radi obezbeđenja tačnih podataka o morfologiji rečnog dna, kao i drugih podataka koji mogu uticati na plovidbu, na vodnim putevima se obavlja hidrografska delatnost u skladu sa standardima Međunarodne hidrografske organizacije.

Na osnovu podataka iz stava 1. ovog člana izrađuju se službene plovidbene karte i druge nautičke publikacije.

Plovidbene karte obavezno moraju biti izrađene u obliku elektronske plovidbene karte - ENC u

skladu sa međunarodnim Inland ECDIS standardom, a mogu se izrađivati i kao klasične plovidbene karte prema kartografskim standardima.

Davanje saglasnosti i odobrenja

Član 37.

Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju, dogradnju, adaptaciju i sanaciju prevodnica, plovnih kanala i drugih hidrotehničkih objekata (obaloutvrda, napera, paralelnih građevina sa traverzama, pregrada, pragova, kaskada, ševrona, kejskih zidova, mostova), pristana na šipovima, za postavljanje kablova i cevovoda, kao i drugih objekata od uticaja na bezbednost plovidbe na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, potrebno je pribaviti nautičke uslove za projektovanje koje izdaje lučka kapetanija i uslove za projektovanje koji se odnose na vodne puteve koje izdaje Direkcija.

Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju, dogradnju, adaptaciju i sanaciju objekata iz stava 1. ovog člana na državnim vodnim putevima, potrebno je pribaviti uslove za projektovanje ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, a na državnim vodnim putevima koji se nalaze na teritoriji autonomne pokrajine, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana pribavljaju se u okviru objedinjene procedure u postupcima za izdavanje akata u ostvarivanju prava na izgradnju, koja je propisana zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, sa rokom važenja od dve godine.

Početak radova na objektima iz st. 1. i 2. ovog člana, investitor je dužan da prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji najkasnije 15 dana pre početka izvođenja radova.

Nadležna lučka kapetanija dužna je da najkasnije osam dana pre početka radova obavesti učesnike u plovidbi o promenama uslova plovidbe koje će nastati kao posledica izvođenja radova na vodnom putu, putem saopštenja brodarstvu ili putem sredstava javnog informisanja.

Pre početka izvođenja radova na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima koji ne podležu izdavanju akata u ostvarivanju prava na izgradnju u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, potrebno je pribaviti nautičku saglasnost koju izdaje nadležna lučka kapetanija i saglasnost koju izdaje Direkcija.

+ **Vidi:**

[**čl. 9. Zakona - 121/2012-9.**](#)

[**čl. 12. Zakona - 18/2015-7.**](#)

[**čl. 6. Zakona - 92/2016-3.**](#)

Član 37a

Pre početka izrade tehničke dokumentacije za izgradnju luka i pristaništa u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja, potrebno je pribaviti uslove za projektovanje koje izdaje Agencija za upravljanje lukama, nautičke uslove za projektovanje koje izdaje lučka kapetanija, kao i uslove za projektovanje koji se odnose na vodne puteve koje izdaje Direkcija.

Uslovi iz stava 1. ovog člana izdaju se za luke i pristaništa za koje je utvrđeno lučko područje.

Uslovi iz st. 1. i 2. ovog člana pribavljaju se u okviru objedinjene procedure u postupcima za izdavanje akata u ostvarivanju prava na izgradnju koja je propisana zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja, sa rokom važenja od dve godine.

Lokacijski uslovi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja, izdaju se lučkom operateru koji je stekao odobrenje za obavljanje lučke delatnosti, odnosno lučku koncesiju u skladu sa odredbama ovog zakona.

+ **Vidi:**

[**čl. 13. Zakona - 18/2015-7.**](#)

Član 38.

Delove obale i vodnog prostora na kojima se mogu graditi hidrotehnički objekti (brodske prevodnice, plovni kanali, obaloutvrde, naperi, paralelne građevine sa traverzama, pregrade, pragovi, kaskade, ševroni, kejski zidovi i mostovi), pristani na šipovima i postavljati plutajući objekti određuje nadležni organ lokalne samouprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava.

Na propise i druge opšte akte koje donose nadležni organi lokalne samouprave koji uređuju materiju određivanja delova obale i vodenog prostora na kojima se mogu graditi hidrotehnički objekti i postavljati plutajući objekti, kao i na plan postavljanja plutajućih objekata, prethodno se pribavlja saglasnost ministarstva i ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Ako se propisi i drugi opšti akti iz stava 2. ovog člana odnose na vodne puteve na kojima druga privredna društva ili druga pravna lica imaju pravo upravljanja, odluka se donosi po prethodno pribavljenoj saglasnosti tog privrednog društva, odnosno drugog pravnog lica.

Propisom i drugim opštim aktom iz stava 2. ovog člana, može da se odredi i mesto za postavljanje pristana za ukrcavanje i iskrcavanje putnika kao dela lučke suprastrukture putničkog terminala u sastavu luke ili putničkog pristaništa.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, mesto koje je određeno za postavljanje pristana za ukrcavanje i iskrcavanje putnika mora da bude obuhvaćeno lučkim područjem.

+ **Vidi:**

[čl. 10. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 14. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 7. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 39.

Investitor, upravljač ili vlasnik objekta ili sredstva koje predstavlja stalnu ili privremenu prepreku na vodnom putu (mostovi, kablovi, cevovodi, potonuli objekti i slično), dužan je da, u roku određenom od lučke kapetanije, postavi i održava svetla i znakove za obeležavanje te prepreke, a po potrebi i da tu prepreku ukloni sa vodnog puta.

Ako lice iz stava 1. ovog člana ne postavi propisano svetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju ili ne ukloni prepreku, Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, po nalogu lučke kapetanije, a na teret tog lica, postaviće propisano svetlo ili drugi znak, odnosno neispravno svetlo ili drugi znak će dovesti u ispravno stanje ili ukloniti prepreke.

+ **Vidi:**

[čl. 8. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 39a

Na vodnom putu može se izvoditi ronjenje radi obavljanja poslova pripreme, odnosno izvođenja radova, na osnovu odobrenja lučke kapetanije.

Zahtev za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana, organizator je dužan da podnese lučkoj kapetaniji najkasnije 15 dana pre početka izvođenja ronjenja.

Organizator izvođenja ronjenja, odgovoran je za bezbednost učesnika ronjenja.

Lučka kapetanija dužna je da obavesti učesnike u plovidbi o izvođenju ronjenja najkasnije osam dana pre njihovog početka.

+ **Vidi:**

[čl. 15. Zakona - 18/2015-7.](#)

IV. PLOVIDBA I PILOTAŽA

1. Plovidba

Član 40.

Plovidba na vodnim putevima Republike Srbije obavlja se u skladu sa ovim zakonom.

Učesnici u plovidbi dužni su da se pridržavaju odredbi ovog zakona i propisa o pravilima plovidbe.

Vlada propisuje uslove za plovidbu i pravila plovidbe na unutrašnjim vodama, obaveze učesnika u plovidbi, obeležavanje brodova i plovnih puteva, kao i način upotrebe zvučnih signala, navigacione i komunikacione opreme na brodu.

+ **Vidi:**

[čl. 11. Zakona - 121/2012-9.](#)

Plovidba stranih plovila

Član 41.

- prestao da važi -

+ **Vidi:**

[čl. 16. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 796. Zakona - 96/2015-21.](#)

Član 42.

- brisan -

+ **Vidi:**

[čl. 17. Zakona - 18/2015-7.](#)

Kabotaža

Čl. 43-44.

- prestao da važi -

+ **Vidi:**

[čl. 796. Zakona - 96/2015-21.](#)

Član 45.

Strana ratna plovila i strana javna plovila mogu izuzetno da uplove u vodne puteve Republike Srbije, ako za to prethodno dobiju odobrenje nadležnog organa.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaju:

1) stranom ratnom plovilu - ministar nadležan za poslove odbrane uz saglasnost ministra nadležnog za spoljne poslove;

2) stranom javnom plovilu - ministar uz saglasnost ministra nadležnog za spoljne poslove i ministra nadležnog za unutrašnje poslove;

3) stranom javnom plovilu koje po svojoj nameni ili razlozima zbog kojih želi da uplovi ima

naučnoistraživački karakter - ministar nadležan za poslove nauke uz saglasnost ministra nadležnog za poslove odbrane, ministra nadležnog za unutrašnje poslove i ministra nadležnog za spoljne poslove.

Član 46.

Plovilu koje dolazi iz inostranstva zabranjeno je da stupi u vezu sa drugim plovilima ili licima na obali pre nego što obavi graničnu kontrolu i dobije odobrenje nadležne lučke kapetanije za slobodan saobraćaj sa obalom.

Plovilo ima obavezu da prilikom dolaska u luku, odnosno odlaska iz luke ili sa sidrišta podnese Agenciji za upravljanje lukama prijavu dolaska, odnosno prijavu odlaska, a nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska odnosno prijavu odlaska, izvod iz popisa posade i popis putnika, zdravstvenu izjavu i izvod iz dnevnika broskog otpada.

Plovilo koje dolazi iz domaće luke ne podnosi u drugoj domaćoj luci izvod iz popisa posade i popisa putnika za lica koja se ne iskrcavaju niti ukrcavaju u toj luci.

+ **Vidi:**

čl. 18. Zakona - 18/2015-7.

Član 46a

Lučka kapetanija odobrava pristajanje broda u međunarodnom saobraćaju van određenog graničnog prelaza za vodni saobraćaj u slučaju uplovljavanja broda u brodogradilište radi obavljanja popravki na brodu ili preuzimanja drugog broda koji je građen u brodogradilištu ili na kome su vršene popravke, kao i u drugim sličnim situacijama.

Lučka kapetanija ne odobrava pristajanje broda iz stava 1. ovog člana, radi ukrcavanja i iskrcavanja robe i putnika.

(Napomena Redakcije: ova verzija člana primenjuju se od 1.1.2018. godine).

+ **Vidi:**

čl. 19. i 117. Zakona - 18/2015-7.

čl. 9. i 50. Zakona - 92/2016-3.

Član 47.

Strano plovilo na unutrašnjim vodama Republike Srbije dužno je da vije zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Srbije.

Prevoz lica jahtom, odnosno plovilom za rekreaciju na unutrašnjim vodama Republike Srbije, po osnovu iznajmljivanja uz naknadu jahte, odnosno plovila za rekreaciju (čartering), može da se obavlja samo jahtom, odnosno plovilom za rekreaciju domaće državne pripadnosti.

Delatnost iznajmljivanja može da obavlja fizičko ili pravno lice registrovano za obavljanje delatnosti iznajmljivanja (čartering) jahte, odnosno plovila za rekreaciju, u skladu sa zakonom.

Lice iz stava 3. ovog člana može da iznajmljuje jahtu, odnosno plovilo za rekreaciju, koje je u njegovoj svojini ili jahtu, odnosno plovilo za rekreaciju, koja je u svojini drugog domaćeg ili stranog pravnog ili fizičkog lica.

Na plovilu iz stava 2. ovog člana, mora da se nalazi najmanji broj članova posade u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 10. Zakona - 92/2016-3.

Opšta obaveza opreznosti

Član 48.

Tokom ploidbe plovilo mora da plovi bezbednom brzinom.

Zapovednik je dužan da preduzme sve mere opreza koje zahteva opšta obaveza primene dužne pažnje i plovidbena praksa, naročito kako bi se izbeglo:

- 1) ugrožavanje ljudskih života;
- 2) oštećenje plovila, obala, građevina, instalacija ili drugih objekata na vodnom putu;
- 3) stvaranje smetnji za plovidbu;
- 4) uništavanje i oštećenje robe;
- 5) zagađenje unutrašnjih voda sa plovila;
- 6) povređivanje članova posade i drugih lica na plovilu.

Odredbе stava 2. ovog člana odnose se i na članove posade ostalih plovila.

Član 49.

Brodar, zapovednik ili drugo odgovorno lice na plovilu, kao i posada, Agencija za upravljanje lukama, Direkcija, ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva i ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, kao i drugi državni organi čiji rad utiče na bezbednost plovidbe, u okviru njihove nadležnosti dužni su da:

- 1) organizuju i trajno obezbede obavljanje poslova koji se odnose na bezbednost plovidbe;
- 2) prijave nadležnoj lučkoj kapetaniji svaku promenu na plovnom putu i na objektima bezbednosti plovidbe;
- 3) evidentiraju podatke koji su od značaja za bezbednost plovidbe.

Član 50.

Plovilo sa posadom koje stoji mora neprekidno da ima stražu.

Sastav brodske straže mora biti u svako vreme dovoljan i mora da odgovara posebnim okolnostima i uslovima u kojima se vrši straža (vreme, vidljivost, vodostaj, gustina saobraćaja i slično).

Član posade za vreme vršenja straže ne sme da napusti mesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja zapovednika plovila ili najstarijeg oficira palube koji zamenjuje zapovednika plovila.

Prevoz opasnog tereta

Član 51.

Plovila koja prevoze opasni teret na vodnim putevima Republike Srbije dužna su da se pridržavaju odredbi "Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnog tereta na unutrašnjim plovimim putevima - ADN", kao i propisa kojima se uređuje prevoz opasnog tereta.

Kada uplovljava na vodne puteve Republike Srbije plovilo koje prevozi opasnu robu dužno je da dostavi nadležnoj lučkoj kapetaniji dokumentaciju u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana.

Lučka kapetanija odmah po dobijanju dokumentacije iz stava 2. ovog člana istu dostavlja nadležnim organima u skladu sa propisima iz stava 1. ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 12. Zakona - 121/2012-9.

čl. 20. Zakona - 18/2015-7.

Vangabaritni predmeti na plovilu

Član 52.

Zabranjeno je da predmeti koji se nalaze na plovilu budu tako postavljeni da izlaze izvan granica

gabarita plovila.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, transport vangabaritnih predmeta može se obaviti uz odobrenje lučke kapetanije.

Gubitak predmeta sa plovila

Član 53.

Ako plovilo izgubi predmet koji može da predstavlja smetnju ili opasnost za plovidbu, zapovednik ili lice koje ga zamenjuje je dužno da odmah obavesti najbližu lučku kapetaniju i da dostavi, što je moguće tačnije, podatke o mestu gde je predmet izgubljen.

Ako plovilo naiđe na nepoznatu prepreku na plovnom putu, zapovednik ili lice koje ga zamenjuje dužno je da obavesti najbližu lučku kapetaniju i da dostavi, što je moguće tačnije, podatke o mestu na kojem se nalazi prepreka.

Lica iz st. 1. i 2. ovog člana dužna su da, prema mogućnostima obeleže to mesto vidljivom oznakom.

Zaštita znakova, oznaka i drugih objekata na vodnom putu

Član 54.

Zapovednik ili lice koje upravlja plovilom na vodnom putu koje uoči da je znak za regulisanje plovidbe uništen, oštećen, neispravan ili pomeren, dužno je da bez odlaganja o tome obavesti najbližu lučku kapetaniju.

Kod vezivanja ili manevrisanja plovila zabranjeno je korišćenje znakova ili oznaka na vodnom putu (bova, plovaka, oznaka i slično), njihovo oštećenje ili onesposobljavanje za njihovu namenu.

Ako plovilo ošteti stalnu građevinu na vodnom putu (brodska prevodnica, most, naper i slično), zapovednik plovila mora odmah o tome da obavesti najbližu lučku kapetaniju.

Ukoliko se dogodi da plovilo usled različitih okolnosti, prekine ili ošteti vazdušni ili podvodni telekomunikacioni kabl, kabl visokog napona, podvodni cevovod za dovod struje, nafte, gasa ili vode, postavljen na vodnom putu, zapovednik plovila mora o tome odmah obavestiti najbližu lučku kapetaniju.

Obaveza oslobađanja plovnog puta

Član 55.

Predmeti ili materije koje mogu da ometaju ili ugroze bezbednost plovidbe ne smeju se bacati na plovni put.

Oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo ili predmet izgubljen sa plovila koji ometa ili ugrožava bezbednost plovidbe ili iskorišćavanje prirodnog bogatstva na plovnom putu ili koji predstavlja opasnost od zagađivanja, mora se ukloniti po nalogu lučke kapetanije.

Ako vlasnik ili brodar plovila ne ukloni plovilo ili predmet kako je to propisano stavom 2. ovog člana, lučka kapetanija će narediti Direkciji, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, uklanjanje plovila ili predmeta sa plovnog puta koji ometaju ili ugrožavaju bezbednost plovidbe, na teret tog lica.

Rasprema

Član 56.

Brod i tehnički plovni objekat u raspremi može da boravi na vodnom putu na osnovu odobrenja

nadležne lučke kapetanije.

Ministar propisuje uslove za određivanje mesta boravka broda u raspremi, najmanji broj i kvalifikacije lica koja vrše stručni nadzor nad brodovima tokom trajanja raspreme, zahteve u odnosu na održavanje broda, sidrenje broda, vođenje brodskih knjiga i isprava, bezbednost i sigurnost broda u raspremi, kao i vrste pregleda broda u raspremi.

Nadležni organ lokalne samouprave propisom i drugim opštim aktom iz člana 38. stav 2. ovog zakona, određuje delove obale i vodnog prostora na kojima se može određivati mesto boravka broda u raspremi.

+ **Vidi:**

čl. 21. Zakona - 18/2015-7.

Član 56a

Plovila koja nisu upisana u odgovarajući domaći ili strani upisnik plovila moraju da se po nalogu nadležne lučke kapetanije, odnosno inspektora bezbednosti plovidbe uklone sa unutrašnjih voda, osim ako su izuzeta od obaveze upisa.

Vlasnik, odnosno brodar broda koji nema važeće svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu dužan je da podnese zahtev za određivanje raspreme.

+ **Vidi:**

čl. 22. Zakona - 18/2015-7.

Skelski prelaz

Član 57.

Na vodnom putu može se odobriti otvaranje skelskog prelaza radi transportnog povezivanja susednih obala.

Ministar izdaje odobrenje za otvaranje skelskog prelaza sa rokom važenja od pet godina.

Odobrenje iz stava 2. ovog člana ministar izdaje po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za poslove odbrane i Direkcije.

Za izdavanje odobrenja za otvaranje skelskog prelaza na državnom vodnom putu potrebno je pribaviti mišljenje ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje tih državnih vodnih puteva.

Ministar izdaje odobrenje ukoliko su ispunjeni uslovi za bezbedan prilaz na obali za pristajanje skele pri svim vodostajima i ako na obali postoje bezbedni uslovi za izvezivanje skele.

Ispunjenost uslova za otvaranje skelskog prelaza utvrđuje nadležna lučka kapetanija.

+ **Vidi:**

čl. 13. Zakona - 121/2012-9.

čl. 23. Zakona - 18/2015-7.

2. Pilotaža

Član 58.

Pilotaža je davanje stručnih saveta zapovedniku plovila od strane stručnog lica (locmana) u pogledu vođenja plovila kada to zahteva bezbednost plovidbe na vodnim putevima, lukama i pristaništima.

Poslove pilotaže može obavljati pravno lice koje ima zaposlene locmane koji imaju odgovarajuću stručnu spremu i položen stručni ispit za locmana i koje ovlasti ministar.

Način i uslove za obavljanja pilotaže, uslove, program, način i troškove polaganja stručnog ispita za locmana i obrazac locmanske legitimacije propisuje ministar.

Član 59.

Poslove pilotaže na vodnim putevima, lukama i pristaništima mogu da obavljaju strana pravna lica pod jednakim uslovima kao i domaća pravna lica.

Član 60.

Za plovila određene vrste i veličine, ministar može, radi bezbednosti plovidbe, odrediti vodne puteve, luke i pristaništa na kojima je pilotaža obavezna.

Obaveznoj pilotaži ne podležu domaća ratna plovila.

Član 61.

Pilotažom se može koristiti svako plovilo pod jednakim uslovima.

U pogledu korišćenja usluga pilotaže i plaćanja naknade za te usluge strano plovilo je izjednačeno sa domaćim plovilom pod uslovima predviđenim bilateralnim sporazumom koji se zaključuje sa državom čiju zastavu plovilo vije.

Član 62.

Pilotaža plovilom ne oslobađa zapovednika dužnosti da upravlja plovidbom i manevrisanjem plovilom i odgovornosti koja iz toga nastaje.

V. SPREČAVANJE ZAGAĐENJA SA PLOVILA

Član 63.

Zabranjeno je iz plovila ispuštanje, izlivanje ili izbacivanje u unutrašnje vode štetnih predmeta ili materija, uključujući i ulje, derivate ulja, koji mogu prouzrokovati zagađenje unutrašnjih voda ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu.

Zabranjeno je ispuštanje, izlivanje ili izbacivanje delova tereta ili otpada od tereta iz plovila u unutrašnje vode, kao i njihovo ispuštanje, izlivanje ili izbacivanje u plovila pravnih lica koja ne pružaju lučku uslugu prijema delova tereta ili otpada od tereta.

Zabranjeno je spaljivanje smeća, mulja, taloga i posebnog otpada na plovilu.

Zabranjeno je ispuštanje otpadne vode sa:

- 1) plovila namenjenih za prevoz putnika sa više od 50 kabina;
- 2) putničkih plovila, namenjenih za prevoz više od 50 putnika.

Zabranjeno je:

- 1) korišćenje pokretnih spremišta postavljenih na palubi kao spremišta za sakupljanje otpadnih ulja;
- 2) ubacivanje u kaljuže mašinskog prostora proizvoda za čišćenje koji rastvaraju ulje ili mazivo i emulgatore, osim proizvoda koji ne otežavaju pročišćavanje otpadnih voda iz kaljuža na prijemnim stanicama.

Zabranjeno je premazivanje plovila uljem ili čišćenje spoljnog dela plovila s proizvodima čije je oticanje u vodu zabranjeno.

Zabranjena je upotreba sistema protiv obrastanja plovila koji sadrže elemente žive, arsena, organske elemente koji se koriste kao biocidi, kao i heksahlorcikloheksan.

Ministar uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite životne sredine i ministra nadležnog za poslove vodoprivrede, propisuje mere koje se preduzimaju u cilju sprečavanja zagađenja sa plovila, postupanje sa zauljenim i zamašćenim materijama, otpadnim uljima i ostacima goriva, mere koje se odnose na prikupljanje, sortiranje i označavanje komunalnog i drugog posebnog otpada, zahteve koje moraju da ispunjavaju brodovi, plutajući objekti i prijemne stanice u cilju sprečavanja zagađenja, način

čišćenja tovarnog prostora, odnosno tankova, kao i način ispuštanja ostataka tereta i zahteve za posude za ostatke, postupanje sa otpadnim vodama na putničkom brodu, kao i granične i kontrolne vrednosti na ispustu pogona za prečišćavanje otpadnih voda na putničkom brodu, vrste tehničkih sredstava koja su potrebna za reagovanje na izlivanje, način postupanja organa koji su nadležni za reagovanje na zagađenje koje je prouzrokovano plovidbom i obavezne elemente tehničkih i operativnih planova za sprečavanje zagađenja, odnosno smanjivanje i ublažavanje posledica nastalog zagađenja.

+ **Vidi:**

čl. 11. Zakona - 92/2016-3.

Član 64.

Zapovednik plovila, članovi posade i druga lica na plovilu dužni su da sa dužnom pažnjom preduzimaju mere radi izbegavanja zagađenja unutrašnjih voda, zavisno od konkretnih okolnosti, da količinu otpada koji nastaje na plovilu svedu na najmanju moguću meru i da u najvećoj meri izbegnu eventualno mešanje raznih vrsta otpada.

Član 65.

U slučaju ispuštanja, izlivanja ili izbacivanja štetnih predmeta ili materija, odnosno opasnosti od ispuštanja, izlivanja ili izbacivanja štetnih predmeta ili materija iz člana 63. stav 1. ovog zakona, zapovednik plovila dužan je da bez odlaganja obavesti nadležnu lučku kapetaniju, kao i plovila koja se nalaze u blizini izlivanja i što je moguće tačnije da podatke o mestu, količini i vrsti štetnih predmeta ili materija koje su ispuštene.

+ **Vidi:**

čl. 24. Zakona - 18/2015-7.

Član 66.

Ispuštanje vode iz separacionog postrojenja za kaljužnu vodu, odobrenog od strane ministra nadležnog za poslove vodoprivrede, u unutrašnje vode izuzima se od zabrane iz člana 63. stav 1. ovog zakona, ako je maksimalni sadržaj rezidua ulja nakon separacije, bez prethodnog razblaživanja, manji od 5 mg/l.

Zabrana iz člana 63. stav 1. ovog zakona ne odnosi se na vodu za pranje od ostataka tereta i materije čije je ispuštanje u unutrašnje vode izričito dozvoljeno zakonom.

Zabrana iz člana 63. stav 4. ne odnosi se na putnička plovila čija postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda poseduju uverenje o odobrenju tipa.

Zapovednik plovila vodi i redovno ažurira knjige ulja, sanitarne otpadne i kaljužne vode i dnevnik broskog smeća i iste na zahtev državnih organa daje na uvid.

Član 67.

Luka mora biti opremljena na način da se ulje, derivati ulja kao i druge opasne materije koje se izliju na operativnu obalu, ne izliju u vodu.

U slučaju izlivanja opasnih materija iz stava 1. ovog člana primenjuju se najbolje dostupne tehnike za ograničavanje prostiranja i uklanjanja izlivenih materija.

Luka iz stava 1. ovog člana mora biti snabdevena plutajućim branama, kao i drugom opremom za ograničavanje i sprečavanje širenja ulja, uljnih derivata i drugih opasnih materija u lučkim akvatorijima.

+ **Vidi:**

čl. 12. Zakona - 92/2016-3.

Član 68.

Zapovednik plovila dužan je da štetne predmete i materije preda prijemnim stanicama.

Smeće sa plovila prikuplja se i, kada je to moguće nakon razvrstavanja materijala koji se mogu

reciklirati, predaje prijemnim stanicama, odnosno postrojenjima za tretman neopasnog otpada.

Štetne predmete i materije koji nastaju na plovilu iz člana 63. stav 1. ovog zakona prikupljaju se sa plovila, skladište i predaju na tretman postrojenju za tretman otpada pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom.

Tretman štetnih predmeta i materija iz stava 1. ovog člana ne obuhvata opasan otpad sa stranih plovila, osim ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

VI. TRAGANJE I SPASAVANJE

Član 69.

Traganje i spasavanje je obaveza pružanja svih vidova pomoći i spasavanje ugroženih lica, plovila i stvari na vodnim putevima.

Traganje i spasavanje ugroženih lica na vodnim putevima je obavezno.

Član 70.

Traganje predstavljaju radnje na ustanovljenju mesta, prirode i obima nezgode na vodnim putevima, kao i hidrometeoroloških uslova radi pružanja pomoći, prvenstveno radi zaštite i spasavanja ugroženih lica.

Spasavanje predstavljaju radnje u cilju pružanja pomoći, odnosno otklanjanja opasnosti u slučaju nezgode na vodnim putevima.

U okviru traganja i spasavanja obavlja se osmatranje i javljanje o zapaženim pojavama i događajima.

Domaći brodari donose sopstvene planove hitnih mera za pomoć žrtvama i njihovim porodicama koje uključuju prevoz, smeštaj i medicinsku pomoć žrtvama i njihovim porodicama u slučaju plovidbenih nezgoda na unutrašnjim vodama.

+ **Vidi:**

čl. 13. Zakona - 92/2016-3.

Član 71.

Traganje i spasavanje ugroženih stvari domaćih pravnih i fizičkih lica je obavezno, pod uslovom da se time ne ugrožava bezbednost lica i plovila ili drugih sredstava koja obavljaju spasavanje.

Traganje i spasavanje ugroženih stvari u stranom vlasništvu je obavezno ako se time sprečava ili otklanja šteta koja može nastati ili se time otklanjaju opasnosti za bezbednost plovidbe.

Član 72.

Pravo spasavanja nasukanih ili oštećenih plovila na unutrašnjim vodama koje je posada napustila, kao i stvari sa tih plovila, imaju samo pravna lica sa sedištem u Republici Srbiji ili fizička lica koja su državljani Republike Srbije.

Strana pravna ili fizička lica mogu da obavljaju poslove traganja i spasavanja iz stava 1. ovoga člana na osnovu odobrenja ministra uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 73.

Traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove u saradnji sa lučkim kapetanijama.

U traganje i spasavanje dužni su da se po nalogu ministra nadležnog za unutrašnje poslove, uključe sa raspoloživim osobljem i opremom:

1) privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koja obavljaju delatnost na unutrašnjim vodama

u ili u vezi sa korišćenjem unutrašnjih voda i koja raspolazu plovilima i drugim sredstvima pogodnim za obavljanje traganja i spasavanja;

2) građani - vlasnici plovila koja su pogodna za traganje i spasavanje;

3) državni organi i posebne organizacije pogodne za izvršenje određenih zadataka u traganju i spasavanju.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari obavlja se bez naloga kada to hitnost i druge okolnosti nezgode zahtevaju.

Član 74.

Koordinaciju traganja i spasavanja ugroženih lica i stvari na području više lučkih kapetanija vrši ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove u saradnji sa ministarstvom.

Koordinacija traganja i spasavanja na vodnim putevima vrši se na osnovu planova i uputstava koje donosi ministar nadležan za unutrašnje poslove u saradnji sa ministrom.

VII. VAĐENJE POTONULIH STVARI

Član 75.

Vađenje plovila, vazduhoplova, njihovih delova i tereta i drugih stvari (u daljem tekstu: potonule stvari) potonulih ili nasukanih u unutrašnjim vodama, ako se ne radi o njihovom spasavanju, vrši se u skladu sa ovim zakonom.

Ako je potonula stvar predmet istrage ili predmet krivičnog dela, postupanje sa tom stvari u nadležnosti je pravosudnih organa i ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 76.

Potonulu stvar vadi vlasnik te stvari, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Potonula stvar vadi se na osnovu odobrenja nadležne lučke kapetanije, kojim se određuju nautičko-tehnički uslovi i rok za izvođenje radova.

U zahtevu za izdavanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mesto gde ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje, dokaz o vlasništvu, kao i vreme predviđeno za početak i završetak radova na njenom vađenju.

Odobrenje za vađenje potonule stvari koja je od interesa za vojsku, lučka kapetanija izdaje uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove odbrane.

Odobrenje za vađenje potonule stvari koje je utvrđeno kao kulturno dobro, lučka kapetanija izdaje uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove kulture.

O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, vlasnik je dužan da odmah obavesti lučku kapetaniju.

Član 77.

Ako potonula stvar predstavlja neposrednu opasnost za plovidbu ili predstavlja opasnost od zagađivanja, u cilju preduzimanja hitnih mera radi obezbeđenja bezbednosti plovidbe ili otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovine, lučka kapetanija će doneti rešenje i narediti njegovo izvršenje bez odlaganja.

Član 78.

Ako potonula stvar leži na takvom mestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost ili smetnju za plovidbu, ili predstavlja opasnost od zagađivanja, nadležna lučka kapetanija rešenjem će narediti

vlasniku da u primerenom roku izvadi potonulu stvar.

Ako vlasnik ne postupi prema rešenju iz stava 1. ovog člana, lučka kapetanija će doneti zaključak o dozvoli izvršenja, o trošku vlasnika.

Žalba protiv zaključka o dozvoli izvršenja iz stava 2. ovog člana ne zadržava njegovo izvršenje.

Rešenje iz stava 1. ovog člana kojim se naređuje vađenje potonule stvari koja je u vlasništvu stranog lica dostavlja se ministarstvu nadležnom za spoljne poslove.

Član 79.

Ako potonula stvar leži na takvom mestu da predstavlja ili može predstavljati opasnost ili smetnju za plovidbu, ili predstavlja opasnost od zagađivanja, a lučkoj kapetaniji nije poznat vlasnik, ili kad je vlasnik poznat ali ne namerava da vadi potonulu stvar, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje, vađenje potonule stvari vrši Direkcija, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Smatra se da poznati vlasnik ne namerava da preduzme vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinuo ili napustio to vađenje, ako u roku od 15 dana od dana kada je stvar potonula ne dostavi izjavu da namerava da vadi potonulu stvar, ili ako u roku od 15 dana od dana dobijanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinuo ili napustio bez opravdanog razloga.

Smatra se da nepoznati vlasnik ne namerava da vadi potonulu stvar, ako u roku od 15 dana od dana kada je stvar potonula ne podnese zahtev za vađenje i dokaze o svom pravu na vađenje potonule stvari.

Član 80.

Ako su za vađenje potonule stvari potrebna naročita nautička i tehnička sredstva i naročita stručnost, vlasnik koji ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću može svoju potonulu stvar da vadi iz unutrašnjih voda samo posredstvom privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koje raspolaže tim sredstvima i stručnošću.

Član 81.

Troškove vađenja i čuvanja potonule stvari snosi vlasnik.

U slučaju da je vlasnik potonule stvari nepoznat, sredstva za vađenje i čuvanje potonule stvari obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije.

Ako se vlasnik potonule stvari ne pojavi u roku od šest meseci od momenta vađenja potonule stvari, Republika Srbija stiče pravo da troškove vađenja i čuvanja namiri u postupku prodaje izvađene stvari.

Ako se pre prodaje stvari iz stava 2. ovog člana pojavi vlasnik stvari i nadoknadi sredstva isplaćena iz budžeta Republike Srbije, zadržava vlasništvo nad izvađenom stvari.

Član 82.

Potonula stvar na kojoj postoji pravo svojine, a koja nije izvađena u roku od 10 godina od dana kad je potonula, postaje imovina Republike Srbije.

Ako ne može da se utvrdi vreme potonuća stvari, pretpostavka je da su plovilo, vazduhoplov ili njihovi delovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile, potonuli narednog dana od dana kada je primljena poslednja vest o plovilu ili vazduhoplovu, a ostali predmeti onog dana kada je utvrđena pozicija na unutrašnjim vodama gde je predmet potonuo.

Deo treći

I. BROD I POSADA

1. Brod

Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Član 83.

Brod i tehnički plovni objekat (u daljem tekstu: brod) je sposoban za plovidbu u određenim zonama plovidbe i za određenu namenu, ako:

- 1) ispunjava uslove propisane Tehničkim pravilima za statutarnu sertifikaciju brodova unutrašnje plovidbe (u daljem tekstu: Tehnička pravila);
- 2) ima propisani broj stručno osposobljenih članova posade;
- 3) je smeštaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu s propisanim uslovima za prevoz putnika;
- 4) je teret na brodu ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnim bokom i pravilnim načinom rasporeda tereta.

Brodovi za prevoz opasne robe u skladu sa odredbama Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima - ADN, kao i druge vrste brodova u skladu sa odredbama međunarodnih sporazuma, pored zahteva propisanih Tehničkim pravilima, moraju da ispunjavaju zahteve utvrđene pravilima za klasifikaciju brodova donetim od priznatih klasifikacionih društava.

+ **Vidi:**

[čl. 14. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 25. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 84.

Sposobnost broda za plovidbu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora kojim se utvrđuje da brod odgovara zahtevima Tehničkih pravila.

Sposobnost broda za plovidbu koji prevozi opasnu robu utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora u skladu sa odredbama Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnog tereta na unutrašnjim plovnim putevima - ADN, ovog zakona i zakona kojima se uređuje prevoz opasnog tereta.

+ **Vidi:**

[čl. 15. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 26. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 14. Zakona - 92/2016-3.](#)

Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu

Član 85.

Tehnički nadzor vrši Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu.

Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu (u daljem tekstu: Uprava) je organ uprave u sastavu ministarstva obrazovan za obavljanje stručnih i tehničkih poslova u oblasti utvrđivanja sposobnosti brodova za plovidbu.

Član 86.

Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redovni, kontrolni i vanredni.

Član 87.

Obavezi vršenja osnovnog pregleda podleže postojeći brod, i to:

- 1) pre njegovog upisa u upisnik brodova, ako nadzor nad njegovom gradnjom ili prepravkom nije vršila Uprava;
- 2) svaki put kada se brodu trajno menja njegova namena ili proširuju zone plovidbe, i to pre početka njegovog korišćenja;
- 3) svaki put kada se na brodu vrši popravka kojom se menjaju njegove konstrukcione osobine i svojstva pogonskih uređaja, i to pre početka njegovog korišćenja.

Obavezi vršenja osnovnog pregleda ne podleže brod kome je Uprava u skladu sa članom 104. st. 1, 3. i 4. ovog zakona priznala Svedočanstvo zajednice koje je nadležni organ zemlje članice Evropske unije izdao u skladu sa propisom Evropske unije kojim se uređuju tehnički zahtevi za brodove unutrašnje plovidbe, odnosno ispravu o sposobnosti broda za plovidbu koja je izdata u skladu sa propisima Centralne komisije za plovidbu Rajnom.

+ **Vidi:**

[**čl. 16. Zakona - 121/2012-9.**](#)

[**čl. 27. Zakona - 18/2015-7.**](#)

Član 88.

Redovnim pregledom utvrđuje se da li stanje broda odgovara odredbama Tehničkih pravila, a kontrolnim pregledom proverava se pravilno održavanje broda.

Član 89.

Vanredni pregled broda vrši se:

- 1) posle pretrpljene havarije ili utvrđenog nedostatka broda, ako po nalazu lučke kapetanije pretrpljena havarija ili utvrđeni nedostatak broda utiče na sposobnost broda za plovidbu;
- 2) kada se vrše veće popravke ili obnova broda van zahteva koji proizlaze iz osnovnog, redovnog ili kontrolnog pregleda broda;
- 3) kada je brod bio u dugoj raspredi ili kada je rok važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu istekao duže od godinu dana;
- 4) prilikom privremene promene namene ili proširenja zona plovidbe broda;
- 5) prilikom odlaganja redovnog i kontrolnog pregleda;
- 6) posle isteka važenja isprava iz člana 87. stav 2. ovog zakona.

+ **Vidi:**

[**čl. 17. Zakona - 121/2012-9.**](#)

[**čl. 28. Zakona - 18/2015-7.**](#)

Član 90.

Tehnička pravila naročito sadrže:

- 1) zone plovidbe brodova;
- 2) brodograđevinske zahteve;
- 3) tehničke zahteve za rastojanje bezbednosti, nadvođe, merenje i izračunavanje tonaže, odnosno istisnine pri raznim gazovima pri baždarenju brodova, manevarsku sposobnost, kormilarski sistem, kormilarnicu, projekat motora, električnu i drugu opremu na brodu, bezbednost i zdravlje na radu članova posade i drugih lica na brodovima, uređaje za grejanje gorivom, kuhinjske i rashladne uređaje, uređaje na utečnjeni gas za potrebe stambenih i društvenih prostorija, radio uređaje i brodske cevovode;
- 4) posebne tehničke zahteve za putničke brodove, putničke jedrenjake, plovila predviđena da budu deo potiskivanog, tegljenog ili bočnog sastava, tehničke plovne objekte, plovila za hidrogradnju, istorijske brodove, kanalske barže, rečno-morske brodove, plovila dužine preko 110 m, brodove velikih

brzina;

- 5) zahteve za stabilitet brodova;
- 6) opremu brodova koja se odnosi na posadu;
- 7) znakove bezbednosti (signalna sredstva);
- 8) tehničke zahteve za sprečavanje zagađivanja unutrašnjih voda sa brodova;
- 9) opremu i uređaje koje brod koristi za korišćenje usluga RIS-a;
- 10) zahteve za materijale i zavarivanje;
- 11) uputstva kojima se bliže uređuju pojedini tehnički zahtevi koji su obuhvaćeni Tehničkim pravilima;
- 12) rokove za postepenu prepravku određenih brodova i rokove primene.

Ministar utvrđuje Tehnička pravila.

+ **Vidi:**

[čl. 18. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 29. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 90a

Obavezi vršenja tehničkog nadzora podležu brodovi, skele, kao i tehnički plovni objekti, osim ratnih plovila.

+ **Vidi:**

[čl. 19. Zakona - 121/2012-9.](#)

Član 90b

Tehnički nadzor nad gradnjom, prepravkom ili obnovom broda, kao i nadzor nad izradom pojedinačnih proizvoda koji se ugrađuju u brod, vrši se na zahtev broдача, brodogradilišta, proizvođača ili njihovih ovlašćenih predstavnika.

Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da omogući licu koje vrši tehnički nadzor pristup na sva mesta na kojima se obavljaju radovi u vezi sa gradnjom, popravkom i prepravkom broda ili sa izradom materijala i proizvoda, kao i da omogući uslove za nesmetano vršenje tehničkog nadzora.

+ **Vidi:**

[čl. 19. Zakona - 121/2012-9.](#)

Član 90v

Tehnički nadzor nad postojećim brodovima vrši se po zahtevu broдача, odnosno zapovednika broda.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) naznačenje imena ili oznake broda;
- 2) naznačenje vrste traženog pregleda;
- 3) naznačenje mesta i vremena gde će se obaviti pregled;
- 3a) izvod iz lista A i lista B Upisnika brodova unutrašnje plovidbe;
- 4) ime i potpis ovlašćenog lica.

Lice iz stava 1. ovog člana koje je podnelo zahtev za vršenje tehničkog nadzora nad postojećim brodom, dužno je da pripremi materijal, trup, uređaje, mašine i opremu broda za vršenje tehničkog nadzora.

+ **Vidi:**

[čl. 19. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 30. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 90g

Redovni pregled vrši se na suvom, osim kada se utvrdi da se isti može obaviti i na vodi.

Rokovi za vršenje redovnih pregleda su:

- 1) za putničke brodove, tankere i druge brodove koji prevoze opasnu robu i ledolomce čelične konstrukcije - svakih pet godina;
- 2) za ostale brodove čelične konstrukcije - svakih deset godina;
- 3) za brod čiji je trup izrađen od drveta, aluminijumskih legura ili plastične mase - svake treće godine.

Redovni pregled u pogledu ispunjenosti zahteva u odnosu na bezbednost i zdravlje na radu vrši se na svakih pet godina.

Redovni pregledi teretnog uređaja i posuda pod pritiskom vrše se svake pete godine.

Na zahtev broдача može da se izvrši redovni pregled pojedinih delova trupa, mašine, uređaja i opreme broda.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

Član 90d

Kontrolni pregled broda vrši se na vodi, osim ako su neophodni radovi popravke trupa ili uređaja na suvom.

Rokovi za vršenje kontrolnog pregleda su:

1) za brodove čiji je trup izgrađen od drveta, aluminijumskih legura, plastičnih masa, sve putničke brodove, tankere i druge brodove koji prevoze opasnu robu, ledolomce i sve ostale brodove čelične konstrukcije, starosti preko 20 godina, odnosno 10 godina posle prepravke - svake godine;

2) za ostale brodove čelične konstrukcije starosti do 20 godina, odnosno 10 godina posle prepravke - svakih 30 meseci.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

Član 90d

Priprema broda za vršenje osnovnog pregleda obuhvata:

- 1) dostavu tehničke dokumentacije na proveru;
- 2) demontažu po potrebi pojedinih delova broda, mašina, uređaja i opreme u obimu potrebnom za obavljanje uvida u stanje;
- 3) dostavu specifikacije predviđenih radova popravke ili obnove, na osnovu snimljenih podataka o istrošenjima i drugih nedostataka;
- 4) pripremu za određene probe na trupu, uređajima i instalacijama.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

čl. 31. Zakona - 18/2015-7.

Član 90e

Priprema trupa broda za vršenje redovnog pregleda obuhvata:

- 1) čišćenje svih brodskih prostora od zaostalog tereta, vode, iscurlog ulja i goriva;
- 2) demontažu patosnica i skidljivih delova obloga bočnih zidova i pregrada, kao i provlaka tankova zatvorenih prostora;

- 3) zamenu dotrajale, oštećene ili neispravne skidljive opreme;
- 4) pripremu za probe;
- 5) pripremu crteža razvoja oplata sa rezultatima merenja debljina oplata.

Priprema mašinskog uređaja za vršenje redovnog pregleda obuhvata:

1) čišćenje svih mašina i uređaja i demontažu neophodnu za pregled i merenja koja su obuhvaćena obimom redovnog pregleda;

2) pripremu sistema za probe.

Priprema električnih uređaja za vršenje redovnog pregleda obuhvata:

1) popunu svih rezervnih i zamenu svih dotrajalih elemenata električne instalacije i uređaja;

2) merenje otpora izolacije (megatest) svih strujnih krugova i uređaja;

3) pripremu generatora za terećenje.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

čl. 32. Zakona - 18/2015-7.

Član 90ž

Priprema trupa broda za vršenje kontrolnog pregleda obuhvata:

1) pražnjenje teretnih prostora od ostatka robe i svih prostora od vode;

2) otvaranje svih provlaka za pristup pikovima, koferdamima, dvobocima i ostalim brodskim prostorima;

3) zamena svih dotrajalih elemenata opreme trupa.

Priprema mašinskog uređaja za vršenje kontrolnog pregleda obuhvata:

1) otklanjanje nedostataka na mehanizmima i uređajima za upravljanje glavnim i pomoćnim motorima;

2) proveru funkcionalnosti svih sistema, mašina i opreme.

Priprema električnih uređaja za vršenje kontrolnog pregleda obuhvata zamenu dotrajalih i oštećenih elemenata na električnoj instalaciji i opremi.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

čl. 33. Zakona - 18/2015-7.

Član 90z

U zavisnosti od vrste vanrednog pregleda, brod se priprema na sledeći način:

1) u slučaju havarije broda neophodno je obezbediti prilaz oštećenom delu trupa kako bi se mogao sagledati obim havarije i utvrditi obim potrebnih radova na popravci;

2) u slučaju havarije mašina, uređaja i opreme, nakon prvog uvida vrši se demontaža u stepenu dozvoljenom za utvrđivanje obima havarije i načina popravke;

3) kod vanrednog pregleda broda nakon raspreme, priprema broda za pregled je istovetna pripremi za redovan pregled;

4) kod vanrednog pregleda u svrhu privremene promene namene i proširenja zona plovidbe, brod se mora pripremiti i opremiti sa dodatnom opremom u svrhu traženih promena;

5) kod pregleda za odlaganje pregleda moraju se svi uređaji za bezbednost ljudi i plovidbe dovesti u zadovoljavajuće stanje koje će obezbediti zahtevani minimum bezbednosti.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

Član 90i

Osnovni pregled broda vrši se na suvom, osim kada se utvrdi da se isti može obaviti na vodi.

Osnovni pregled broda obuhvata proveru tehničke dokumentacije koja sadrži:

1) opštu dokumentaciju koja obuhvata:

- (1) tehnički opis,
- (2) generalni plan,
- (3) postojeća brodska dokumenta;

2) crteže trupa koji obuhvataju:

- (1) glavno rebro,
- (2) uzdužni presek,
- (3) razvoj oplata i palube,
- (4) uzdužne i poprečne pregrade;

3) opremu broda koja obuhvata:

- (1) razmeštaj svih palubnih uređaja,
- (2) dispoziciju sa specifikacijom teretnog uređaja;

4) brodske cevovode koji obuhvataju šemu sa specifikacijom sistema za drenažu, spasavanje, balast, gašenje požara vodom ili drugim agensima, polivanje palube vodom, tečnog tereta, šemu odušnika i sondi, sistem ventilacija;

5) pogonske uređaje koji obuhvataju:

- (1) raspored uređaja u mašinskom prostoru sa specifikacijom,
- (2) dispoziciju propelerskog voda,

(3) radne crteže, i to: crteže propelera, propelerskog vratila, međuvratila ležajeva u skroku i statvenoj cevi;

6) mašinske cevovode koji obuhvataju šeme hlađenja, goriva, podmazivanja, vazduha pod pritiskom, izduvnih gasova, pneumatike, hidraulike i cevovod pare;

7) elektrouređaje koji obuhvataju:

- (1) osnovnu jednopolnu šemu električne mreže,
- (2) trojnu šemu glavne razvodne table, komadnog pulta i razvodnih tabli, uređaja i opreme,
- (3) šemu osvetljenja za nuždu,
- (4) elektro šemu signalizacije i automatike;

8) hidraulična ispitivanja;

9) pregled mašinskog uređaja i opreme;

10) pregled elektrouređaja;

11) nadzor nad izvođenjem radova popravke, prepravke ili obnove delova trupa, mašina, uređaja i oprema za koje je proverom tehničke dokumentacije i pregledom utvrđeno da treba popraviti ili obnoviti;

12) probu funkcionisanja svih uređaja.

Redosled nadzora kod osnovnog pregleda sporazumno se utvrđuje u svakom posebnom slučaju sa licem iz člana 90b stav 1.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

Član 90j

Redovni pregled broda obuhvata:

1) pregled trupa, mašina, uređaja i opreme, proveru nadvođa, kao i nadzor nad izvođenjem radova popravki i obnove delova trupa, mašina, uređaja i opreme za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti;

2) probe funkcionisanja svih uređaja u pogonu.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

čl. 35. Zakona - 18/2015-7.

Član 90k

Kontrolni pregled broda obavezno obuhvata opšti pregled dostupnih delova trupa, mašina, uređaja i opreme, proveru oznaka nadvođa, kao i nadzor nad radovima popravke ili obnove delova trupa, mašina i uređaja za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

Član 90l

Obim vanrednog pregleda broda nakon havarije određuje se u svakom konkretnom slučaju, tako da se sa sigurnošću može utvrditi da je na osnovu izvršenih popravki brod sposoban za plovidbu.

Odredbe stava 1. ovog člana primenjuju se i u slučaju vanrednog pregleda.

Obim vanrednog pregleda nakon raspreme duže od jedne godine istovetan je sa redovnim pregledom.

Obim vanrednog pregleda za privremenu promenu namene ili privremeno proširenje zona plovidbe treba da obezbedi da brod sa sigurnošću može privremeno promeniti namenu, odnosno zone plovidbe.

Obim vanrednog pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da je brod sposoban za plovidbu za vreme za koje se odlaže redovni, odnosno kontrolni pregled.

Obim vanrednog pregleda koji se vrši nakon isteka važenja isprava iz člana 87. stav 2. ovog zakona treba da obuhvati proveru tačnosti podataka navedenih u tim ispravama.

+ **Vidi:**

čl. 19. Zakona - 121/2012-9.

čl. 36. Zakona - 18/2015-7.

Član 90lj

Uprava izdaje odobrenje za rad domaćim proizvođačima opreme brodova unutrašnje plovidbe, privrednim društvima koja pružaju usluge merenja debljina limova oplata na brodovima, ispitivanja vodonepropusnosti, podvodnih pregleda brodova, kao i pregleda i ispitivanja brodskih mašina i pripadajućih uređaja i opreme (u daljem tekstu: uslužna privredna društva), odnosno ispitnim institucijama za obavljanje usluga specijalnih merenja na brodu, ispitivanja materijala, mašina, opreme i uređaja koji se ugrađuju na brodove ili kojima se opremaju brodovi.

Uprava prihvata rezultate usluga koje pružaju uslužna privredna društava iz stava 1. ovog člana koja su odobrena od strane priznatih klasifikacionih društava.

Ministar propisuje uslove i postupak za izdavanje odobrenja za rad domaćih proizvođača opreme brodova unutrašnje plovidbe, uslužnih privrednih društava i ispitnih institucija, odnosno sadržinu i obrazac odobrenja za rad proizvođača, uslužnih privrednih društava i ispitnih institucija.

+ **Vidi:**

čl. 37. Zakona - 18/2015-7.

Prihod od vršenja tehničkog nadzora

+ **Vidi:**

čl. 20. Zakona - 121/2012-9.

Član 91.

Za pružanje stručne usluge vršenja tehničkog nadzora plaća se taksa.

Sredstva koja se ostvaruju od vršenja tehničkog nadzora su vrsta prihoda nastalih upotrebom javnih sredstava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje budžetski sistem.

Stručnu uslugu vršenja tehničkog nadzora plaća brodar.

Visinu takse koja se naplaćuje za pružanje stručne usluge vršenja tehničkog nadzora određuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Sredstva ostvarena po osnovu pruženih stručnih usluga prihod su budžeta Republike Srbije.

+ **Vidi:**

čl. 21. Zakona - 121/2012-9.

čl. 38. Zakona - 18/2015-7.

Član 92.

Uprava će delimično ili potpuno osloboditi brod od obaveze obavljanja određenog pregleda, ukoliko brod poseduje važeću potvrdu da odgovara zahtevima Tehničkih pravila izdatu od strane priznatog klasifikacionog društva.

Sporazumom između ministarstva i klasifikacionog društva utvrđuje se obim, uslovi, prava i obaveze za obavljanje pregleda domaćih brodova i izdavanje brodskih isprava.

Ministarstvo može zaključiti sporazum iz stava 2. ovog člana sa klasifikacionim društvom priznatim od strane Evropske komisije pod uslovom da klasifikaciono društvo ima pravni položaj, odnosno pravnu formu privrednog društva u Republici Srbiji u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva.

Ministar propisuje uslove i kriterijume za priznavanje klasifikacionog društva koje podnosi zahtev za priznavanje, kao i postupak za priznavanje klasifikacionih društava.

+ **Vidi:**

čl. 22. Zakona - 121/2012-9.

čl. 39. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena redakcije: st. 1. i 2. člana 39. izmene Zakona kojima se menja čl. 92. prestaju da važe danom prijema Republike Srbije u EU).

Član 93.

Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za vršenje probne vožnje obavlja se pre polaska broda na probnu vožnju.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na brod koji se za stranog naručioca gradi, obnavlja ili prepravlja u domaćem brodogradilištu.

Ministar propisuje način obavljanja probne vožnje brodova, kao i zone plovidbe brodova.

Član 94.

Posle izvršenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda i posle izvršenog bilo kog pregleda broda, ne smeju se bez prethodnog obaveštavanja Uprave i ponovnog pregleda broda vršiti bilo kakve promene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih mašina, uređaja i opreme.

Član 95.

Brod može da prevozi samo određeni broj putnika čiji se broj i smeštaj na brodu određuje na osnovu propisanih uslova, plovnih svojstava broda, raspoložive površine za smeštaj putnika, uređaja i opreme namenjene putnicima i higijenskih uslova.

+ **Vidi:**

čl. 23. Zakona - 121/2012-9.

Član 96.

Teret na brodu mora da bude tako raspoređen da obezbeđuje plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomerna naprezanja konstrukcijskih delova broda u različitim uslovima korišćenja.

Teret na brodu mora da bude ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i saglasno Tehničkim pravilima i da bude složen, raspoređen i obezbeđen tako da, u svim uslovima koji se mogu pojaviti u plovidbi, ne može doći do pomeranja tereta koji bi mogao ugroziti bezbednost broda, ljudske živote i životnu sredinu.

+ **Vidi:**

čl. 24. Zakona - 121/2012-9.

Član 97.

Odredbe ovog zakona o utvrđivanju sposobnosti broda za plovidbu, koje se odnose na brod i tehnički plovni objekat, odnose se i na skelu, premeštanje plutajućeg objekta u svrhu posebnog prevoza kao i na čamac za privredne svrhe.

+ **Vidi:**

čl. 25. Zakona - 121/2012-9.

čl. 40. Zakona - 18/2015-7.

Baždarenje broda

Član 98.

Baždarenjem broda utvrđuju se najveća dozvoljena istisnina, kao i istisnine za određene vodne linije, a baždarenjem teretnog broda i nosivost broda, zavisno od gaza broda.

Baždarenje broda vrši Uprava prema Tehničkim pravilima.

Član 99.

Baždarenju podleže domaći brod koji se upisuje u domaći upisnik kao i strani brod koji u domaćoj luci, odnosno pristaništu podleže plaćanju naknada čija se visina utvrđuje prema registarskoj tonaži, odnosno najvećoj dozvoljenoj istisnini broda koji nema svedočanstvo o baždarenju ili ispravu koja se priznaje u Republici Srbiji.

Baždarenje broda koji se u domaćem brodogradilištu gradi za stranog naručioca može da se izvrši po odredbama ovog zakona i propisa koje donosi ministar, ako strani naručilac to zatraži.

Na zahtev vlasnika domaćeg broda, kao i vlasnika stranog broda, baždarenje broda može se izvršiti i po sistemu baždarenja predviđenim stranim propisima.

Ako se domaći brod gradi ili je nabavljen u inostranstvu, ili se u inostranstvu na njemu vrše prepravke zbog kojih brod po odredbama ovog zakona mora ponovo da se baždari, takav brod može da se baždari u državi u kojoj se gradi ili je nabavljen, odnosno u kojoj su na njemu izvršene takve prepravke.

U slučaju iz stava 4. ovog člana Uprava može na zahtev vlasnika da izvrši njegovo baždarenje po odredbama ovog zakona.

Baždarenje domaćeg broda građenog za domaćeg naručioca ili nabavljenog, ili prepravljenog u inostranstvu, ili stranog broda koji po odredbama ovog zakona podleže baždarenju, vrši se čim brod

stigne u prvu domaću luku.

Odredba stava 6. ovog člana ne odnosi se na domaći brod koji je po odredbama ovog zakona već baždaren u inostranstvu.

Zahtev za baždarenje domaćeg broda dužan je da podnese brodar.

Zahtev za baždarenje domaćeg broda koji se gradi u domaćem ili stranom brodogradilištu mora da se podnese čim na brodu budu ugrađene oplata, palube i pregrade.

Član 100.

Ponovno baždarenje domaćeg broda izvršiće se, ako se:

1) posle baždarenja broda izvrše prepravke zbog kojih se na brodu menja najveća dozvoljena istisnina za odgovarajući gaz ili najveća nosivost;

2) posumnja u pravilnost izvršenog baždarenja;

3) brod unutrašnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova, odnosno ako se pomorski brod upisuje u upisnik brodova unutrašnje plovidbe.

U slučaju ponovnog baždarenja, prema odredbama stava 1. tačka 1) ovog člana, Uprava odlučuje da li se, u zavisnosti od izvršenih prepravki broda, ponovno baždarenje mora izvršiti u celini ili delimično.

Zahtev za ponovno baždarenje iz stava 1. tačka 1) ovog člana mora se podneti pre završetka prepravke broda.

Zahtev za ponovno baždarenje iz stava 1. tačka 1) ovog člana mora se podneti pre završetka prepravke i za strani brod koji po odredbama ovog zakona podleže baždarenju u Republici Srbiji, ako se prepravke stranog broda vrše u domaćem brodogradilištu.

Zahtev za ponovno baždarenje broda u slučajevima iz stava 1. ovog člana podnosi lice iz člana 99. stav 8. ovog zakona, a zahtev za ponovno baždarenje u slučaju iz stava 1. tačka 2) ovog člana može, osim tog lica, podneti i Agencija za upravljanje lukama, odnosno pravno lice ovlašćeno da naplaćuje naknadu prema registarskoj tonaži, odnosno tonaži ili istisnini broda.

Ponovno baždarenje broda na osnovu stava 1. tačka 2) ovog člana ne može vršiti ovlašćeno lice koje je izvršilo prethodno baždarenje u čiju se pravilnost posumnjalo.

Brodске isprave i knjige

Član 101.

Brodске isprave koje brodovi moraju da imaju služe kao dokaz o identitetu, sposobnosti za plovidbu, tehničkim podacima i ostalim svojstvima broda.

U brodske knjige koje brodovi moraju da vode unose se podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu, kao i podaci u vezi sa plovidbom, vodnim putem i brodom.

Član 102.

Brodске isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju da budu sastavljene na srpskom jeziku i na jednom od jezika predviđenih međunarodnim sporazumima.

Član 103.

Brodске isprave i knjige propisane ovim zakonom moraju se nalaziti na brodu i uredno voditi.

Brodске isprave i knjige moraju se pokazati na zahtev lučke kapetanije, kao i diplomatskih ili konzularnih predstavništava Republike Srbije.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, brodske isprave i knjige brodova bez posade ne moraju se

nalaziti na brodu već se moraju čuvati kod broдача, a njihove kopije moraju da se nalaze na brodu u čijem se sastavu nalaze.

Broдар je obavezan da učini dostupnim brodske isprave i knjige iz stava 3. ovog člana na zahtev lučke kapetanije.

+ **Vidi:**

čl. 41. Zakona - 18/2015-7.

Član 104.

Brodske isprave i knjige izdate prema propisima zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

Isprave i knjige izdate prema propisima ostalih zemalja priznaju se pod uslovima predviđenim sporazumom o međusobnom priznavanju koji se zaključuje sa državom čiju zastavu brod vije.

Isprave broда kojima se dokazuje sposobnost broда za plovidbu izdate u skladu sa Pravilima nadzora plovila na Rajni kojim se dokazuje sposobnost broда za plovidbu Rajnom, priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

Isprave broда izdate prema "Propisu o prevozu opasnih materija Rajnom - ADNR" priznaju se u Republici Srbiji kao dokaz da brod zadovoljava zahteve za prevoz opasnog tereta vodnim putem.

Član 104a

Broд koji ima ispravu o sposobnosti broда za plovidbu koja je izdata u skladu sa odredbama Konvencije o plovidbi Rajnom, sa izmenama i dopunama, mora da poseduje i dopunsko svedočanstvo o sposobnosti broда za plovidbu ako:

1) plovi na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima Republike Srbije, a ispunjava niže tehničke zahteve za brodove od onih koji su sadržani u Tehničkim pravilima;

2) plovi na državnim vodnim putevima Republike Srbije na kojima važe viši tehnički zahtevi za brodove u skladu sa Tehničkim pravilima.

+ **Vidi:**

čl. 26. Zakona - 121/2012-9.

Član 105.

Broд mora imati brodsko svedočanstvo.

Brodsko svedočanstvo sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koji je brod upisan.

Brodskim svedočanstvom dokazuje se: srpska državna pripadnost broда, pravo i dužnost da brod vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije, vrsta i namena broда, zona plovidbe na kojoj je ovlašćen da plovi, broj putnika i masa tereta koji brod sme da prevozi, kao i status Rajnskog plovila.

Brodsko svedočanstvo izdaje lučka kapetanija.

Brodsko svedočanstvo izdaje se na osnovu svedočanstva o sposobnosti broда za plovidbu koje izdaje Uprava.

Ministarstvo vodi registar izdatih brodskih svedočanstava.

Broд bez posade, na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, mora imati natpis koji sadrži osnovne podatke iz brodskog svedočanstva.

Član 106.

Broд mora da ima svedočanstvo o sposobnosti broда za plovidbu.

Svedočanstvo o sposobnosti broда za plovidbu, kojim se utvrđuje da brod odgovara zahtevima Tehničkih pravila, izdaje Uprava, nakon izvršenog pregleda iz člana 86. ovog zakona.

Svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu izdato novosagrađenim brodovima u skladu sa zahtevima Tehničkih pravila, izdaje se na rok koji ne može da bude duži od:

- 1) pet godina za putničke brodove;
- 2) deset godina za sva ostala plovila.

Rok važenja utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju u skladu sa zahtevima Tehničkih pravila.

Rok važenja se upisuje u svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu.

U slučaju brodova koji su u eksploataciji pre izdavanja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu u skladu sa odredbama ovog zakona i zahtevima Tehničkih pravila, rok važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu utvrđuje se od slučaja do slučaja, na osnovu rezultata kontrolnog pregleda.

Rok važenja iz stava 6. ovog člana ne može da bude duži od rokova iz stava 3. ovog člana.

O izdatim ispravama iz stava 1. ovog člana, Uprava vodi upisnik koji sadrži:

- 1) ime i adresu vlasnika broda;
- 2) broj izdatog svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu, datum i mesto izdavanja, odnosno rok važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu;
- 3) ime i vrsta broda, ENI broj, nosivost broda u skladu sa svedočanstvom o baždarenju i podatke o svedočanstvu o baždarenju, zone plovidbe broda.

Upisnik se vodi u elektronskom obliku i dostupan je na internet stranici ministarstva.

+ **Vidi:**

čl. 27. Zakona - 121/2012-9.

čl. 42. Zakona - 18/2015-7.

čl. 15. Zakona - 92/2016-3.

Član 107.

Privremeni plovidbeni list izdaje se brodu nabavljenom u inostranstvu, kao i brodu koji je u inostranstvu, a izgubljeno mu je brodsko svedočanstvo.

Brod, koji nije upisan u upisnik brodova koji se vodi u Republici Srbiji stiče, privremenim plovidbenim listom srpsku državnu pripadnost i pravo i dužnost da vije zastavu trgovačke mornarice Republike Srbije.

Privremeni plovidbeni list važi najduže godinu dana od dana izdavanja, a njegova važnost prestaje i ranije i to u času kada brod stigne u prvu domaću luku, odnosno pristanište.

Privremeni plovidbeni list izdaje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

Član 108.

Brod čija je posada ukrcana na osnovu propisane isprave za ukrcavanje, mora imati popis posade.

Popisom posade utvrđuje se koja su lica ukrcana na brod kao članovi posade, u kom svojstvu i njihove kvalifikacije.

Popis posade izdaje lučka kapetanija.

Popisom posade broda utvrđuje se i koji su članovi porodice člana posade broda ukrcani na taj brod.

Član 109.

Brod mora imati svedočanstvo o baždarenju.

Svedočanstvom o baždarenju teretnog broda dokazuje se istisnina za svaki santimetar gaza, a kod ostalih brodova - istisnina pri najvećem dozvoljenom gazu i gazu praznog broda, kao i slobodni bok broda.

Svedočanstvo o baždarenju gubi važnost kada se zbog prepravki izvršenih na brodu menja njegova istisnina.

Svedočanstvo o baždarenju broda bez posade može se zameniti natpisom na brodskom trupu ili stalno pričvršćenoj ploči ili tabli na trupu, koji mora da sadrži podatke o nosivosti iz svedočanstva sa fotokopijom ili overenom kopijom tog svedočanstva koja se nalazi na brodu bez posade ili tegljaču, odnosno potiskivaču.

Član 110.

Svedočanstvo o sposobnosti broda za obavljanje probne vožnje mora da ima brod koji namerava da izvrši probnu vožnju.

Član 111.

Brod koji je opremljen uređajima za ukrcavanje i iskrcavanje tereta mora da ima svedočanstvo o sposobnosti teretnog uređaja i opreme.

+ **Vidi:**

čl. 43. Zakona - 18/2015-7.

Član 112.

Brod koji je bio zagađen glodarima (miševima i pacovima), mora da ima svedočanstvo o deratizaciji.

Brod koji nije bio zagađen glodarima, mora da ima svedočanstvo o oslobođenju od deratizacije kojim se dokazuje da je brod za određeno vreme, koje je utvrđeno u svedočanstvu, oslobođen od vršenja deratizacije.

Svedočanstvo o deratizaciji i svedočanstvo o oslobođenju od deratizacije izdaje organ nadležan za poslove zdravlja.

Član 113.

Brodu, odnosno tankeru koji prevozi opasnu robu mora da bude utvrđena sposobnost za prevoz opasne robe.

Brodu iz stava 1. ovog člana čija je sposobnost za prevoz utvrđena, izdaju se odgovarajuće isprave, i to:

- 1) svedočanstvo o odobrenju za brod;
- 2) privremeno svedočanstvo o odobrenju za brod.

Tankeru iz stava 1. ovog člana čija je sposobnost za prevoz utvrđena, izdaju se odgovarajuće isprave, i to:

- 1) svedočanstvo o odobrenju za tanker;
- 2) privremeno svedočanstvo o odobrenju za tanker.

Ispravama iz st. 2. i 3. ovog člana potvrđuje se da brod, odnosno tanker ispunjava uslove propisane za prevoz opasne robe radi zaštite broda, lica na brodu, robe i životne sredine.

Isprave iz st. 2. i 3. ovog člana izdaju se u skladu sa odredbama Evropskog sporazuma o međunarodnom prevozu opasnog tereta na unutrašnjim plovnicama - ADN i zakona kojim se uređuje prevoz opasnog tereta.

+ **Vidi:**

čl. 44. Zakona - 18/2015-7.

Član 114.

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 45. Zakona - 18/2015-7.

Član 115.

Plovilo koje ima radio-uređaj dužno je da vodi radio-dnevnik.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, radio-dnevnik nije dužno da vodi plovilo koje koristi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove i čamac za spasavanje koji pripada brodu.

Član 116.

Privremeno svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu, mora imati brod koji Uprava oglasi sposobnim za plovidbu, ako pregledom utvrdi da nije sposoban za plovidbu u zonama u kojima je do tada ovlašćen da plovi, ali je sposoban za plovidbu u užim zonama plovidbe, ili ga oglasi sposobnim da izuzetno preduzme jedno ili više određenih putovanja koja prelaze zone plovidbe u kojima je bio ovlašćen da plovi, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je sposoban za preduzimanje tih putovanja.

+ **Vidi:**

čl. 46. Zakona - 18/2015-7.

Član 117.

Privremeno svedočanstvo o sposobnosti broda za prevoz putnika mora da ima brod koji nije putnički brod, koji Uprava oglasi sposobnim da prevozi putnike na jednom ili više putovanja ili za određeno vreme, određenu zonu plovidbe, ako je njegova sposobnost utvrđena po odredbama ovog zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uslove za obavljanje takvog prevoza putnika.

Član 118.

Plovilo koje ima radio-uređaj mora imati svedočanstvo o sigurnosti radio-uređaja, osim plovila koje koristi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Brod koji ima posadu mora da ima svedočanstvo o bezbednosti i zdravlju na radu na brodu.

Putnički brod mora da ima knjigu stabiliteta.

Brod sa sopstvenim pogonom mora da vodi brodski dnevnik.

Brod koji ima posadu dužan je da vodi zdravstveni dnevnik.

Tehnički plovni objekat mora da vodi knjigu rada.

Knjigu o uljima mora imati brod koji prevozi ulja i brod koji koristi tečno ulje.

Brod mora da ima knjige sanitarne otpadne i kaljužne vode.

Brod mora da ima dnevnik broskog smeća.

+ **Vidi:**

čl. 47. Zakona - 18/2015-7.

Član 119.

Važenje svedočanstva o sposobnosti teretnog uređaja i opreme potvrđuje se godišnjim kontrolnim pregledom, a obnavlja se svake četvrte godine ili najkasnije svake pete godine, redovnim pregledom.

+ **Vidi:**

čl. 48. Zakona - 18/2015-7.

Član 120.

Važenje svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu traje do roka naznačenog u svedočanstvu i može se produžiti kontrolnim pregledom najviše za 90 dana.

Važenje svedočanstva o baždarenju za teretne brodove traje 10 godina, a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Važenje svedočanstva o baždarenju produžava se za 10, odnosno 15 godina, ako se utvrdi da podaci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu.

Važenje privremenog svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu i privremenog svedočanstva o sposobnosti broda za prevoz putnika traje za ono vreme koje je navedeno u svedočanstvu, a najduže do isteka roka važenja svedočanstva o sposobnosti broda za plovidbu.

Važenje svedočanstva o sposobnosti broda za obavljanje probne vožnje traje 30 dana od dana izdavanja.

Važenje privremenog svedočanstva o sposobnosti plutajućeg objekta za premeštanje u svrhu posebnog prevoza izdaje se sa rokom važenja od najviše 60 dana.

+ **Vidi:**

čl. 49. Zakona - 18/2015-7.

Član 121.

Isprave iz čl. 109, 110, 111, 116, 117. i člana 118. st. 1. i 2. ovog zakona, kao i knjige iz člana 118. stav 3. ovog zakona izdaje Uprava, a knjigu iz člana 118. stav 3. ovog zakona overava Uprava.

Knjige iz člana 115. i člana 118. st. 4, 5, 6, 7, 8. i 9. ovog zakona izdaje lučka kapetanija.

+ **Vidi:**

čl. 50. Zakona - 18/2015-7.

Član 122.

Ministar propisuje vrstu, sadržinu, obrasce i način vođenja brodskih isprava i knjiga, uslove za izdavanje i prestanak važenja brodskih isprava i knjiga, uslove i način obaveštavanja o promenama unetim u brodske isprave i knjige, rokove važenja brodskih isprava i knjiga, kao i način vođenja i sadržinu registra izdatih brodskih svedočanstava i svedočanstava o sposobnosti broda za plovidbu i određuje lice, odnosno organ koji je ovlašćen za unošenje podataka u brodske isprave i knjige.

+ **Vidi:**

čl. 28. Zakona - 121/2012-9.

Utvrđivanje sposobnosti čamca i plovećeg tela za plovidbu i plutajućeg objekta za plutanje

Član 123.

Čamci i ploveća tela mogu se koristiti u plovidbi, odnosno plutajući objekti za plutanje ako:

1) je utvrđena njihova sposobnost za plovidbu, odnosno plutanje u pogledu konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme, u skladu sa Tehničkim pravilima za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte;

2) su upisani u upisnik čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata (u daljem tekstu: upisnik);

3) čamcem, plovećim telom i plutajućim objektom upravlja lice koje je stručno osposobljeno.

Član 124.

Odredbe člana 123. ovog zakona ne odnose se na: sportske čamce bez sopstvenog pogona (veslačke čamce, kajake, kanue, jedrilice i slično) namenjene takmičenju, čamce bez sopstvenog pogona koji nisu duži od tri metra, pedoline, vodene bicikle, daske i slična plovila, ako se njima ne obavlja privredna delatnost.

Član 125.

Sposobnost čamca i plovećeg tela za plovidbu, odnosno plutajućeg objekta za plutanje utvrđuje se tehničkim nadzorom kojim se utvrđuje da čamac, ploveće telo, odnosno plutajući objekat odgovara zahtevima Tehničkih pravila za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte.

Tehnička pravila iz stava 1. ovog člana naročito sadrže:

1) zone plovidbe;

2) tehničke zahteve za gradnju čamaca i plutajućih objekata;

3) tehničke zahteve za baždarenje, stabilitet, nadvođe, manevarsku sposobnost, sposobnost održavanja na površini i plutanje, trup, otvore na trupu, palubi i nadgrađu, prodor vode, opremu na čamcu, motor i prostori za motor, ventilaciju, pokretanje vanbrodskog motora, sistem cevovoda, električne sisteme, kormilarski sistem, protivpožarnu zaštitu i sprečavanje zagađivanja;

4) posebne tehničke zahteve za čamce za prevoz putnika i čamce koji se koriste u privredne svrhe;

5) znakove bezbednosti (signalni znakovi);

6) rokove za primenu tehničkih zahteva.

Pregled može biti osnovni, redovni i vanredni.

Tehnički nadzor i preglede javnih plovila, čamaca za privredne svrhe i plutajućih objekata namenjenih za privredne svrhe vrši Uprava, a čamaca i plutajućih objekata za sport i razonodu i plovećih tela vrši komisija koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

Plutajućem objektu koji treba da obavi premeštanje u svrhu posebnog prevoza, mora da bude utvrđena sposobnost za premeštanje u svrhu posebnog prevoza.

Posle izvršenog pregleda izdaje se isprava o sposobnosti za plovidbu čamca i plovećeg tela, odnosno isprava o sposobnosti za plutanje plutajućeg objekta.

Plutajućem objektu iz stava 6. ovog člana, izdaje se privremeno svedočanstvo o sposobnosti plutajućeg objekta za premeštanje u svrhu posebnog prevoza.

Za čamce i ploveća tela koji su upisani u upisnik, izdaje se plovidbena dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju sa rokom važenja redovnog pregleda.

Za plutajući objekat koji je upisan u upisnik, izdaje se plutajuća dozvola sa registarskim brojem za identifikaciju.

Ministar propisuje vrstu i namenu čamaca i plutajućih objekata, način, postupak i sadržinu tehničkog nadzora, kao i način, postupak, sadržinu i rokove vršenja pregleda čamaca i plovećih tela, odnosno plutajućih objekata.

Ministar utvrđuje Tehnička pravila za čamce, ploveća tela i plutajuće objekte.

+ **Vidi:**

[**čl. 29. Zakona - 121/2012-9.**](#)

[**čl. 51. Zakona - 18/2015-7.**](#)

[**čl. 16. Zakona - 92/2016-3.**](#)

*Prihod od vršenja pregleda i tehničkog nadzora nad gradnjom čamca, plovećeg tela i
plutajućeg objekta *

+ **Vidi:**

[**čl. 30. Zakona - 121/2012-9.**](#)

Član 126.

Vlasnici plovila iz člana 125. stav 1. ovog zakona, za vršenje pregleda i tehničkog nadzora iz člana 125. stav 3. ovog zakona, snose troškove plaćanja republičke administrativne takse.

+ **Vidi:**

[čl. 31. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 17. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 127.

Čamac i plutajući objekat prilikom upisa moraju biti baždareni.

Baždarenje se obavlja prema Tehničkim pravilima o načinu merenja i izračunavanja istisnine koja su propisana za čamce i plutajuće objekte.

Ako se prepravkom menja istisnina čamca, odnosno plutajućeg objekta vrši se ponovno baždarenje.

+ **Vidi:**

[čl. 52. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 128.

Čamac i ploveće telo u plovidbi, mora da ima sledeće isprave i knjige:

- 1) plovidbenu dozvolu;
- 2) popis posade i knjigu rada za čamac za privredne svrhe.

Plutajući objekat u plutanju mora da ima sledeće isprave i knjige:

- 1) plutajuću dozvolu;
- 2) popis posade za plutajući objekat koji se koristi za privredne svrhe.

Ministar propisuje vrstu, sadržinu i način vođenja isprava i knjiga iz st. 1. i 2. ovog člana.

Isprave i knjige iz st. 1. i 2. ovog člana izdaje lučka kapetanija.

+ **Vidi:**

[čl. 53. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 129.

Na čamac, ploveće telo, odnosno plutajući objekat ne sme da se ukrca, odnosno da na njemu boravi veći broj lica nego što je to određeno plovidbenom, odnosno plutajućom dozvolom.

2. Posada

Član 130.

Posadu broda sačinjavaju lica ukrcana za izvršenje poslova na brodu i upisana u popis posade.

Član 131.

Za vršenje poslova kojima se obezbeđuje bezbedna plovidba, brod mora da ima odgovarajući broj članova posade sa propisanim zvanjima.

Ministar propisuje najmanji broj članova posade za bezbednu plovidbu koje moraju imati brodovi i druga plovila trgovačke mornarice, zvanja i ovlašćenja o osposobljenosti koje moraju da imaju ti članovi posade, načine funkcionisanja plovidbe i maksimalno trajanje plovidbe, periode odmora za svaki način funkcionisanja plovidbe, uslove za promenu ili ponavljanje načina funkcionisanja, kao i rokove čuvanja tahografskih zapisa.

+ **Vidi:**

[čl. 32. Zakona - 121/2012-9.](#)

Član 132.

Član posade broda trgovačke mornarice koji vrši poslove kojima se obezbeđuje plovidba, može da bude lice koje je steklo odgovarajuće zvanje i koje za vršenje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlašćenje, kao i pripravnik za sticanje zvanja.

Zvanje članova posade broda stiče se polaganjem stručnog ispita za određeno zvanje, a dokazuje se ovlašćenjem za vršenje poslova na brodu.

Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi lice koje polaže stručni ispit, koje uplaćuje na račun propisan za javne prihode Budžeta.

Visinu troškova iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija.

Za izdavanje ovlašćenja plaća se republička administrativna taksa.

Ovlašćenje za vršenje poslova na brodu koje je izdato suprotno propisanim uslovima ništavo je.

Ministar propisuje program i način polaganja stručnog ispita za sticanje zvanja članova posade brodova trgovačke mornarice.

Ministar propisuje zvanja, uslove za sticanje zvanja i ovlašćenja članova posade brodova trgovačke mornarice, kao i obrazac, sadržinu i način izdavanja i način vođenja evidencije izdatih ovlašćenja.

+ **Vidi:**

čl. 33. Zakona - 121/2012-9.

Član 133.

Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovednika izdate prema propisima Centralne komisije za plovidbu Rajnom i zemalja članica Evropske unije priznaju se kao da su izdate u Republici Srbiji.

Isprave o stručnoj osposobljenosti zapovednika i ostalih članova posade izdate prema propisima ostalih zemalja priznaju se pod uslovima predviđenim sporazumom o međusobnom priznavanju koji se zaključuje sa državom koja je izdala ispravu o stručnoj osposobljenosti zapovednika odnosno drugog člana posade.

Priznavanje isprava iz stava 1. ovog člana uslovljeno je vrstom broda za koju isprava važi u zemlji gde je izdata.

Propisom iz člana 132. stav 9. ovog zakona mogu se propisati dodatni uslovi za zapovednika u pogledu priznavanja isprava iz stava 1. ovog člana, kada zapoveda brodom koji plovi određenom deonicom vodnog puta za koji se zahteva poznavanje lokalnih uslova plovidbe.

+ **Vidi:**

čl. 34. Zakona - 121/2012-9.

Član 134.

Ovlašćenje za vršenje poslova na brodu može se dati samo licu koje je fizički i psihički sposobno da obavlja poslove na brodu, koje nije zavisno od psihoaktivnih kontrolisanih supstanci i alkohola, odnosno koje ne boluje od bolesti ili nema druga trajna ili privremena zdravstvena ograničenja za obavljanje poslova i dužnosti kao člana posade, što se utvrđuje zdravstvenim pregledom i kontroliše periodičnim pregledom.

Zdravstvena sposobnost člana posade utvrđuje se zdravstvenim pregledom koji vrši zdravstvena ustanova koja ispunjava propisane uslove i dobije ovlašćenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja da može da obavlja zdravstvene preglede članova posade brodova unutrašnje plovidbe.

Zdravstvena ustanova jedan primerak ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, dostavlja ministarstvu.

Zdravstvene preglede u zdravstvenoj ustanovi iz stava 2. ovog člana obavljaju specijalisti medicine rada koji su završili kurs za sticanje znanja potrebnog za vršenje zdravstvenih pregleda članova posade brodova unutrašnje plovidbe.

Kurs iz stava 4. ovog člana organizuje i sprovodi institut za medicinu rada osnovan za teritoriju

Republike.

Na osnovu završenog kursa iz stava 4. ovog člana specijalista medicine rada stiče ovlašćenje za vršenje zdravstvenih pregleda članova posade brodova unutrašnje plovidbe koje izdaje institut iz stava 5. ovog člana.

Kopija ovlašćenja iz stava 4. ovog člana dostavlja se ministarstvu koje o izdatim ovlašćenjima specijalistima medicine rada vodi evidenciju u elektronskom obliku koja je dostupna na internet stranici ministarstva.

Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja, propisuje uslove u pogledu zdravstvene sposobnosti članova posade brodova i drugih plovila, vrste, rokove vršenja zdravstvenih pregleda, uslove koje zdravstvena ustanova za vršenje zdravstvenih pregleda članova posade brodova mora da ispunjava u pogledu kadrova, prostora i opreme, program i bliže uslove za sprovođenje kursa za sticanje znanja potrebnog za vršenje zdravstvenih pregleda članova posade, obrazac uverenja o zdravstvenoj sposobnosti članova posade, odnosno kartona izvršenog zdravstvenog pregleda članova posade, kao i uslove i način vršenja zdravstvenog nadzora.

+ **Vidi:**

čl. 54. Zakona - 18/2015-7.

Član 135.

Član posade mora da vrši poslove na brodu u skladu sa pravilima navigacije, na način koji omogućava bezbednost plovidbe, koji ne oštećuje brod ili teret na njemu i ne ugrožava bezbednost putnika na brodu ili ostalih članova posade i životnu sredinu od zagađivanja štetnim predmetima ili materijama od strane broda.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na članove posade drugih plovila.

Član 136.

Kao član posade na brodu može da se ukrca samo lice koje ima brodarsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje.

Brodarska knjižica je isprava kojom se dokazuje osposobljenost za vršenje poslova na brodu člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kome je član posade ukrcan na brod, kao i trajanje zaposlenja na brodu. Brodarska knjižica i dozvola za ukrcavanje su lične isprave lica kome su izdate.

Brodarska knjižica je isprava koju mora imati državljanin Republike Srbije ukrcan kao član posade na domaćem brodu

Dozvola za ukrcavanje je isprava koju mora imati strani državljanin ukrcan kao član posade na domaćem brodu.

Dozvolom za ukrcavanje dokazuje se osposobljenost za vršenje poslova na brodu člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kome je član posade ukrcan na brod, kao i trajanje zaposlenja na brodu.

Ministar propisuje uslove, način i postupak izdavanja i zamene, sadržinu i obrasce brodarske knjižice i dozvole za ukrcavanje, lica i organe nadležne za unošenje i overu podataka, kao i sadržinu, obrazac i način vođenja registra izdatih brodarskih knjižica i dozvola za ukrcavanje.

Brodarska knjižica se izdaje sa rokom važenja od 10 godina, a dozvola za ukrcavanje na rok od pet godina.

+ **Vidi:**

čl. 36. Zakona - 121/2012-9.

čl. 55. Zakona - 18/2015-7.

Član 137.

Ako brodar iskrca sa broda člana posade van luke u kojoj je sedište brodara, brodar je dužan da mu obezbedi povratak u mesto prebavilišta, odnosno boravišta (u daljem tekstu: povratno putovanje).

Kada se brod nalazi u inostranstvu, a brodar ne postupi na način iz stava 1. ovog člana, povratno putovanje će na teret brodara, obezbediti diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Srbije.

Brodar ima pravo regresa za naplatu svih troškova povratnog putovanja od člana posade koji se bez dozvole iskrcao sa broda i time svojom krivicom doveo do prestanka radnog odnosa ili koji se iskrcao sa broda zbog povrede ili oboljenja koje je sebi prouzrokovao namerno ili usled grube nepažnje.

Troškovi povratnog putovanja člana posade obuhvataju dnevnice i naknadu za lični prevoz od momenta iskrcavanja sa broda do momenta povratka u luku u kojoj je sedište brodara, odnosno u mesto njegovog prebivališta ili boravišta, a prema ugovoru o radu.

Odredbe ovog člana odnose se i na strane državljane koji su članovi posade domaćeg broda i članove porodice iskrcanog člana posade.

Član 138.

Član posade dužan je da odmah obavesti zapovednika ili najstarijeg oficira palube koji ga zamenjuje o svakom vanrednom događaju koji bi mogao da ugrozi bezbednost broda, putnika, drugih lica ili tereta na brodu, kao i da zagadi životnu sredinu opasnim ili štetnim materijama od strane broda.

U slučaju opasnosti, brodoloma ili druge havarije, članovi posade dužni su da se zalažu za spasavanje broda, putnika, drugih lica i tereta na brodu, kao i za zaštitu životne sredine, dok zapovednik ne naredi da se brod napusti.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na članove posade drugih plovila.

Član 139.

Brodar je dužan da članu posade naknadi štetu prouzrokovanu na stvarima namenjenim za njegovu ličnu upotrebu na brodu i ličnu upotrebu članova njegove porodice ukrcane na brodu, određenim ugovorom o radu, koje su uništene ili oštećene prilikom brodoloma ili druge havarije broda.

Član posade koji je u radnom odnosu, u slučaju brodoloma ima pravo na naknadu zarade najmanje za dva meseca od dana brodoloma, prema proseku zarade za poslednja tri meseca, ako mu po ugovoru o radu zarada ne pripada za duže vreme.

U slučaju iz stava 2. ovog člana članu posade, stranom državljaninu ili licu bez državljanstva, pripada naknada zarade u iznosu određenom ugovorom o radu - za svaki dan nezaposlenosti koja je nastupila kao posledica brodoloma, ali najduže za dva meseca od dana brodoloma.

Član posade nema pravo na naknadu iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, ako brodar dokaže da su oni prouzrokovali štetu namerno ili krajnjom nepažnjom.

Na povratno putovanje člana posade koji je pretrpeo brodolom odnose se odredbe člana 137. ovog zakona.

Član 140.

Zapovednik, odnosno član posade broda, za vreme obavljanja dužnosti na brodu ne sme biti u stanju opijenosti, odnosno premora.

Zapovednik, odnosno član posade dužan je da se podvrgne lekarskom pregledu i drugim metodama, odnosno analizama krvi i/ili urina, radi utvrđivanja stanja opijenosti.

Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1. ovog člana, kao meru opreza će narediti zapovedniku da odmah tog člana posade udalji sa poslova na brodu dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

Istom članu posade ne mogu se poveriti poslovi na brodu pre isteka naknadnog roka od osam sati.

Ako inspektor bezbednosti plovidbe utvrdi da su nastupile okolnosti iz stava 1. ovog člana, kao meru opreza će narediti zapovedniku, odnosno članu posade da se odmah udalji sa poslova koje obavlja, dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

Ako zbog udaljenja sa poslova na brodu zapovednika, odnosno člana posade brod ne ispunjava uslove o najmanjem broju članova posade za bezbednu plovidbu, inspektor bezbednosti plovidbe će brodu zabraniti plovidbu dok traje stanje opijenosti, odnosno premora.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na članove posade drugih plovila.

+ **Vidi:**

čl. 56. Zakona - 18/2015-7.

Član 141.

Rešavanje međusobnih radnih sporova između članova posade broda ili drugog plovila namenjenog za privredne svrhe i brodara, kao i sporove između zapovednika broda ili drugog plovila namenjenog za privredne svrhe i brodara, ako je učesnik u sporu domaći ili strani državljanin ili lice bez državljanstva, vrši se prema domaćem radnom pravu.

Zapovednik broda

Član 142.

Brodom zapoveda zapovednik.

Zapovednika imenuje i razrešava brodar.

U slučaju smrti, sprečenosti ili odsutnosti, zapovednika broda zamenjuje, sa svim njegovim ovlašćenjima, član posade koji ima isto ili više zvanje u službi palube kao i zapovednik.

+ **Vidi:**

čl. 57. Zakona - 18/2015-7.

Član 143.

Zapovednik je odgovoran za bezbednost broda i red na brodu u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona.

Ako brod sa sopstvenim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovednik tog broda je zapovednik celog sastava.

Zapovednik čelnog broda sa sopstvenim pogonom koji tegli druge brodove, zapovednik je celog sastava.

Ako dva ili više brodova sa sopstvenim pogonom vezani bok uz bok tegle ili potiskuju druge brodove, zapovednik sastava je zapovednik broda sa sopstvenim pogonom koji ima najveću snagu mašinskog pogonskog uređaja.

U ostalim slučajevima zapovednik sastava određuje se kada to okolnosti zahtevaju.

Član 144.

Zapovednik broda dužan je da se brine o snabdevanju broda, o brodskoj administraciji, o njegovom održavanju, o održavanju u ispravnom stanju trupa broda, mašina, uređaja i opreme, o sigurnosti uređaja broda, o pravilnom ukrcavanju, slaganju, prevozu i iskrcavanju opasnog i ostalog tereta, o pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika i o izvršavanju svih zadataka vezanih za proces rada i bezbednost na brodu.

Zapovednik broda je dužan da u propisanim rokovima vrši vežbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje, kao i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

Zapovednik broda dužan je da za vreme plovidbe bude na brodu.

Zapovednik broda dužan je da pre polaska na put proveri ispravnost broda koji mu omogućava da izvrši određeno putovanje i da obezbedi da se sve propisane isprave i knjige, kao i članovi posade nalaze na brodu, a pri prevozu putnika da utvrdi da li su preduzete sve mere za bezbednost putnika.

Zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove dužan je da pre polaska na put proveri ispravnost i sposobnost svih brodova za izvršenje određenog putovanja.

Član 145.

Zapovednik je dužan da lično rukovodi brodom kad god to zahteva bezbednost broda, kao i za vreme slabe vidljivosti ili magle, a zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove i kad to zahteva bezbednost brodova u tegljenju ili potiskivanju.

Član 146.

Ako nastupe događaji koji brod ili brod u tegljenju ili potiskivanju ili lica na njima dovedu u opasnost, zapovednik broda sa sopstvenim pogonom dužan je da preduzme sve mere za spasavanje lica i otklanjanje opasnosti za brod i stvari na brodu, kao i za zaštitu životne sredine.

U slučaju iz stava 1. ovog člana zapovednik broda koji tegli, odnosno potiskuje druge brodove, dužan je da žrtvuje ili ošteti teret, druge stvari ili uređaje broda ili opremu koji nisu neophodni za plovidbu ili delove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodaru i lica zainteresovana za teret na brodu, a ako je to neophodno i brod.

Član 147.

Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mere preduzete za spasavanje broda ostale bez uspeha, i ako je propast broda neizbežna, zapovednik broda dužan je da prvenstveno preduzme mere potrebne za spasavanje putnika i drugih lica na brodu, da ukloni brod sa plovnog puta, ako je to moguće, kao i da naredi da se brod napusti.

U slučaju iz stava 1. ovog člana zapovednik je dužan da preduzme i sve mere potrebne za spasavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mere za spasavanje drugih brodskih knjiga, brodskih isprava i karata odnosnog putovanja i gotovog novca brodske blagajne.

Zapovednik može da napusti brod tek pošto je, u granicama stvarne mogućnosti, preduzeo sve mere iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 148.

Ako na brodu nastupi događaj koji ugrožava bezbednost broda ili plovidbe, ili ako nastupi vanredni događaj brodu, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu, ili ako se primeti bilo kakva neposredna opasnost za bezbednost plovidbe, zagađivanje opasnim ili štetnim materijama na vodnom putu, zapovednik je dužan da opis tog događaja, odnosno belešku o primećenju neposrednoj opasnosti ili zagađivanju na vodnom putu odmah unese u brodski dnevnik.

Zapovednik je dužan da o događaju iz stava 1. ovog člana, odmah radio vezom obavesti ostale učesnike u plovidbi i najbližu lučku kapetaniju, i da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište, podnese izveštaj lučkoj kapitaniji, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika.

Ako je događaj iz stava 1. ovog člana nastupio za vreme plovidbe u inostranstvu, zapovednik je dužan da po dolasku u prvu luku, odnosno pristanište izveštaj o događaju, zajedno sa izvodom iz brodskog dnevnika, podnese diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije.

Član 149.

Zapovednik je dužan da unese u brodski dnevnik rođenje i smrt lica na brodu, naznačujući mesto ili geografsku poziciju broda i vreme rođenja, odnosno smrti, kao i primi izjavu poslednje volje i to primanje unese u brodski dnevnik, navodeći vreme kada je poslednju izjavu volje primio.

Zapovednik je dužan da o činjenici rođenja i smrti i o primanju izjave poslednje volje sačini zapisnik na propisani način i dostavi ga najbližoj lučkoj kapitaniji u koju stigne, a u inostranstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Srbije.

Član 150.

Zapovednik je ovlašćen i dužan da svim licima na brodu izdaje naređenja kojima se obezbeđuju brod i plovidba i održavanje reda na brodu, kao i da nadzire izvršenje izdatih naređenja.

Radi održavanja reda i bezbednosti na brodu zapovednik može da drži na brodu vatreno oružje, dok članovi posade ne mogu na brodu da drže oružje.

Član 151.

Zapovednik ima pravo da za vreme plovidbe ograniči slobodu kretanja na brodu svakom licu koje teže ugrozi bezbednost broda, članova posade, putnika i drugih lica, stvari na brodu i životne sredine zagađivanjem opasnim ili štetnim materijama. Sloboda kretanja može da se ograniči samo ako je to neophodno radi bezbednosti putnika i drugih lica i robe na brodu ili radi zaštite broda ili zaštite životne sredine i može za stranca da traje najduže do dolaska broda u prvu luku, odnosno pristanište u koje brod uplovi, a za državljanina Republike Srbije najkasnije do dolaska broda u prvu domaću luku, odnosno pristanište.

Mere iz stava 1. ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 152.

Zapovednik ima pravo da člana posade koji narušava bezbednost plovidbe udalji sa radnog mesta, a po potrebi, da ga iskrca sa broda i vrati u luku ukrcavanja u kojoj je sedište broдача.

Član 153.

Ako za vreme putovanja član posade, putnik ili drugo lice na brodu izvrši krivično delo, zapovednik je dužan da preduzme, prema okolnostima, mere potrebne da se spreči ili ublaži nastupanje štetnih posledica tog dela i da se izvršilac pozove na odgovornost.

Ako postoji opasnost da izvršilac delo ponovi ili da pobegne, zapovednik će narediti: da se izvršiocu krivičnog dela ograniči sloboda kretanja na brodu ili da se liši slobode; da se ispitivanjem izvršioca, svedoka, očevidaca i oštećenika utvrde sve okolnosti pod kojima je delo izvršeno i posledice koje su nastupile; da se o svakom saslušanju sastavi zapisnik; da se kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili pomoću kojih je krivično delo izvršeno, odnosno na kojima su tragovi izvršenog dela vidljivi; da se preduzmu i druge mere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je krivično delo izvršeno.

Ako se brod nalazi u inostranstvu, zapovednik je dužan da o izvršenom krivičnom delu podnese izveštaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u državi u čiju luku, odnosno pristanište brod uplovi. Zapovednik je dužan da sa izvršiocem krivičnog dela postupi prema uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Srbije.

Po dolasku u domaću luku, odnosno pristanište u koje brod najpre uplovi, zapovednik je dužan da izvršiocu krivičnog dela preda organu unutrašnjih poslova u toj luci, odnosno pristaništu, s pismenim izveštajem o izvršenom krivičnom delu i zapisnicima i predmetima iz stava 2. ovog člana.

Mere iz st. 2. i 4. ovog člana unose se u brodski dnevnik sa obrazloženjem.

Član 154.

Ako član posade koji je državljanin Republike Srbije samovoljno napusti brod u stranoj luci, odnosno pristaništu, zapovednik je dužan da ovo napuštanje prijavi diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u odnosnoj državi, a ako ovog nema diplomatskom ili konzularnom predstavništvu države ovlašćene da zastupa interese državljanina Republike Srbije, a ako ni ovog nema kapetaniji te luke.

Zapovednik je dužan da sastavi zapisnik i utvrdi koje su stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu.

Zapisnik se sastavlja u prisustvu dvojice svedoka, a potpisuju ga zapovednik i svedoci.

Belešku o samovoljnom napuštanju broda i o stvarima člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom domaćem organu, zapovednik je dužan da unese u brodski dnevnik.

Organ koji u luci, odnosno pristaništu primi lične stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod, predaće ih njegovoj užoj porodici ili roditeljima, a ako njih nema licu koje odredi nadležni organ starateljstva.

Član 155.

Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa.

Ako je član posade bio sprečen da se vrati na brod do odlaska broda iz luke, odnosno pristaništa, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana od dana kada je smetnja bila otklonjena, nije prijavio organu iz člana 154. stav 1. ovog zakona.

Član 156.

Zapovednik broda koji na bilo koji način dozna da se lice, uključujući i neprijatelje u slučaju oružanog sukoba, nalaze u životnoj opasnosti na unutrašnjim vodama, dužan je da im odmah krene u pomoć najvećom mogućom brzinom, obaveštavajući ih o tome ako je to moguće i da preduzme njihovo spasavanje.

Zapovednik broda u opasnosti ima pravo, posle dogovora sa zapovednicima brodova koji su odgovorili na njegov poziv za pomoć, ako je dogovor moguć, da izabere jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji da mu pruže pomoć.

Zapovednik ili zapovednici brodova izabrani da pruže pomoć brodu u opasnosti dužni su da prihvate izbor i da odmah, najvećom mogućom brzinom, krenu u pomoć licima koja su u životnoj opasnosti.

Zapovednik je dužan da spasava lica koja su u životnoj opasnosti iako se ona tome protive ili ako se spasavanju lica protivi zapovednik broda na kome se ta lica nalaze.

Član 157.

Izuzetno od odredaba člana 156. ovog zakona, zapovednik nije dužan da krene u pomoć i da preduzme spasavanje lica u životnoj opasnosti, ako:

1) bi preduzimanje tog spasavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapoveda i za lica na tom brodu ili ako on opravdano smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, preduzimanje spasavanja lica u opasnosti ne bi bilo uspešno;

2) sazna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio;

3) od zapovednika broda u opasnosti, ili neposredno od lica koja su bila u životnoj opasnosti, ili od zapovednika drugog broda koji je stigao do tih lica bude obavešten da pomoć više nije potrebna.

Član 158.

U slučaju sudara brodova zapovednik broda je dužan da, ako je u mogućnosti da to učini bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za lica na njemu, pored prvenstvenog spasavanja lica, preduzme i spasavanje broda s kojim se sudario brod kojim on zapoveda, i dužan je da brod kome pretila opasnost da potone bez odlaganja ukloni sa plovnog puta.

Zapovednik je dužan da kada se brod kojim on zapoveda nađe u blizini broda koji daje poziv za pomoć, i kad nije bilo sudara, da odmah preduzme spasavanje tog broda, ako je u mogućnosti da to učini bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapoveda i za lica na njemu.

Član 159.

Zapovednik domaćeg broda koji sazna da je drugi brod srpske državne pripadnosti u opasnosti,

dužan je da, pored prvenstvenog spasavanja lica, preduzme i spasavanje broda i stvari sa tog broda koje su svojina domaćeg pravnog lica ili svojina državljana Republike Srbije, ako se spasavanju broda i stvari na njemu izričito ne protivi zapovednik broda, odnosno vlasnik broda ili brodar broda u opasnosti.

Zapovednik nije dužan da preduzme spasavanje broda prema odredbi stava 1. ovog člana ako to ne može da učini bez ozbiljne opasnosti za lica na brodu ili za brod kojim zapoveda ili ako opravdano smatra da spasavanje broda ne bi bilo celishodno niti razumno, s obzirom na mogućnosti spasavanja, vrednost broda u opasnosti i robe na tom brodu, kao i na rizike i troškove kojima bi preduzetim spasavanjem izložio brod kojim zapoveda.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana odnose se i na članove posade drugih plovila.

Član 160.

Zapovednik broda je dužan da brodu sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda, ako je moguće saopšti ime i luku upisa broda kojim zapoveda, ime poslednje luke, odnosno pristaništa iz koga je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plovi.

Član 161.

Zapovednik mora u brodski dnevnik da unese razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje, kao i razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda i stvari na njemu.

Razloge iz stava 1. ovog člana mora da unese u odgovarajuće knjige i član posada drugog plovila.

Član 162.

Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu koja nastane zbog toga što je zapovednik povredio dužnosti iz čl. 156, 158. i 159. ovog zakona.

Član 163.

Spasavanje domaćeg ratnog broda neće se preduzeti u slučaju izričite zabrane komandanta broda.

Odredbe čl. 156, 158. i 159. ovog zakona odnose se i na ratne brodove.

Izuzetno od odredbe stava 2. ovog člana, ministar nadležan za poslove odbrane propisaće u kojim slučajevima komandant domaćeg ratnog broda nije dužan da vrši spasavanje u slučajevima iz čl. 156, 158. i 159. ovog zakona.

Član 164.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na posadu i zapovednika broda odnose se i na tehničke plovne objekte.

Posada čamca, plovećeg tela i plutajućeg objekta

Član 165.

Lice koje upravlja čamcem, plovećim telom ili plutajućim objektom mora biti telesno i duševno sposobno, stručno osposobljeno i smatra se zapovednikom takvog plovila.

Stručna osposobljenost stiče se polaganjem stručnog ispita.

Stručni ispit polaže se pred komisijom koju obrazuje ministar na period od četiri godine.

Troškove polaganja stručnog ispita snosi lice koje polaže stručni ispit, koje uplaćuje na račun propisan za javne prihode Budžeta.

Visinu troškova iz stava 4. ovog člana utvrđuje ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove

finansija.

Za izdavanje dozvole za upravljanje plaća se republička administrativna taksa.

Ministar propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju lica za upravljanje plovilima iz stava 1. ovog člana, program, troškove i način polaganje stručnog ispita, kao i obrazac, sadržinu, način izdavanja i trajanja dozvole za upravljanje.

+ **Vidi:**

čl. 37. Zakona - 121/2012-9.

Član 165a

Troškove izrade obrazaca knjiga i isprava za brodove i druga plovila, kao i isprava za brodarce i lica koja upravljaju drugim plovilima snosi korisnik.

+ **Vidi:**

čl. 38. Zakona - 121/2012-9.

Deo četvrti

I. LUČKA KAPETANIJA, RIS, VTS I SIGURNOSNA ZAŠTITA BRODOVA, OBJEKATA BEZBEDNOSTI PLOVIDBE I LUKA

1. Lučka kapetanija

Član 166.

Lučka kapetanija je područna jedinica ministarstva, koja obavlja upravne, tehničke i druge stručne poslove kojima se obezbeđuje bezbednost plovidbe na području svoje nadležnosti.

+ **Vidi:**

čl. 18. Zakona - 92/2016-3.

Član 167.

Lučka kapetanija:

1) - **brisana** -

2) - **brisana** -

3) vrši tehničke i druge stručne poslove bezbednosti plovidbe koji su joj ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost;

4) prikuplja statističke podatke o robnom transportu na vodnim putevima;

5) vrši traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za unutrašnje poslove;

6) - **brisana** -

7) obavlja i druge poslove koji su joj ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

+ **Vidi:**

čl. 58. Zakona - 18/2015-7.

Član 168.

Lučka kapetanija na graničnom prelazu za međunarodni vodni saobraćaj vrši ulazno-izlazne revizije plovila u saradnji sa drugim nadležnim državnim organima.

Član 169.

Upravni poslovi iz nadležnosti lučke kapetanije su:

- 1) vođenje upisnika brodova i drugih plovila;
- 2) vođenje propisane službene evidencije u vezi sa izvršenim upisima;
- 3) izdavanje propisanih knjiga i isprava;
- 4) izdavanje ličnih i drugih isprava za članove posade plovila;
- 5) i drugi upravni poslovi koji su im ovim zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 170.

Lučka kapetanija može radi bezbednosti plovidbe nalogom da zabrani, odnosno ograniči plovidbu i odredi posebne uslove plovidbe u cilju zaštite ljudskih života, imovine, životne sredine, bezbednosti hidrograđevinskih objekata na vodnom putu i drugo.

Učesnici u plovidbi dužni su da postupaju u skladu sa nalogima iz stava 1. ovog člana.

Naloge iz stava 1. ovog člana lučka kapetanija objavljuje putem saopštenja brodarstvu.

Član 171.

Ministarstvo obavezno sprovodi postupak ispitivanja plovidbenih nezgoda, ako je usled plovidbene nezgode nastala smrt ili teža telesna povreda lica, gubitak ili oštećenje imovine većeg obima.

Ministarstvo vrši ispitivanje plovidbenih nezgoda preko inspektora bezbednosti plovidbe.

Za organizaciju i sprovođenje bezbednosne istrage u cilju utvrđivanja okolnosti i uzroka ozbiljnih plovidbenih nezgoda na unutrašnjim vodama, kao i plovidbenih nezgoda na unutrašnjim vodama i predlaganja mera radi izbegavanja ozbiljnih plovidbenih nezgoda na unutrašnjim vodama, kao i plovidbenih nezgoda na unutrašnjim vodama, kao i unapređenja bezbednosti plovidbe odgovoran je nadležni organ u skladu sa zakonom kojim se uređuje istraživanje nesreća u saobraćaju.

Lučka kapetanija evidentira nezgode i štete iz stava 1. ovog člana.

Ministar propisuje način ispitivanja plovidbenih nezgoda plovila.

+ **Vidi:**

[čl. 59. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 19. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 172.

U slučaju plovidbene nezgode u kojoj je nastala smrt ili teža telesna povreda lica, gubitak ili oštećenje imovine većeg obima, zapovednik plovila dužan je da:

- 1) zadrži plovilo na mestu plovidbene nezgode do okončanja uviđaja, ako plovilo svojim položajem ne ugrožava svoju bezbednost ili bezbednost drugih plovila;
- 2) ukloni plovilo na najbliže podobno mesto, ako to plovilo ugrožava svoju bezbednost ili bezbednost drugih plovila i da nastoji da se ne menja stanje na mestu plovidbene nezgode u cilju utvrđivanja uzroka zbog kojih je došlo do plovidbene nezgode;
- 3) bez odlaganja obavesti o plovidbenoj nezgodi lučku kapetaniju i sačeka dolazak ovlašćenog lica.

Član 173.

Učesnik u plovidbi, drugi organ kao i drugo lice, koje je obavешteno o plovidbenoj nezgodi, dužno je da o tome hitno obavesti lučku kapetaniju i inspekciju bezbednosti plovidbe.

+ **Vidi:**

[čl. 20. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 174.

Radom lučke kapetanije rukovodi šef lučke kapetanije.

+ **Vidi:**

čl. 60. Zakona - 18/2015-7.

Član 175.

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 61. Zakona - 18/2015-7.

Član 176.

Zaposleni u lučkim kapetanijama dužni su da nose službeno odelo za vreme obavljanja poslova.

Ministar propisuje izgled službenog odela i oznake na službenom odelu.

2. Rečni informacioni servisi (RIS)

Član 177.

Rečni informacioni servisi (RIS) (u daljem tekstu: RIS) uspostavljaju se na vodnim putevima najmanje klase IV i većim, kao i u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj.

Član 178.

RIS pruža usluge kojima se obezbeđuju informacije: o plovidbi i saobraćaju, za upravljanje transportom, statističke, za potrebe carinskih i policijskih organa, o nezgodama, o lučkim i drugim taksama i druge informacije.

RIS moraju biti efikasni, proširivi i međusobno usaglašeni, tako da omogućavaju povezivanje sa informatičkim sistemima drugih vidova transporta, komercijalnim delatnostima i upravljačkim sistemima u transportu.

Član 179.

RIS uspostavlja Direkcija.

Uspostavljanje RIS-a podrazumeva:

- 1) uspostavljanje RIS centara;
- 2) pružanje relevantnih informacija koje se odnose na plovidbu i planiranje putovanja korisnicima RIS-a u pristupačnom elektronskom obliku;
- 3) obezbeđivanje na svim vodnim putevima najmanje klase Va i većim, u skladu sa klasifikacijom evropskih vodnih puteva, tako da korisnici RIS-a pored informacija navedenih u tački 2) ovog člana, imaju na raspolaganju odgovarajuće elektronske plovidbene karte (ENC);
- 4) omogućavanje nadležnim državnim organima, u meri u kojoj je obaveštavanje sa plovila propisano nacionalnim ili međunarodnim propisima, da uredno dobijaju elektronske izveštaje sa plovila (ERI). U prekograničnom transportu ove informacije prenose se nadležnim organima susedne države i svaki takav prenos biće završen pre dolaska plovila na granični prelaz;
- 5) obezbeđivanje da su saopštenja brodarstvu, podaci o vodostaju (ili najvećem dopuštenom gazu) i izveštaji o ledu dostupni u obliku poruka koje su standardizovane, kodirane i dostupne za preuzimanje. Standardizovane poruke moraju da sadrže minimum informacija koje se odnose na bezbednost

plovidbe, pri čemu saopštenja brodarstvu moraju biti dostupna u elektronskom obliku;

6) pružanje relevantnih podataka koji nastaju u okviru sistema za lociranje i praćenje plovila nadležnim državnim organima i ostalim korisnicima;

7) obezbeđivanje funkcionalnosti sistema i pojedinih servisa;

8) upravljanje bazama podataka RIS-a.

Član 180.

Ministarstvo, na predlog Direkcije, donosi planove razvoja RIS-a.

Finansijska sredstva potrebna za uspostavljanje, funkcionisanje i održavanje RIS-a obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, od naplate usluga RIS-a koje nisu u funkciji bezbednosti plovidbe i iz drugih izvora.

Ministar propisuje način organizacije i uspostavljanja RIS-a, učesnike, ciljeve, zadatke i funkcije RIS-a, vrste informacija koje pruža RIS centar, servise koje pružaju tehnički sistemi u okviru RIS-a, način i uslove za izdavanje uverenja o odobrenju tipa, tehničke zahteve za prenos RIS informacija, Inland ECDIS opremu, elektronsko izveštavanje sa brodova, elektronska saopštenja brodarstvu, kao i za lociranje i praćenje plovila.

+ **Vidi:**

čl. 39. Zakona - 121/2012-9.

Član 181.

Korisnici RIS usluga su zapovednici plovila, RIS i VTS centri, operateri na prevodnicama, operateri na mostovima, nadležni državni organi u oblasti unutrašnje plovidbe, Agencija za upravljanje lukama i lučki operateri, operateri u centrima za intervencije u vanrednim situacijama, brodari, krcatelji i primaoci tereta, špediteri, agenti i druga lica.

Član 182.

RIS centar pruža sledeće informacije:

1) informacije o plovnom putu (FI) koje sadrže geografske, hidrološke, saobraćajne i administrativne informacije vezane za plovni put u zoni RIS-a, a koje se zahtevaju od korisnika RIS-a kako bi mogli da planiraju, izvršavaju i prate izvršenje putovanja. Informacije iz ove tačke su jednosmerne i idu od RIS centra ka korisnicima RIS-a;

2) taktičke saobraćajne informacije (TTI) koje utiču na donošenje trenutnih odluka zapovednika plovila ili VTS operatera vezanih za plovidbu u stvarnoj saobraćajnoj situaciji i bližoj geografskoj okolini;

3) strateške saobraćajne informacije (STI) koje utiču na srednjoročne i dugoročne odluke korisnika RIS-a.

RIS centar može pružati i druge informacije.

Član 183.

Sva plovila, osim čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata koja plove u području RIS-a iz člana 177. stav 1. ovog zakona dužna su da koriste propisane usluge i informacije RIS-a.

Sva plovila iz stava 1. ovog člana koja plove u području RIS-a iz člana 177. stav 1. ovog zakona dužna su da koriste opremu i uređaje za korišćenje usluga RIS-a.

Vlada propisuje vrste usluga RIS-a i početak njihove obavezne primene.

Član 184.

Oprema i uređaji iz člana 183. stav 2. ovog zakona moraju biti u skladu sa Tehničkim pravilima iz

člana 90. stava 2. ovog zakona.

Oprema i uređaji iz stava 1. ovog člana, moraju imati uverenje o odobrenju tipa pre početka korišćenja izdatog od strane Uprave.

Uverenje o odobrenju tipa izdato od strane ovlašćenih organa zemalja članica Evropske unije priznaje se kao da je izdato u Republici Srbiji.

Uverenje o odobrenju tipa izdato od strane ovlašćenih organa ostalih zemalja priznaje se na osnovu bilateralnih sporazuma.

Član 185.

Prikupljanje, obrada i upotreba ličnih podataka i posebnih kategorija ličnih podataka, a koji su potrebni za rad RIS-a podležu zaštiti, u skladu sa posebnim propisima.

Član 186.

RIS poruke i zapisi moraju se zaštititi od neovlašćene upotrebe i zloupotrebe koja uključuje neovlašćeni pristup, izmenu ili gubitak.

Član 187.

Zapovednik je odgovoran za tačnost podataka o plovilu i putovanju kada saopštava svoj identitet i poziciju RIS centru.

Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se u RIS centru najmanje tri godine i mogu da služe kao dokaz u postupku rešavanja sporova koji se vode povodom plovidbenih nezgoda.

U slučaju plovidbenih nezgoda sa smrtnom posledicom i velikih materijalnih šteta RIS podaci čuvaju se na neograničeno vreme.

Podaci dobijeni od RIS-a mogu služiti kao oborivi dokaz na sudu.

3. Servis za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS)

Član 188.

U cilju unapređenja bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja i zaštite životne sredine ministar ustanovljava pružanje usluga servisa za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), u područjima gde to bezbednost saobraćaja zahteva (saobraćaj visokog intenziteta, prevoz opasnog tereta, opasne i kompleksne plovidbene situacije, otežavajući hidrografski, hidrološki i meteorološki uslovi, međusobni uticaj vodnog transporta i drugih aktivnosti na vodnom putu, povećani broj nezgoda u određenoj zoni, postojeći planovi brodskog saobraćaja na određenom vodnom putu i zbog potreba saradnje između susednih država, uski prolazi, posebne lučke konfiguracije, mostovi, prevodnice i slične prepreke, postojeće ili predviđene promene u sistemu saobraćaja u određenoj zoni i drugo).

VTS servis omogućava identifikaciju i praćenje plovila, strateško planiranje kretanja plovila i pružanje plovidbenih informacija i pomoći. VTS servis treba da omogući tačne i jasne informacije, kao i da pruži pomoć u smanjenju rizika zagađivanja i koordinaciju prilikom preduzimanja mera zaštite od zagađivanja životne sredine.

Član 189.

Ministarstvo upravlja VTS-om.

Uspostavljanje VTS-a podrazumeva:

1) pružanje relevantnih podataka koji se odnose na unapređenje bezbednosti i efikasnosti brodskog saobraćaja korisnicima VTS-a;

2) obezbeđivanje odgovarajuće opreme i objekata za ostvarivanje ciljeva servisa;

3) obezbeđivanje odgovarajućeg stručnog kadra (u daljem tekstu: VTS operater) za ispunjavanje postavljenih ciljeva servisa.

Lučka kapetanija obavlja poslove servisa za upravljanje brodskim saobraćajem (VTS), u okviru koje se uspostavlja VTS centar.

Operativno upravljanje VTS centrom poverava se VTS operateru.

Član 190.

VTS centar pruža najmanje informacione usluge, a može pružati usluge pomoći pri plovidbi i usluge pomoći u organizaciji saobraćaja.

Član 191.

Informacione usluge odnose se na prenos informacija u određenim vremenskim intervalima tokom radnog vremena VTS centra, ukoliko VTS centar smatra da je to potrebno ili na zahtev plovila, a u okviru tog obaveštavanja daje podatke o poziciji plovila, vrši njihovu identifikaciju i saopštava namere drugih plovila učesnika u saobraćaju.

Pored informacija iz stava 1. ovog člana, u okviru informacionih usluga pružaju se podaci o uslovima na vodnom putu, vremenskim prilikama, opasnostima i o drugim elementima koji mogu biti od uticaja na kretanje plovila.

Član 192.

Usluge pomoći pri plovidbi su usluge kojima se pomaže pri donošenju odluka na plovilu vezanim za plovidbu i praćenje efekta takvih odluka. Pomoć pri plovidbi je posebno značajna pri uslovima smanjene vidljivosti, otežanih meteoroloških uslova, kvara ili nedostataka koji utiču na pravilan rad radara, upravljanje plovilom ili pogon. Pomoć pri plovidbi daje se u formi informacije o položaju na zahtev učesnika u saobraćaju ili u specifičnim okolnostima kada to VTS operater smatra neophodnim, korišćenjem tehnologija (GNSS/Galileo i slično).

Član 193.

Usluge pomoći u organizaciji saobraćaja su usluge sa ciljem sprečavanja razvoja opasnih situacija u saobraćaju plovila upravljanjem odvijanja saobraćaja, kao i sa ciljem obezbeđivanja bezbednog i efikasnog broskog saobraćaja u području VTS-a.

Član 194.

VTS centar vodi evidenciju o događajima i činjenicama u okviru svoje delatnosti i može ih učiniti dostupnim ako proceni da je to opravdano i da će dati podaci biti zaštićeni.

Član 195.

Sva plovila, osim čamaca, plovećih tela i plutajućih objekata koja plove u području obavezne primene VTS-a dužna su da koriste propisane usluge i informacije VTS-a.

Član 196.

Korišćenje usluga VTS servisa ne oslobađa zapovednika plovila njegove odgovornosti za bezbednu plovidbu i manevrisanje plovilom.

Član 197.

Ministar propisuje način organizacije VTS centra, kriterijume za određivanje područja obavezne primene VTS-a, područja primene, nivo usluga, tehničke specifikacije za opremu i usluge, način vođenja evidencije o događajima i činjenicama, kao i obuku VTS operatera.

4. Sigurnosna zaštita brodova, objekata bezbednosti plovidbe i luka

Član 198.

Na objektima bezbednosti plovidbe na međunarodnim vodnim putevima, brodovima i u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj mora se osigurati odgovarajuća zaštita od događaja koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, ljudske živote i zdravlje, kao i životnu sredinu.

Član 199.

Brodar, lučki operater i Direkcija moraju da organizuju sigurnosnu zaštitu, i to ugovornim angažovanjem subjekata licenciranih za obavljanje delatnosti privatnog obezbeđenja ili kao organizovanu samozaštitnu delatnost koja obavezno ima organizovanu plansku, organizacionu i kontrolnu funkciju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje privatno obezbeđenje.

Sigurnosna zaštita se obavlja na način predviđen aktom o organizaciji i sistematizaciji brodarka, lučkog operatera, odnosno Direkcije.

Lica iz stava 1. ovog člana mogu da dobiju odgovarajuću licencu za vršenje poslova privatnog obezbeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje privatno obezbeđenje, radi organizovanja samozaštitne delatnosti, odnosno radi zaštite svoje imovine, poslovanja, objekata, prostora i lica u njima i organizovanja svoje unutrašnje (redarske) službe obezbeđenja za održavanje reda.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da, na osnovu izvršene procene rizika, usvoje sigurnosne planove u skladu sa ovim zakonom.

Na način vršenja poslova sigurnosne zaštite luka, ovlašćenja službenika obezbeđenja, vođenje evidencija i zaštitu podataka, koji nisu uređeni ovim zakonom i propisom donetim na osnovu ovog zakona, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje privatno obezbeđenje.

Na sigurnosnu zaštitu ratnih plovila i vojnih pristaništa primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje Vojska Srbije.

+ **Vidi:**

[čl. 21. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 200.

- brisan -

+ **Vidi:**

[čl. 22. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 201.

- brisan -

+ **Vidi:**

[čl. 23. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 202.

Vlada propisuje način ostvarivanja sigurnosne zaštite i lica koja preduzimaju mere sigurnosne zaštite brodova, luka i objekata bezbednosti plovidbe na međunarodnim vodnim putevima, nivo sigurnosti,

obaveštavanje u slučaju promene nivoa sigurnosti, obaveznu sadržinu sigurnosnih planova broda, luke, odnosno objekata bezbednosti plovidbe, kao i sprovođenje vežbi provere pojedinih sigurnosnih mera.

+ **Vidi:**

čl. 24. Zakona - 92/2016-3.

Deo peti

I. LUKE I PRISTANIŠTA

1. Luke

Član 203.

Luke i pristaništa su dobra u opštoj upotrebi.

Izgradnja i održavanje luka je od državnog značaja i vrši se u skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 62. Zakona - 18/2015-7.

Član 204.

Luka mora ispunjavati uslove za bezbedan prihvat plovila i obavljanje lučkih delatnosti u skladu sa namenom luke, odnosno pojedinog njenog dela.

Odredbe stava 1. ovog člana odnose se i na pristaništa i privremena pretovarna mesta.

Agencija za upravljanje lukama

Član 205.

Upravljanje lukama i pristaništima vrši Agencija za upravljanje lukama (u daljem tekstu: Agencija), bez obzira na svojinski status luke i pristaništa.

Upravljanje lukom i pristaništem je delatnost koja se vrši u cilju kontinuiranog, nesmetanog i stručnog obavljanja poslova na lučkom području.

Član 206.

Vlada, na predlog ministarstva, osniva Agenciju, kao javnu agenciju za obavljanje poslova iz čl. 207. i 208. ovog zakona.

Predsednika i članove Upravnog odbora Agencije imenuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove saobraćaja.

+ **Vidi:**

čl. 63. Zakona - 18/2015-7.

Član 207.

Agencija obavlja sledeće regulatorne, stručne i razvojne poslove:

1) daje lučku koncesiju za usluge sa pravom na eksploataciju konkretne usluge, kada se koncesija daje za obavljanje lučke usluge, odnosno lučku koncesiju za javne radove sa pravom na komercijalno korišćenje izvedenih radova, kada se koncesija daje za izgradnju lučkih građevina i objekata;

2) utvrđuje visinu koncesione naknade;

3) zaključuje ugovor o koncesiji;

4) izdaje i oduzima odobrenje za obavljanje lučke delatnosti;

- 5) zaključuje ugovor o obavljanju lučke delatnosti na osnovu dobijenog odobrenja;
- 6) vodi upisnik lučkih operatera kojima je izdato odobrenje, odnosno data lučka koncesija, odnosno lučkih operatera iz člana 217. stav 1. ovog zakona;
- 7) naplaćuje lučke naknade;
- 8) donosi i javno objavljuje lučke tarife;
- 9) prati rad lučkih operatera koji obavljaju lučke delatnosti u skladu sa prirodom njihovog poslovanja i obavezama preuzetim prema Agenciji;
- 10) obezbeđuje uslove za ostvarivanje međulučke i unutrašnje lučke konkurencije;
- 11) vrši promociju luka i pristaništa na domaćem i međunarodnom tržištu;
- 12) u skladu sa prihodima ostvarenim po osnovu naplate lučkih naknada i koncesione naknade investira u izgradnju, modernizaciju i održavanje lučke infrastrukture koja je u javnoj svojini, osim kada je to obaveza lučkog operatera po osnovu izdatog odobrenja, odnosno date lučke koncesije, kao i kontrole nad održavanjem lučkih građevina i objekata;
- 13) održava red u luci, izuzev poslova koji su u nadležnosti lučkih kapetanija;
- 14) zaštite lučkog područja i akvatorije od zagađenja;
- 14a) vodi evidenciju korisnika državne pomoći male vrednosti (*de minimis* državna pomoć) u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć male vrednosti;
- 15) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

+ **Vidi:**

[čl. 40. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 64. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 25. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 208.

U okviru svoje delatnosti Agencija obavlja i sledeće poslove:

- 1) organizovanje rada lučkog koordinacionog tela za jednu ili više luka, u cilju sprečavanja preduzimanja radnja diskriminacije protiv bilo kog lučkog korisnika, kao i kontrole naplate lučkih naknada;
- 2) - **brisana** -
- 3) obezbeđivanja pružanja usluga od opšteg interesa ukoliko za takve usluge nema interesa od strane lučkih operatera;
- 4) druge poslove određene zakonom.

Agencija bliže propisuje radnje koje predstavljaju diskriminaciju iz stava 1. tačka 1) ovog člana.

+ **Vidi:**

[čl. 65. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 209.

Prema značaju, veličini, kapacitetu, uslovima koje moraju da ispunjavaju i vrstama poslova koje obavljaju, luke se dele na:

- 1) luke od međunarodnog značaja čije je osnivanje, razvoj i poslovanje od saobraćajnog, privrednog i drugog javnog interesa za Republiku Srbiju;
- 2) nacionalne luke od pokrajinskog značaja čije je osnivanje, razvoj i poslovanje od saobraćajnog, privrednog i drugog javnog interesa za autonomnu pokrajinu;
- 3) nacionalne luke od značaja za lokalnu samoupravu čije je osnivanje, razvoj i poslovanje od saobraćajnog, privrednog i drugog javnog interesa za jedinicu lokalne samouprave.

Luke se razvrstavaju prema ispunjenosti uslova u skladu sa propisom iz člana 210. stav 2. ovog zakona.

Luke su otvorene za međunarodni i domaći saobraćaj.

Pristaništa su otvorena za domaći saobraćaj.

+ **Vidi:**

čl. 66. Zakona - 18/2015-7.

Član 210.

Luke i pristaništa moraju da ispunjavaju uslove u pogledu operativne obale, uređaja za prekrcavanje i skladištenje robe i druge tehničko-tehnološke i organizacione uslove.

Vlada, na predlog Agencije, bliže propisuje uslove koje moraju da ispunjavaju luke, pristaništa i privremena pretovarna mesta.

Vlada, na predlog Agencije, određuje luke i pristaništa.

Pre donošenja odluke iz stava 3. ovoga člana mora biti utvrđeno lučko područje za svaku konkretnu luku, odnosno pristanište.

Agencija određuje privremeno pretovarno mesto.

+ **Vidi:**

čl. 67. Zakona - 18/2015-7.

Član 211.

U luke i pristaništa mogu da uplovljavaju plovila radi obavljanja ukrcavanja - iskrcavanja putnika i robe, snabdevanje zalihama, smene članova posade ili nekog drugog razloga u skladu sa zakonom.

Radi vršenja poslova iz stava 1. ovoga člana strana plovila mogu uplovljavati samo u luke.

Izuzetno, strana plovila mogu uplovljavati u putnička pristaništa i pristaništa iz člana 237b ovog zakona koja ispunjavaju uslove da budu otvorena za međunarodni saobraćaj.

+ **Vidi:**

čl. 41. Zakona - 121/2012-9.

čl. 68. Zakona - 18/2015-7.

čl. 26. Zakona - 92/2016-3.

Član 212.

U lukama svim plovilima, njihovim vlasnicima, odnosno korisnicima i drugim licima koja obavljaju određene privredne aktivnosti u luci moraju se obezbediti jednaki uslovi korišćenja luke bez diskriminacije u odnosu na državnu pripadnost plovila, državljanstvo, prebivalište ili sedište pravnog ili fizičkog lica ili u odnosu na visinu lučkih taksi i naknada.

Odredbe stava 1. ovoga člana odnose se i na pristaništa u pogledu ravnopravnosti pružanja lučkih usluga i visinu lučkih taksi i naknada.

+ **Vidi:**

čl. 41. Zakona - 121/2012-9.

čl. 69. Zakona - 18/2015-7.

Lučke građevine i objekti

Član 213.

Lučke građevine i objekti su lučka infrastruktura i lučka suprastruktura.

Lučku infrastrukturu čine: izgrađene obale za pristajanje plovila (kejski zidovi i slično), lučke saobraćajnice (putevi, staze, železnički koloseci sa pripadajućim železničkim uređajima), vodovodne, kanalizacione, energetske i komunikacione mreže, rasveta, ograde, pristani za ukrcavanje i iskrcavanje

putnika kao i druge građevine i uređaji koji po svojoj nameni služe za bezbedan prilaz i privezivanje plovila.

Lučku suprastrukturu čine: građevine izgrađene na lučkom području (upravne zgrade, skladišta, silosi, rezervoari), kao i posebna oprema (kontejnerske dizalice, kranovi i slično).

Odredbe st. 1. do 3. ovog člana odnose se i na pristaništa.

+ **Vidi:**

čl. 27. Zakona - 92/2016-3.

Lučko područje

Član 214.

Lučko zemljište i lučka infrastruktura su u svojini Republike Srbije.

Svojinski oblik lučkog zemljišta i lučke infrastrukture utvrđen u stavu 1. ovog člana ne može biti promenjen u postupku devolucije javne svojine ili konverzije prava korišćenja u pravo svojine sve dok određeno područje uživa pravni status lučkog područja iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno, infrastruktura u lukama, odnosno pristaništima može biti u svojini operatera koji su to pravo stekli u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji, odnosno uvidom u odgovarajuću dokumentaciju iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti.

Odredbe stava 3. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su postupke privatizacije, na osnovu kojih su stekli pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, započeli posle 4. juna 2003. godine, a što se utvrđuje uvidom u dokumentaciju iz postupka privatizacije.

Odredba stava 3. ovog člana primenjuje se i na lučke operatere koji obavljaju lučku delatnost u okviru proglašenog lučkog područja, a koji su do 4. juna 2003. godine sopstvenim sredstvima izgradili lučku infrastrukturu na teritoriji jedinica lokalne samouprave koje su obuhvaćene odlukom kojom se određuju pristaništa za međunarodni saobraćaj, za koju je izdata građevinska, odnosno upotrebna dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja, kao i na pravna lica koja su u stečajnom ili izvršnom postupku stekla njihovu imovinu za obavljanje lučke delatnosti.

Na lučkoj infrastrukturi i suprastrukturi u sastavu lučkog područja koja nije u javnoj svojini Republika Srbija ima pravo preče kupovine.

+ **Vidi:**

čl. 70. Zakona - 18/2015-7.

čl. 28. Zakona - 92/2016-3.

+ **Sudska praksa**

Član 214a

Vlada na predlog Agencije utvrđuje lučko područje za svaku luku, odnosno pristanište u skladu sa Strategijom, dokumentima prostornog i urbanističkog planiranja i planskim dokumentima koji se odnose na upravljanje vodama.

Lučko područje može da obuhvati više lučkih bazena, odnosno više izdvojenih saobraćajno-tehnoloških celina (terminala) specijalizovanih za pretovar određene vrste robe na teritoriji jedne katastarske opštine.

Lučko područje luke obuhvata područje graničnog prelaza koje se utvrđuje u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita državne granice.

Propisom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se katastarske parcele koje čine lučko područje određene luke, odnosno pristaništa, odnosno terminale unutar lučkog područja, obaveza upisivanja zabeležbe lučkog područja u katastar nepokretnosti, kao i obaveza Agencije da dostavi potrebnu dokumentaciju nadležnom opštinskom pravobranilaštvu koje će izvršiti sprovođenje zabeležbe lučkog područja.

Agencija ima pravo korišćenja na lučkom zemljištu, kao i na lučkoj infrastrukturi koja je u državnoj svojini.

Pravo preče kupovine iz člana 214. stav 5. ovog zakona, kao i pravo korišćenja iz stava 5. ovog člana upisuju se u katastar nepokretnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje katastar nepokretnosti.

Izuzetno, u odnosu na katastarske parcele koje čine lučko zemljište u sastavu lučkog područja na kojima su izgrađeni objekti lučke infrastrukture i lučke suprastrukture koji su u svojini lučkih operatera iz člana 214. stav 3. ovog zakona, upisaće se pravo korišćenja lučkog zemljišta u katastar nepokretnosti u korist tih lučkih operatera.

Ako je u skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona Agenciji podnet predlog za proširivanje lučkog područja u odnosu na katastarske parcele na kojima se obavljala lučka delatnost do dana stupanja na snagu ovog zakona, podnosilac predloga dužan je da Agenciji uz predlog dostavi prethodnu analizu osnovnih faktora koji utiču na opravdanost proglašenja novog, odnosno proširivanja postojećeg lučkog područja (u daljem tekstu: Prethodna analiza osnovnih faktora), studiju lokacije i ekonomsko-finansijsku analizu opravdanosti proglašenja novog, odnosno proširivanja postojećeg lučkog područja (u daljem tekstu: Ekonomsko-finansijska analiza), radi davanja saglasnosti Agencije.

Agencija pokreće postupak za utvrđivanje lučkog područja iz stava 8. ovog člana, nakon davanja saglasnosti iz stava 8. ovog člana.

Odredbe st. 8. i 9. ovog člana shodno se primenjuju i u slučaju izgradnje nove luke i pristaništa.

Izuzetno, ako je podnosilac zahteva za proširivanje lučkog područja lučki operater iz člana 214. stav 5. ovog zakona, on nije dužan da dostavi dokumenta iz stava 8. ovog člana, za katastarske parcele na kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona obavljao lučku delatnost.

+ **Vidi:**

[čl. 71. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 29. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 214b

Katastarske parcele neizgrađenog građevinskog zemljišta za koje je utvrđeno da čine lučko područje u skladu sa članom 214a ovog zakona, postaju svojina Republike Srbije, po sprovedenom postupku eksproprijacije, odnosno administrativnog prenosa u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

Ovim zakonom utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju neizgrađenog građevinskog zemljišta, odnosno administrativni prenos nepokretnosti za koje je utvrđeno da čine lučko područje.

Lučki operateri iz člana 214. st. 3. i 5. ovog zakona koji su nosioci prava korišćenja na katastarskim parcelama neizgrađenog građevinskog zemljišta koje čine lučko područje, a koji su nastavili sa obavljanjem lučke delatnosti, stiču pravo da obavljaju lučku delatnost na ovim katastarskim parcelama dobijanjem odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona.

Lučki operater iz stava 3. ovog člana, Agenciji podnosi zahtev za izdavanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uz zahtev iz stava 4. ovog člana, lučki operater podnosi pismo o zainteresovanosti za obavljanje lučke delatnosti, zajedno sa dokumentacijom iz člana 214v ovog zakona.

Agencija sprovodi prethodni postupak u kome se utvrđuje vrednost katastarskih parcela na kojima je lučki operater iz stava 3. ovog člana upisan u javnu knjigu o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima kao nosilac prava korišćenja, u skladu sa odredbama zakona o eksproprijaciji koje se odnose na administrativni prenos.

Po sprovedenom prethodnom postupku, Agencija dostavlja ministarstvu dokumentaciju iz st. 5. i 6. ovog člana, radi davanja saglasnosti ministarstva za izdavanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti lučkom operateru iz stava 3. ovog člana.

Odobrenje se izdaje na rok od 30 godina, sa pravom produženja trajanja odobrenja za dodatnih 30 godina, ako lučki operater ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Po dobijanju saglasnosti iz stava 7. ovog člana, Agencija izdaje odobrenje za obavljanje lučke delatnosti i zaključuje ugovor iz člana 216a stav 4. ovog zakona sa lučkim operaterom.

Po sprovedenom postupku eksproprijacije, odnosno administrativnog prenosa, na katastarskim parcelama neizgrađenog građevinskog zemljišta na kojima je upisano pravo javne svojine u korist Republike Srbije kao vlasnika, lučki operater iz stava 3. ovog člana stiče pravo službenosti građenja u skladu sa odredbama člana 218. ovog zakona.

Visina lučke naknade za operativnu upotrebu luke kao dobra u opštoj upotrebi koju lučki operater iz stava 3. ovog člana plaća po osnovu izdatog odobrenja za obavljanje lučke delatnosti, umanjuje se za iznos vrednosti katastarskih parcela određen u stavu 6. ovog člana.

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti izdaje se u roku ne dužem od 12 meseci od dana podnošenja pisma o zainteresovanosti iz stava 5. ovog člana i dokumentacije iz člana 214v ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 71. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 30. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 214v

Prethodna analiza osnovnih faktora iz člana 214a stav 8. ovog zakona naročito sadrži: analizu potrebnih količina robe koji opravdavaju izgradnju nove luke ili pristaništa, odnosno proširivanje postojeće luke; varijantna rešenja lučkog područja; vrste lučkih delatnosti i potrebne lučke infrastrukture i suprastrukture za koje se planira davanje odobrenja, odnosno lučke koncesije; analizu postojeće i potrebne drumske i železničke infrastrukture koja će omogućiti nesmetano obavljanje lučke delatnosti i način obezbeđivanja ove infrastrukture; procenu uticaja na životnu sredinu.

Studija lokacije iz člana 214a stav 8. ovog zakona naročito sadrži: analizu postojećih i prognozu robnih tokova u zaleđu luke ili pristaništa za koju se radi studija; prostornu opravdanost za varijantna rešenja lučkog područja iz prethodne analize osnovnih faktora; planirani način korišćenja zemljišta u sastavu planiranog lučkog područja; geološke-geotehničke karakteristike terena sa aspekta utvrđivanja opravdanosti izgradnje nove luke ili pristaništa, odnosno proširivanja postojeće luke.

Ekonomsko-finansijska analiza iz člana 214a stav 8. ovog zakona naročito sadrži: analizu troškova i koristi (cost-benefit analizu); ekonomsku, odnosno tržišnu opravdanost za izgradnju nove luke ili pristaništa, odnosno za proširivanje postojeće luke; procenu očekivanih privrednih i socijalnih koristi od izgradnje nove luke ili pristaništa, odnosno proširenja postojeće luke kao i moguće komercijalne rizike; planirane iznose troškova i predloge načina finansiranja izgradnje i razvoja luke ili pristaništa, odnosno proširivanja postojeće luke.

Dokumenta iz st. 1-3. ovog člana usklađuju se sa dokumentima prostornog i urbanističkog planiranja i planovima upravljanja vodnim režimom.

Dokumenta iz st. 1-3. ovog člana izrađuje privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji su upisani u odgovarajući upisnik za izradu tehničke dokumentacije.

+ **Vidi:**

[čl. 71. Zakona - 18/2015-7.](#)

Lučke delatnosti

Član 215.

Lučke delatnosti obuhvataju lučke usluge i ostale privredne delatnosti koje se obavljaju u luci, odnosno pristaništu.

Lučka delatnost se može obavljati samo unutar lučkog područja, osim u slučaju privremenih pretovarnih mesta, snabdevanja brodova pogonskim gorivom kao i u svrhu spasavanja, ili iz razloga bezbednosti plovidbe.

Lučke usluge su:

1) nautičke usluge: privezivanje i odvezivanje plovila, pilotaža, boksaža, prihvat i opsluživanje plovila na sidrištu, snabdevanje plovila, posade i putnika;

2) transportne usluge: ukrcavanje, iskrcavanje, prekrcavanje, prenos i slaganje tereta, skladištenje, deponovanje i transportne operacije u zavisnosti od vrste tereta, priprema i objedinjavanje tereta za transport, usluge prihvata i otpreme putnika.

Ostale privredne delatnosti u luci uključuju distribuciju i logistiku tereta, doradu i oplemenjivanje robe kao i industrijske proizvodne delatnosti, a sve u cilju potpunije iskorišćenosti lučkih kapaciteta.

Luke od međunarodnog značaja moraju biti opremljene prijemnim stanicama.

Prijemne stanice moraju da budu opremljene prirubicama za preuzimanje kaljužne i sanitarne otpadne vode u skladu sa važećim evropskim standardom, kao i sudovima za prijem otpadnog ulja, otpadnog maziva i smeća.

Lučka delatnost snabdevanja brodova pogonskim gorivom, osim u lukama, može da se obavlja na teritoriji jedinice lokalne samouprave na kojoj je utvrđeno područje graničnog prelaza za međunarodni rečni saobraćaj u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita državne granice, pod uslovom da se obavlja na lokaciji čija je namena za obavljanje ove lučke delatnosti u skladu sa dokumentima prostornog i urbanističkog planiranja.

Na pravni režim zemljišta na kome se obavlja lučka delatnost snabdevanja brodova pogonskim gorivom primenjuju se odredbe člana 214. i člana 214a stav 5. ovog zakona, dok se na sticanje prava na obavljanje ove lučke delatnosti primenjuju odredbe čl. 216-227. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 31. Zakona - 92/2016-3.

Član 216.

Lučki operater obavlja lučku delatnost na osnovu odobrenja za obavljanje lučke delatnosti ili lučke koncesije.

Pravna lica koja nisu stekla status lučkog operatera u skladu sa odredbama ovog zakona ne mogu da pružaju lučke usluge lučkim korisnicima.

+ **Vidi:**

čl. 72. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 216a

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti izdaje Agencija ako je procenjena vrednost lučke usluge, odnosno izgradnje lučkih građevina i objekata manja od 5.186.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.

U skladu sa stavom 1. ovog člana, odobrenje za obavljanje lučke delatnosti naročito se izdaje za obavljanje sledećih lučkih delatnosti, i to:

- 1) snabdevanje brodova pogonskim gorivom;
- 2) ukrcavanje i iskrcavanje robe i putnika;
- 3) vađenje rečnog nanosa u okviru lučke akvatorije ili na pristupnom plovnom putu do luke;
- 4) upravljanje sidrištem u sastavu lučkog područja;
- 5) prihvat otpada, smeća, sanitarnih otpada i kaljužnih voda sa plovila;
- 6) lučke boksaže.

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti mogu da dobiju pravna lica koja su registrovana za obavljanje jedne ili više lučkih delatnosti i koja imaju stručno osposobljeno osoblje, tehničko-tehnološku opremljenost, sposobnost kontinuiranog obavljanja delatnosti za koje su registrovane (u daljem tekstu: lučki operater).

Na osnovu dobijenog odobrenja lučki operater i Agencija zaključuju ugovor o obavljanju lučke delatnosti.

Ugovor o obavljanju lučke delatnosti mora da bude zaključen kao izvršna isprava u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje izvršni postupak i zakona kojim se uređuje javno beležništvo.

Ako je odobrenje izdato radi obavljanja lučke delatnosti pretovara i skladištenja nafte, derivata nafte, utečnjelog naftnog gasa, utečnjelog prirodnog gasa, odnosno trgovinu pogonskog goriva za brodove u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, lučki operater je dužan da u postupku izdavanja građevinske dozvole prethodno pribavi energetska dozvolu, kao i da u roku od 60 dana od dana završetka gradnje lučke infrastrukture i lučke suprastrukture dobije licencu za obavljanje energetske delatnosti u skladu sa uslovima propisanim odredbama zakona kojim se uređuje energetika.

Rešenje kojim se izdaje odobrenje za obavljanje lučke delatnosti je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

+ **Vidi:**

čl. 73. i 116. Zakona - 18/2015-7.

čl. 32. Zakona - 92/2016-3.

Član 217.

Lučki operater koji je u procesu privatizacije, odnosno svojinske transformacije stekao pravo svojine na celini ili određenom delu lučke suprastrukture ili lučke infrastrukture, koja se nalazi na lučkom području luke, odnosno pristaništa, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji, odnosno uvidom u odgovarajuću dokumentaciju iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti, kao i lučki operater iz člana 214. stav 5. ovog zakona, može da obavlja lučku delatnost i bez odobrenja iz člana 216. ovog zakona.

Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su postupke privatizacije, na osnovu kojih su stekli pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, započeli posle 4. juna 2003. godine, a što se utvrđuje uvidom u dokumentaciju iz postupka privatizacije.

Odredbe ovog zakona kojima se propisuju pravila za oduzimanje odobrenja, odnosno stečenog prava za obavljanje lučke delatnosti, primenjuju se i na lučke operatere iz stava 1. ovog člana, izuzev odredbi iz člana 223. stav 1. tačka 1) ovog zakona.

Ako Agencija donese odluku o privremenoj zabrani obavljanja lučke delatnosti lučkom operateru iz stava 1. ovog člana iz razloga propisanih u čl. 224. i 225. ovog zakona, lučki operater zadržava pravo svojine na objektima lučke suprastrukture ili infrastrukture i ima pravo da iste proda, ponudi nosiocu javne svojine iz člana 214. stav 1. ovog zakona da iste otkupi po tržišnoj ceni ili da objekte da u zakup.

Ukoliko lučki operater kome je izrečena privremena zabrana obavljanja lučke delatnosti ne postupi ni na jedan od načina predviđenih u stavu 4. ovog člana Agencija će, nakon isteka roka koji ostavi operateru da postupi u skladu sa odredbama stava 4. ovog člana, u njegovo ime i za njegov račun dati objekte lučke suprastrukture i/ili infrastrukture na korišćenje putem zakupa operaterima koji imaju odobrenje za rad u luci ili drugim operaterima na način predviđen ovim zakonom.

+ **Vidi:**

čl. 74. Zakona - 18/2015-7.

čl. 33. Zakona - 92/2016-3.

Član 218.

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti može se dati sa pravom zakupa izgrađene lučke infrastrukture i suprastrukture na kojima Agencija ima pravo korišćenja i bez tog prava, kao i sa pravom službenosti građenja objekata lučke infrastrukture i/ili suprastrukture na lučkom zemljištu ili bez tog prava.

Pravo službenosti građenja iz stava 1. ovog člana je ograničeno stvarno pravo na lučkom zemljištu koje se osniva u svrhu građenja lučke infrastrukture, odnosno lučke suprastrukture i koje ovlašćuje lučkog operatera da na lučkom zemljištu ima vlastiti objekat lučke infrastrukture i/ili lučke suprastrukture, a nosilac javne svojine na lučkom zemljištu dužan je to da trpi.

Lučki operater koji je nosilac prava službenosti građenja je vlasnik objekta lučke infrastrukture i/ili lučke suprastrukture koja je pripadnost tog njegovog prava, a u pogledu lučkog zemljišta koje je

opterećeno pravom službenosti građenja ima ovlašćenja i dužnosti plodouživaoca. Svaka odredba ugovora o obavljanju lučke delatnosti i drugog akta suprotna ovoj odredbi je ništava.

Ako se odobrenje daje sa pravom službenosti građenja, naknada koju je lučki operater dužan da plaća kao nosilac prava službenosti građenja sastavni je deo naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi.

Promena sadržaja prava službenosti građenja dopuštena je samo u sporazumu sa Agencijom.

Lučki operater kao nosilac prava službenosti građenja može zasnovati založno pravo na osnovanom pravu službenosti građenja, na rok određen u odobrenju iz člana 216. stav 1. ovog zakona.

Lučki operater kao nosilac prava službenosti građenja može da prenese osnovano pravo službenosti građenja na drugo lice pre isteka roka na koje je izdato odobrenje iz člana 216. stav 1. ovog zakona, uz obavezu prethodnog zaključivanja ugovora između lica na koje se želi preneti pravo službenosti građenja i Agencije.

Pravo službenosti građenja se stiče dvostrukim upisom u katastru nepokretnosti, i to njegovim upisom kao tereta na zemljištu koje opterećuje i njegovim upisom kao posebne nepokretnosti u za to novoosnovanom ulošku kada za to budu ispunjeni uslovi propisani zakonom kojim se uređuje katastar nepokretnosti.

Upis prava službenosti građenja u katastar nepokretnosti sprovodi se na osnovu ugovora iz člana 216a stav 4. ovog zakona i po pribavljenoj saglasnosti Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije.

Pravo službenosti građenja prestaje istekom ugovorenog roka na koji je izdato odobrenje, sporazumom, odricanjem lučkog operatera i ispunjavanjem ugovorenog raskidnog uslova.

Pravo službenosti građenja upisano u katastar nepokretnosti prestaje brisanjem iz katastra nepokretnosti, iz razloga navedenih u stavu 10. ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 75. Zakona - 18/2015-7.

Član 218a

U ugovoru iz člana 216a stav 4. ovog zakona mora da bude naznačeno da izgradnja u rokovima koji se utvrde odobrenjem za obavljanje lučke delatnosti i koji moraju da budu fiksni, predstavlja bitan element ugovora, odnosno da će se ugovor smatrati raskinutim po sili zakona ako se izgradnja ne izvrši u ugovorenim rokovima, bez obaveze Agencije da lučkom operateru kao nosiocu prava službenosti građenja naknadi vrednost radova.

Ako se na osnovu prava službenosti građenja ne izgradi objekat lučke infrastrukture i/ili lučke suprastrukture u ugovorenom roku, Republička direkcija za imovinu Republike Srbije, odnosno Agencija mogu da zahtevaju da se ono ukine.

Ugovor iz člana 216a stav 4. ovog zakona mora da sadrži odredbu kojom lučki operater kao nosilac prava službenosti građenja dozvoljava Agenciji da bez njegovog daljeg odobrenja izvrši brisanje prava službenosti građenja i kojim dozvoljava da se osnovano pravo službenosti građenja ukine u slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza u rokovima i na način određen ugovorom.

Sa prestankom prava službenosti građenja lučki operater gubi pravo svojine na objektu lučke infrastrukture i/ili lučke suprastrukture koji je pravom službenosti građenja bio od lučkog zemljišta pravno odvojen i postaje pripadnost lučkog zemljišta.

Ugovor iz člana 216a stav 4. ovog zakona mora da sadrži odredbu da nakon isteka roka na koje je osnovano pravo službenosti građenja, Republici Srbiji prelazi pravo svojine na objektu lučke infrastrukture i/ili lučke suprastrukture, slobodnom od bilo kakvih tereta, lica i stvari, bez obaveze naknade tržišne vrednosti izgrađenih objekata lučkom operateru kao nosiocu prava službenosti građenja.

Ulaganjem u objekte i građevine lučke infrastrukture ne menja se oblik svojine kako je utvrđen u članu 214. stav 1. ovog zakona.

Prava i obaveze vezane za odobrenje iz člana 216. stav 1. ovog zakona Agencija i lučki operater

utvrđuju ugovorom iz člana 216a stav 4. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 76. Zakona - 18/2015-7.

Član 219.

Odobrenjem se određuje lučka delatnost, kao i katastarske parcele koje čine lučko zemljište u sastavu lučkog područja na kojima lučki operater obavlja svoju delatnost i utvrđuju se zahtevi u pogledu bezbednosti, redovnosti, kontinuiteta i kvaliteta usluga, obaveza poštovanja lučkih tarifa, plaćanja naknada i naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi, kao i rok na koji se odobrenje izdaje.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana, koje se izdaje za rad lučkim operaterima u lukama može se izdati najduže sa rokom trajanja od 25 godina. Rok važenja datog odobrenja zavisi od vrste lučke delatnosti za koje se odobrenje traži kao i investicija u infrastrukturne i/ili suprastrukturne objekte koje lučki operater ima nameru da izgradi.

+ **Vidi:**

čl. 77. Zakona - 18/2015-7.

Član 220.

Odobrenje za obavljanje lučkih delatnosti daje se na osnovu prethodno sprovedenog postupka za javno prikupljanje ponuda.

O javnom prikupljanju ponuda odluku donosi Agencija nakon što je prethodno, na osnovu prikupljenih pisama o namerama ili na drugi način, utvrdila potencijalne korisnike za određene lučke usluge ili za korišćenje prostora u luci, odnosno pristaništu.

Ako se odobrenje iz stava 1. ovog člana daje sa pravom zakupa izgrađene lučke infrastrukture i suprastrukture na kojima Agencija ima pravo korišćenja, odnosno sa pravom službenosti građenja lučke infrastrukture i suprastrukture na lučkom zemljištu, pre donošenja odluke o javnom prikupljanju ponuda Agencija mora prethodno da pribavi saglasnost Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije za davanje u zakup izgrađene lučke infrastrukture i suprastrukture, odnosno lučkog zemljišta, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje javna svojina, odnosno saglasnost za davanje prava službenosti građenja lučke infrastrukture i suprastrukture na lučkom zemljištu.

Odluka o javnom prikupljanju ponuda sadrži:

1) vrstu lučke delatnosti i/ili katastarske parcele koje čine lučko zemljište u sastavu lučkog područja na kojima će se obavljati ta vrsta lučke delatnosti;

2) minimalni očekivani iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi;

3) maksimalni rok na koji se daje odobrenje;

4) rok za javno prikupljanje ponuda;

5) datum i mesto javnog otvaranja ponuda;

6) uslove za izbor najbolje ponude;

7) druge podatke kojima se dokazuje ispunjenost uslova za dobijanje odobrenja.

Odluka o javnom prikupljanju ponuda objavljuje se u sredstvima javnog informisanja.

+ **Vidi:**

čl. 78. Zakona - 18/2015-7.

Član 221.

Podnosilac ponude iz člana 220. stav 1. ovog zakona pored dokaza da ispunjava uslove iz 216a stav 3. ovog zakona, mora da dostavi i:

1) plan i program delatnosti za period za koje se traži odobrenje;

2) studiju ekonomske opravdanosti za investicije koje namerava da izvrši s posebnim osvrtom na uticaj koji investicija ima na atraktivnost luke, odnosno pristaništa, povećanje prometa i prihoda luke, odnosno pristaništa.

Agencija propisuje obaveznu sadržinu dokumenata iz stava 1. ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 79. Zakona - 18/2015-7.

Član 222.

Pre izdavanja odobrenja Agencija će utvrditi da podnosilac ponude uredno izvršava sve finansijske obaveze prema Republici Srbiji, da protiv njega nije pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije, kao i da protiv odgovornih lica nije doneta pravosnažna osuđujuća presuda za dela iz oblasti privrednog kriminala, krivična dela protiv zdravlja ljudi, krivična dela protiv života i tela, kao i krivična dela protiv javnog reda i mira, za koja je zaprećena kazna zatvora od pet godina ili teža kazna.

+ **Vidi:**

čl. 80. Zakona - 18/2015-7.

Član 223.

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti iz člana 216. ovog zakona prestaje:

- 1) istekom vremena na koje je dato;
- 2) brisanjem pravnog lica - lučkog operatera iz registra privrednih subjekata;
- 3) oduzimanjem odobrenja od strane Agencije;
- 4) sporazumnim raskidom.

Odluku o prestanku odobrenja donosi Agencija.

+ **Vidi:**

čl. 81. Zakona - 18/2015-7.

Član 224.

Odobrenje za obavljanje lučke delatnosti, odnosno ugovor o obavljanju lučke delatnosti iz člana 216a stav 3. ovog zakona, smatra se raskinutim zbog neispunjenja ugovornih obaveza ako, ni u naknadno ostavljenom roku za otklanjanje nedostataka, lučki operater ne otkloni sledeće nedostatke:

- 1) se ne pridržava lučke tarife koju je utvrdila Agencija;
- 2) ne poštuje odredbe o redu u luci;
- 3) ne pridržava se utvrđenog plana i programa poslovanja;
- 4) ako korisnik odobrenja obavlja lučku delatnost koja nije obuhvaćena odobrenjem;
- 5) ako korisnik odobrenja nije započeo sa obavljanjem lučke delatnosti u roku određenom u odobrenju.

U slučajevima iz stava 1. ovog člana Agencija će pre oduzimanja odobrenja upozoriti lučkog operatera i pozvati ga da se pismeno izjasni o razlozima nepoštovanja odredbi odobrenja i pravila lučkog poslovanja, nakon čega određuje rok za otklanjanje nedostatka, a ako lučki operater ne postupi u roku koji je odredila Agencija, Agencija će oduzeti odobrenje.

+ **Vidi:**

čl. 82. Zakona - 18/2015-7.

Član 225.

Agencija će odluku o oduzimanju odobrenja lučkom operateru doneti bez prethodnog pozivanja lučkog operatera da postupi u skladu sa članom 224. stav 2. u sledećim slučajevima:

- 1) ako lučki operater primenjuje diskriminacione mere prema lučkim korisnicima;

2) ako je lučki operater prestao da obavlja delatnost za koju je dobio odobrenje;

3) ako lučki operater ne plaća ili neuredno plaća naknadu iz člana 229. stav 1. tačka 4) ovog zakona.

Oduzimanjem odobrenja iz stava 1. ovog člana, ugovor o obavljanju lučke delatnosti iz člana 216a stav 3. ovog zakona smatra se raskinutim.

Pod diskriminacijom iz stava 1. tačka 1) ovog člana ne podrazumeva se pretovar samo određene vrste robe na način i pod uslovima koji su predviđeni ugovorom iz člana 216a stav 4. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 83. Zakona - 18/2015-7.

Član 225a

Odobrenje je neprenosivo.

Odobrenje se pribavlja i u slučaju statusne promene kod lučkog operatera - imaoća odobrenja, kao i u slučajevima kupovine imovine privrednog društva - lučkog operatera u stečaju ili izvršnom postupku, odnosno promene vlasništva kapitala i imovine pravnih lica koja posluju društvenim i javnim kapitalom jednim od propisanih modela i metoda privatizacije.

Pre sprovođenja promene iz stava 2. ovog člana, lučki operater dužan je da postupi u skladu sa članom 214. stav 5. ovog zakona.

Lučki operater - imalac odobrenja dužan je da u slučaju statusne promene iz stava 2. ovog člana istovremeno sa objavljivanjem nacрта ugovora, odnosno odluke o statusnoj promeni u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, kao i pre okončanja postupka stečaja, izvršnog postupka ili postupka privatizacije o započinjanju takve promene obavesti Agenciju.

Lučki operater koji po izvršenoj promeni nastavi sa obavljanjem lučke delatnosti, dužan je da podnese zahtev za izdavanje, odnosno izmenu odobrenja u roku od 30 dana od dana registracije promene, a pravno lice koje prestaje sa obavljanjem lučke delatnosti, u istom roku, zahtev za ukidanje odobrenja.

Lučki operater iz stava 4. ovog člana mora da ispunjava uslove za lučkog operatera propisane članom 216a stav 3. ovog zakona.

U slučaju ispunjenosti uslova iz stava 5. ovog člana, Agencija izdaje odobrenje u upravnom postupku uz plaćanje naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi, srazmerno roku važenja izdatog odobrenja.

Odobrenje iz stava 7. ovog člana izdaje se sa rokom važenja odobrenja koji se određuje prema isteku važenja odobrenja pravnog lica koje prestaje sa obavljanjem lučke delatnosti.

+ **Vidi:**

čl. 84. Zakona - 18/2015-7.

čl. 34. Zakona - 92/2016-3.

Član 225b

Lučki operater iz člana 214. st. 3. i 5. ovog zakona, stečena prava i obaveze iz člana 214. stav 3, člana 217. i člana 230. stav 1. ovog zakona može da ustupi trećem licu (u daljem tekstu: prijemnik), pod uslovima propisanim ovim zakonom, zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, odnosno zakonom kojim se uređuju privredna društva, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Agencije.

Pre ustupanja iz stava 1. ovog člana, lučki operater dužan je da postupi u skladu sa članom 214. stav 6. ovog zakona.

Prijemnik može biti samo pravno lice koje ispunjava uslove za lučkog operatera propisane članom 216a stav 3. ovog zakona.

Nakon dobijanja saglasnosti iz stava 1. ovog člana prijemnik je dužan da podnese zahtev za dobijanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u roku od 30 dana od dana zaključivanja pravnog posla na osnovu koga je stupio u prava i obaveze ustupioća.

Odobrenje iz stava 4. ovog člana izdaje se u upravnom postupku bez plaćanja naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi.

Odobrenje iz stava 4. ovog člana se izdaje najduže na 20 godina.

Po isteku roka na koji je izdato odobrenje, na prijemnika se ne primenjuju odredbe člana 217. i člana 230. stav 1. ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 84. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 35. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 226.

Agencija je dužna da vodi upisnik lučkih operatera kojima je izdato odobrenje.

Agencija propisuje sadržaj i način vođenja upisnika iz stava 1. ovog člana.

Član 226a

Agencija može da ograniči broj lučkih operatera koji mogu da pružaju određenu lučku uslugu u jednoj luci u skladu sa odredbama ovog zakona, ako nema raspoloživog lučkog zemljišta u sastavu lučkog područja na kome se može obavljati lučka usluga, pod uslovom da je lučko zemljište neophodno za pružanje lučke usluge, kao i da Strategijom iz člana 8. ovog zakona nije predviđeno proširivanje lučkog područja u konkretnoj luci.

+ **Vidi:**

[čl. 85. Zakona - 18/2015-7.](#)

Koncesije

Član 227.

Lučke koncesije iz člana 216. ovog zakona na osnovu kojih lučki operater može da obavlja lučku delatnost u lukama i pristaništima mogu da budu:

1) lučka koncesija za usluge sa pravom na eksploataciju konkretne usluge, kada se koncesija daje za obavljanje lučke usluge;

2) lučka koncesija za javne radove sa pravom na komercijalno korišćenje izvedenih radova, kada se koncesija daje za izgradnju lučkih građevina i objekata.

Agencija je dužna da pokrene postupak davanja koncesije ako je vrednost lučke koncesije iz stava 1. ovog člana jednaka ili veća od 5.186.000 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Vrednost lučke koncesije predstavlja ukupan promet koncesionara koji će ostvariti tokom trajanja ugovora o lučkoj koncesiji, bez poreza na dodatu vrednost, prema proceni vrednosti koju vrši Agencija u trenutku pokretanja postupka za davanje lučke koncesije, s obzirom na javne radove, odnosno lučke usluge koji su predmet lučke koncesije, kao i vrednost svih dobara i usluga koji su neophodni za izvođenje tih javnih radova, odnosno lučkih usluga.

Agencija je dužna da pored procenjene vrednosti u odluci o pokretanju postupka dodele lučke koncesije posebno navede vrednost materijala, dobara i usluga koje sama obezbeđuje.

Prilikom određivanja procenjene vrednosti lučke koncesije Agencija naročito uzima u obzir: prihode koje će koncesionar ostvariti po osnovu naplate lučkih taksi i naknada; prihod od prodaje bilo koje imovine koja je predmet lučke koncesije a koja može da bude prodana u skladu sa odredbama ovog zakona; vrednost dodeljenih sredstava (grants) ili bilo koju drugu finansijsku pogodnost od trećih lica za izvršenje koncesije; vrednost robe i usluga koje je Agencija stavila na raspolaganje koncesionaru pod uslovom da su one neophodne za izvođenje radova ili pružanje usluga.

Na postupak davanja lučke koncesije iz stava 1. ovog člana primenjuje se zakon kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije, kao i propisi kojima su uređene javne nabavke.

Ako su predmet koncesije istovremeno obavljanje lučke usluge i izgradnja lučkih građevina i objekata, na postupak davanja lučke koncesije primenjuju se odredbe ovog zakona, zakona kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije i propisa kojima su uređene javne nabavke, koje se primenjuju na onu vrstu lučke koncesije iz stava 1. ovog člana koja je glavni predmet ugovora o koncesiji.

Lučke koncesije iz stava 1. ovog člana daje Agencija u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije i propisa kojima se uređuju javne nabavke.

Pravna zaštita u postupku davanja lučkih koncesija uređenih ovim zakonom vrši se u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije i propisa kojima su uređene javne nabavke.

Pored načela propisanih zakonom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo i koncesije, Agencija je dužna da prilikom sprovođenja postupka davanja lučkih koncesija u odnosu na sva pravna lica poštuje načela slobode kretanja robe i slobode poslovnog nastanjivanja.

+ **Vidi:**

čl. 86. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227a

Rok na koji se daju lučke koncesije iz člana 227. ovog zakona zavisi od vrste lučke koncesije, a najduže:

1) koncesije za usluge, kada se koncesija daje za obavljanje lučke usluge:

(1) za nautičke usluge do pet godina,

(2) za transportne usluge do 15 godina.

2) koncesije za javne radove, kada se koncesija daje za izgradnju lučkih građevina i objekata, prema modelu javno-privatnog partnerstva sa elementima koncesije - do 30 godina.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227b

Agencija usvaja srednjoročni (trogodišnji) plan davanja lučkih koncesija u kojem se navode lučka područja u kojima se planira davanje lučke koncesije u skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona, lučke građevine i objekti koji će se graditi, odnosno delatnosti koje će se obavljati na osnovu lučke koncesije, planirani prihodi i rashodi od lučkih koncesija, procena očekivane privredne koristi od planiranih lučkih koncesija, kao i druge elemente koji su od značaja za efikasno sprovođenje lučkih koncesija.

Agencija je dužna da na zahtev ministarstva nadležnog za poslove privrede i ministarstva nadležnog za poslove finansija dostavi srednjoročni plan iz stava 1. ovog člana sa jasno iskazanim procenjenim ekonomskim efektima sprovođenja planiranih ugovora o koncesijama.

Pored srednjoročnog plana iz stava 1. ovog člana Agencija je dužna da pre isteka tekuće kalendarske godine usvoji godišnji plan davanja lučkih koncesija za sledeću kalendarsku godinu.

Agencija pokreće postupak za davanje lučkih koncesija iz člana 227. ovog zakona ako su ispunjeni uslovi propisani odredbama člana 227. ovog zakona i ako je to u skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona, dokumentima iz člana 214v ovog zakona i planovima iz st. 1. i 3. ovog člana.

Izuzetno, Agencija može da pokrene postupak za davanje lučkih koncesija iz člana 227. ovog zakona, na predlog zainteresovanog lica za realizaciju određene lučke koncesije koje dostavi Agenciji pismo o namerama, pod uslovom da se taj predlog ne odnosi na davanje koncesije za obavljanje lučke usluge, odnosno koncesije za izgradnju lučkih građevina i objekata, za koje je pokrenut postupak dodele ugovora o koncesiji ili objavljen javni poziv.

Zainteresovano lice iz stava 5. ovog člana dostavlja Agenciji Izveštaj o detaljnom projektu (Detailed Project Report) koji sadrži nacrt idejnog projekta sa rokovima za sve faze izgradnje.

Na Izveštaj o detaljnom projektu Agencija daje saglasnost po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za poslove građevinarstva.

Izveštaj o detaljnom projektu na koji je Agencija dala saglasnost postaje sastavni deo ugovora o lučkoj koncesiji prilikom njegovog zaključivanja.

Na postupak za davanje lučkih koncesija na predlog zainteresovanih lica za realizaciju određene lučke koncesije primenjuje se zakon kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

čl. 36. Zakona - 92/2016-3.

Član 227v

Agencija pokreće postupak za davanje lučkih koncesija iz člana 227. ovog zakona pripremom predloga za donošenje koncesionog akta koji dostavlja Komisiji za javno-privatno partnerstvo koja je osnovana u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije, radi davanja mišljenja i ocene da li konkretni projekat može da se realizuje u formi javno-privatnog partnerstva sa elementima koncesije.

Pre sačinjavanja predloga za donošenje koncesionog akta iz stava 1. ovog člana Agencija imenuje stručni tim koji pruža stručnu pomoć Agenciji pri pripremi analize projekta, kao i studije opravdanosti davanja koncesije prilikom čije izrade posebno uzima u obzir javni interes i koja naročito sadrži ekonomske, finansijske, socijalne pokazatelje, uslove rada, procenu uticaja koncesione delatnosti na životnu sredinu.

Pored poslova iz stava 2. ovog člana, stručni tim pruža stručnu pomoć Agenciji pri pripremi i izradi uslova i konkursne dokumentacije, pravila i uslova za ocenu ponuđača i primljenih ponuda, kriterijuma za izbor ponude, kao i druge poslove u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Predlog za donošenje koncesionog akta iz stava 2. ovog člana mora da sadrži elemente u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Predlog za donošenje koncesionog akta Agencija dostavlja Vladi radi usvajanja.

Po usvajanju predloga za donošenje koncesionog akta od strane Vlade, predloženi koncesioni akt postaje koncesioni akt.

Po donošenju koncesionog akta Agencija pokreće postupak davanja koncesija iz člana 227. ovog zakona, objavljivanjem javnog poziva u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227g

Za davanje koncesije za usluge, kada se koncesija daje za obavljanje lučke usluge, postupak izbora privatnog partnera sprovodi se u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Za davanje koncesije za javne radove, kada se koncesija daje za izgradnju lučkih građevina i objekata postupak izbora privatnog partnera sprovodi se u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227d

Pored uslova koje privatni partner, učesnik u postupku dodele lučkih koncesija iz člana 227. ovog zakona, mora da ispunjava u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i

koncesije, mora da dostavi sledeću dokumentaciju:

- 1) dokaz da je registrovan za obavljanje lučke delatnosti;
- 2) dokaz da može da obezbedi stručno osposobljeno osoblje i finansijsku sposobnost (solventnost) u skladu sa obimom i vrstom lučkih usluga, odnosno javnih radova za koje traži koncesiju;
- 3) rok na koji traži koncesiju u skladu sa članom 227a ovog zakona;
- 4) bankarsku garanciju za ozbiljnost ponude na osnovu koje banka potvrđuje da je spremna da prati koncesionara u finansiranju izgradnje lučkih građevina i objekata, odnosno objekata za pružanje lučkih usluga, sa navođenjem naziva i vrste lučkih građevina i objekata na koji se izjava odnosi, lokacije lučkih građevina i objekata i iznosa investicije za izgradnju lučkih građevina i objekata;
- 5) plan i program rada za razdoblje za koje se daje koncesija;
- 6) analizu ekonomske opravdanosti;
- 7) studiju ispunjavanja tehnoloških i bezbednosnih uslova za luku;
- 8) predloženi iznos koncesione naknade koja mora da bude viša ili jednaka kao osnovica za koncesiju.

Na bankarsku garanciju za ozbiljnost ponude iz stava 1. tačka 4) ovog člana, primenjuje se zakon kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227d

Kriterijum na kome Agencija zasniva izbor najpovoljnije ponude su:

1) u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude sa stanovišta Agencije, kriterijumi vezani za predmet koncesije, i to: predložena tehničko-tehnološka rešenja, funkcionalne i ekološke karakteristike ponude, visina koncesione naknade, predloženi iznos lučkih taksi prema krajnjim korisnicima, kvalitet u pružanju lučkih usluga, odnosno izgradnji lučkih građevina i objekata, održavanje nakon izgradnje, rokovi za početak pružanja lučke usluge, odnosno završetka radova na izgradnji lučkih građevina i objekata, ostvareni rezultati u pretovarnoj, odnosno drugoj lučkoj delatnosti privatnog partnera u poslednje tri obračunske godine od dana pokretanja postupka za davanje koncesije, operativni troškovi, ekonomičnost i dr.; ili

2) najviša ponuđena koncesiona naknada.

Kada se najpovoljnija ponuda bira na osnovu kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude, Agencija u konkursnoj dokumentaciji navodi sve elemente kriterijuma za izbor ponude čiju primenu predviđa u odnosu na značaj koji im daje određivanjem niza maksimalnih vrednosti u odgovarajućem rasponu ili, ako to iz opravdanih razloga nije moguće, po značaju od najvažnijeg prema manje važnom.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227e

Nakon sprovedenog postupka javnog poziva Agencija donosi odluku o izboru ponude za koju će ponuditi potpisivanje javnog ugovora o koncesiji (u daljem tekstu: ugovor o lučkoj koncesiji) u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Sadržina ugovora o lučkoj koncesiji mora da bude u skladu sa zakonom kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

Agencija je dužna da Vladi dostavi konačan nacrt ugovora o lučkoj koncesiji, uključujući priloge koji čine njegov sastavni deo, radi davanja saglasnosti.

Ugovor o lučkoj koncesiji se zaključuje nakon dobijanja saglasnosti Vlade.

Pre zaključenja ugovora o lučkoj koncesiji koncesionar je dužan da Agenciji dostavi dokaz da je

registrovan u Republici Srbiji za obavljanje lučke delatnosti.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227ž

Koncesiona naknada za lučke koncesije iz člana 227. ovog zakona sastoji se od stalnog i varijabilnog dela.

Stalni deo koncesione naknade iz stava 1. ovog člana plaća se po osnovu korišćenja lučkog područja na godišnjem nivou u visini i na način koji će se odrediti prema ekonomskoj profitabilnosti korišćenja luka koja se dokazuje studijom opravdanosti davanja koncesije i procenom uticaja koncesione delatnosti na životnu sredinu.

Visina stalnog dela koncesione naknade utvrđena na način iz stava 2. ovog člana uvećava se za iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi.

Varijabilni deo koncesione naknade iz stava 1. ovog člana plaća se u zavisnosti od ostvarene poslovne aktivnosti koncesionara u procentu od ostvarenog prihoda.

Ugovorom o lučkoj koncesiji može se odrediti promena visine koncesione naknade iz stava 1. ovog člana u određenom vremenskom periodu, za vreme trajanja ugovora o lučkoj koncesiji, što je neophodno naznačiti u konkursnoj dokumentaciji i ugovoru.

Koncesiona naknada iz stava 1. ovog člana je prihod budžeta Republike Srbije, dok se sredstva od naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi usmeravaju Agenciji koja ih koristi u skladu sa odredbom člana 229. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227z

Za davanje koncesije za javne radove, kada se koncesija daje za izgradnju lučkih građevina i objekata, Agencija može, bez sprovođenja novog postupka davanja koncesije, koncesionaru koji obavlja te radove dodeliti dodatne radove koji nisu bili uključeni u početno razmatrani projekat koncesije ili u osnovni ugovor o lučkoj koncesiji, a koji su zbog nepredviđenih okolnosti postali neophodni za izvođenje radova, u skladu sa odgovarajućim odredbama propisa kojima se uređuju javne nabavke.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227i

Agencija će najmanje jednom godišnje zatražiti periodične izveštaje od koncesionara o njegovom radu, aktivnostima i ispunjenju obaveza u skladu sa ugovorom o lučkoj koncesiji i o tome obavestiti ministarstvo nadležno za poslove finansija, dok će kopiju tog izveštaja dostaviti ministarstvu.

Agencija će blagovremeno i u pisanom obliku obavestiti ministarstvo nadležno za poslove finansija, o svim uočenim nepravilnostima u izvršavanju ugovora o lučkoj koncesiji od strane koncesionara, kao i preduzetim merama, najkasnije u roku od 30 dana od dana uočene nepravilnosti, odnosno preduzete mere.

Koncesionar je dužan da postupi po zahtevu Agencije ili ministarstva nadležnog za poslove finansija ako se od njega traži potvrda o izvršavanju preuzetih ugovornih obaveza ili drugi bitni podaci o poštovanju ugovora o lučkoj koncesiji u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

U slučaju nepostupanja po zahtevu iz stava 3. ovog člana, Agencija je dužna da preduzme sve pravne radnje u skladu sa svojim ovlašćenjima i odredbama ugovora o lučkoj koncesiji.

Na podnošenje periodičnih izveštaja i obaveštenja iz st. 1. i 2. ovog člana, postupanje koncesionara po zahtevu Agencije ili ministarstva nadležnog za poslove finansija iz st. 3. i 4. ovog člana, kao i

prestanak koncesija iz člana 227. ovog zakona, shodno se primenjuje zakon kojim je uređeno javno-privatno partnerstvo i koncesije.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Član 227j

Nakon utvrđivanja lučkog područja i izbora lučkog operatera u skladu sa odredbama ovog zakona, na izgradnju objekata lučke infrastrukture i lučke suprastrukture primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje planiranje i izgradnja, zakona kojim se uređuju javne nabavke, kao i zakona kojim se uređuje energetika u odnosu na terminale za opasni teret u sastavu luke, terminale za snabdevanje broda pogonskim gorivom i pristaništa za posebne namene za pretovar i skladištenje nafte, derivata nafte, utečnjelog naftnog gasa ili utečnjelog prirodnog gasa.

+ **Vidi:**

čl. 87. i 116. Zakona - 18/2015-7.

Naknade za korišćenje luka i pristaništa

+ **Vidi:**

čl. 42. Zakona - 121/2012-9.

Član 228.

Finansiranje rada Agencije vrši se iz sredstava lučkih i pristanišnih naknada, poklona (donacija), priloga pokrovitelja, budžeta Republike Srbije i drugih priloga i prihoda koje ostvari u skladu sa zakonom.

Visina i način plaćanja lučkih i pristanišnih naknada uređuje se odlukom Agencije na koju Vlada daje saglasnost.

+ **Vidi:**

čl. 43. Zakona - 121/2012-9.

čl. 88. i 116. Zakona - 18/2015-7(Napomena Redakcije: član 88. ove izmene kojim se menja član 228 prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

Član 229.

Naknade za korišćenje luka i pristaništa, u smislu ovog zakona, su:

- 1) naknada za upotrebu obale;
- 2) naknada za pristajanje;
- 3) ležarina;
- 4) naknada za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi.

Lučke i pristanišne naknade ne plaćaju plovila za korišćenje sidrišta u lukama, odnosno pristaništima kojima upravljaju lučki operateri iz člana 214. stav 3. ovog zakona.

Sredstva koja su ostvarena naplatom lučkih naknada pripadaju Agenciji do iznosa planiranih rashoda utvrđenih godišnjim finansijskim planom Agencije i koriste se za finansiranje rada Agencije, kao i finansiranje izgradnje i modernizacije lučke infrastrukture, a višak iznad tog iznosa, uključujući i sredstva koja nisu utrošena na planirane rashode, budžetu Republike Srbije.

+ **Vidi:**

čl. 44. Zakona - 121/2012-9.

čl. 89. Zakona - 18/2015-7.

Član 229a

Obveznik plaćanja naknade za upotrebu obale je primalac ili krcatelj čija se roba ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno pristaništu ili privremenom pretovarnom mestu.

Kada je primalac ili krcatelj čija se roba ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno pristaništu strano pravno lice, naknadu za upotrebu obale plaća carinski zastupnik tog pravnog lica ili predstavništvo tog pravnog lica koje je registrovano u Republici Srbiji.

U slučaju prevoza putnika, obveznik plaćanja naknade za upotrebu obale je putnik, odnosno agent broda ili turistički operater koji je organizator putovanja.

Osnovica naknade za upotrebu obale je tona ukrcane, odnosno iskrcane robe i namena robe ili broj ukrcanih/iskrcanih putnika.

Naknada za upotrebu obale naplaćuje se pod istim uslovima za brod koji pretovara robu preko linije obale, kao i sa broda na brod.

Naknada za upotrebu obale naplaćuje se za svakog putnika koji prelazi preko linije obale.

Naknada za upotrebu obale ne naplaćuje se u slučaju kada se plovilo snabdeva gorivom na terminalu za snabdevanje broda pogonskim gorivom.

Iznos naknade za upotrebu obale koja se plaća za ukrcavanje ili iskrcavanje utečnjelog naftnog gasa i utečnjelog prirodnog gasa umanjuje se za 30% od iznosa koji je utvrđen odlukom iz člana 228. stav 2. ovog zakona.

Agencija ispostavlja fakturu primaocu ili krcatelju čija se roba ukrcava ili iskrcava u luci, odnosno carinskom zastupniku ili predstavništvu pravnog lica koje je registrovano u Republici Srbiji u slučaju iz stava 2. ovog člana, na osnovu podataka iz sažete prijave koju je lice iz st. 1. i 2. ovog člana dužno da podnese Agenciji 24 časa pre očekivanog dolaska broda, a najkasnije odmah nakon dobijanja pisma spremnosti.

Obveznik naknade mora da navede tačne i potpune podatke u sažetoj prijavi.

U putničkom saobraćaju faktura se ispostavlja putniku, agentu broda ili turističkom operateru koji je organizator putovanja, a na osnovu podataka iz sažete prijave koju putnik, brodski agent broda ili turistički operater podnosi Agenciji 24 h pre očekivanog pristajanja broda.

Ako do isplavljanja broda iz luke, odnosno pristaništa dođe do promene podataka u odnosu na podatke iz sažete prijave, obveznik naknade je dužan da Agenciji odmah prijavi nastalu promenu na sažetoj prijavi.

Uplata naknade za upotrebu obale mora da se izvrši najkasnije 15 dana od dana kada je brod isplovio iz luke, odnosno pristaništa.

Obrazac sažete prijave propisuje Agencija.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229a prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

čl. 37. Zakona - 92/2016-3.

Član 229b

Obveznik plaćanja naknade za pristajanje je vlasnik ili brodar broda koji koristi luku, odnosno pristanište u svrhu ukrcavanja ili iskrcavanja robe ili putnika.

Za brodove koji viju stranu zastavu naknadu za pristajanje plaća agent broda ili predstavništvo privrednog društva koje je upisani vlasnik broda a koje je registrovano u Republici Srbiji.

Brod koji indirektno koristi operativnu obalu ili pristan (preko drugog plovila) plaća naknadu za pristajanje kao za direktno korišćenje operativne obale ili pristana.

Osnovica naknade za pristajanje je dužina (m) broda preko svega i putničke brodove, odnosno nosivost broda ili snaga mašinskog uređaja za pogon po kilovatu (u daljem tekstu: kW) za potiskivače i tegljače, kao i vreme provedeno u luci na ukrcavanju i/ili iskrcavanju robe ili putnika.

Kada se plovilo snabdeva utečnjem prirodnim gasom kao pogonskim gorivom na terminalu za snabdevanje broda pogonskim gorivom, iznos naknade za pristajanje umanjuje se za 30% od iznosa koji je utvrđen odlukom iz člana 228. stav 2. ovog zakona.

Agencija ispostavlja fakturu vlasniku ili brodaru broda, odnosno agentu broda ili predstavništvu privrednog društva koje je upisani vlasnik broda a koje je registrovano u Republici Srbiji u slučaju iz stava 2. ovog člana, na osnovu podataka iz sažete prijave koju je lice iz st. 1. i 2. ovog člana dužno da podnese Agenciji 24 časa pre očekivanog dolaska broda, a najkasnije odmah nakon dobijanja pisma spremnosti.

Obveznik naknade mora da navede tačne i potpune podatke u sažetoj prijavi.

Uplata naknade za upotrebu obale mora da se izvrši najkasnije 15 dana od dana kada je brod isplovio iz luke, odnosno pristaništa.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229b prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

čl. 38. Zakona - 92/2016-3.

Član 229v

Obveznik plaćanja ležarine je vlasnik broda koji koristi luku, odnosno pristanište u bilo koju drugu svrhu različitu od one za koju se plaća naknada za pristajanje, a naročito kada:

1) brod koristi luku, odnosno pristanište posle završetka obavljanja poslova ukrcavanja, odnosno iskrcavanja robe;

2) putnički brod boravi u luci ili pristaništu nakon isteka vremena određenog za boravak u luci ili pristaništu, pri čemu se putnici ne nalaze na brodu;

3) putnički brod boravi u luci ili pristaništu van mesta koje je određeno za ukrcavanje, odnosno iskrcavanje putnika, ili boravi u luci između dve nautičke sezone.

Brod koji indirektno koristi operativnu obalu ili ponton luke, odnosno pristaništa (preko drugog plovila) u bilo koju drugu svrhu različitu od one za koju se plaća naknada za pristajanje, plaća ležarinu kao za direktno korišćenje operativne obale ili pristana.

Putnički brod koji koristi luku odnosno pristanište u periodu između dve nautičke sezone, plaća 33% propisanog iznosa ležarine.

Za brodove koji viju stranu zastavu ležarinu plaća agent plovila ili predstavništvo privrednog društva koje je upisani vlasnik plovila a koje je registrovano u Republici Srbiji.

Od obaveze plaćanja ležarine oslobođen je vlasnik broda koji se koristi za potrebe obavljanja određenih lučkih delatnosti (boksaza plovila i slično), kao i vlasnik domaćeg broda koji koristi određeno pristanište za sopstvene potrebe ili operativnu obalu u delu luke za stacioniranje tog broda tokom godine pod uslovom da dobije saglasnost Agencije za korišćenje dela operativne obale luke u tu svrhu.

Osnovica za obračun ležarine je dužina (m) broda preko svega i nedeljiva 24 sata za svako plovilo, a počinje da teče šest časova nakon isteka vremena potrebnog za ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe, odnosno nakon isteka vremena određenog za boravak putničkog broda.

Brodovi koji indirektno koriste privez luke (preko drugog plovila) plaćaju ležarinu kao za direktno korišćenje priveza.

Agencija ispostavlja fakturu vlasniku ili brodaru broda, odnosno agentu broda ili predstavništvu privrednog društva koje je registrovano u Republici Srbiji koje je upisani vlasnik broda a koje je registrovano u Republici Srbiji u slučaju iz stava 4. ovog člana, na osnovu podataka iz sažete prijave koju je lice iz st. 1. i 4. ovog člana dužno da podnese Agenciji pre isplovljenja broda iz luke, odnosno pristaništa.

Obveznik naknade mora da navede tačne i potpune podatke u sažetoj prijavi.

Uplata naknade za ležarinu mora da se izvrši najkasnije 15 dana od dana kada je brod isplovio iz luke, odnosno pristaništa.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229v prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

Član 229g

Obveznik plaćanja naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi je lučki operater koji koristi luku, odnosno pristanište kao dobro u opštoj upotrebi na osnovu odobrenja za obavljanje lučkih delatnosti, odnosno koncesionar koji je dobio lučku koncesiju iz člana 227. ovog zakona.

Osnovica naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa je tržišna vrednost lučkog zemljišta koje čini konkretno lučko područje na dan pokretanja postupka za javno prikupljanje ponuda od strane Agencije koju utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove finansija - Poreska uprava, korigovana za koeficijent koji se određuje prema položaju luke, odnosno pristaništa na mreži unutrašnjih vodnih puteva Republike Srbije i infrastrukturne povezanosti sa drugim vidovima transporta, te nameni lučkog područja.

Pored elemenata iz stava 2. ovog člana, prilikom utvrđivanja osnovice uzima se u obzir i namena lučkog područja ili akvatorije luke, kao i iznos planiranih ulaganja javnog i privatnog partnera, odnosno koncesionara i planiranog prometa po površinskoj ili dužinskoj meri na lučkom području.

Iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi umanjuje se najviše za 30% ako se lučki operater u studiji ekonomske opravdanosti koju podnosi u okviru postupka za javno prikupljanje ponuda obaveže na investiciju u razvoj opštih logističkih usluga, usluga integrisanja logističkog lanca ili objekata koji stvaraju dodatnu vrednost za luku.

Iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi umanjuje se najviše za 50% kada se odobrenje ili lučka koncesija daje za izgradnju ili korišćenje terminala za ukrcavanje ili iskrcavanje utečjenog prirodnog gasa.

Iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi koja se plaća za operativnu upotrebu putničkog pristaništa otvorenog za međunarodni saobraćaj koji je utvrđen u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana, umanjuje se za 80% za prve tri godine trajanja odobrenja a po isteku tog roka na godišnjem nivou povećava se srazmerno broju ugovorenog broja pristajanja putničkih brodova do punog iznosa takse za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa.

Na umanjenje iznosa naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi iz stava 6. ovog člana, primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje državna pomoć male vrednosti (de minimis državna pomoć).

Kada lučki operater iz člana 214. st. 3. i 5. ovog zakona izvrši prenos zemljišta na Republiku Srbiju bez naknade, odnosno kada lučki operater ugovorom iz člana 216a stav 4. ovog zakona preuzme obavezu održavanja postojeće lučke infrastrukture i/ili izgradnje nove lučke infrastrukture, iznos naknade za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi umanjice se srazmerno procenjenoj tržišnoj vrednosti zemljišta, odnosno vrednosti radova na održavanju i/ili izgradnji lučke infrastrukture.

Naknada za operativnu upotrebu luke, odnosno pristaništa kao dobra u opštoj upotrebi plaća se na način i u rokovima koji se bliže uređuju ugovorom o obavljanju lučke delatnosti koji Agencija zaključuje sa lučkim operaterom koji stekne odobrenje za obavljanje lučke delatnosti nakon sprovedenog postupka za javno prikupljanje ponuda.

Agencija na godišnjem nivou određuje i javno objavljuje koeficijente iz stava 2. ovog člana.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229g prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

čl. 39. Zakona - 92/2016-3.

Član 229d

Izuzetno od odredbi čl. 229a-229v ovog zakona, Agencija će naplatiti lučku naknadu pre nego što roba ili putnici napuste luku ili pristanište, odnosno pre nego što brod napusti luku ili pristanište, u sledećim slučajevima:

- 1) kada obveznik prema evidenciji Agencije neredovno izmiruje obaveze plaćanja naknade u propisanom roku;
- 2) kada je obveznik naknade pravno lice ili preduzetnik prema kome je Agencija već pokrenula mere prinudne naplate;
- 3) kada je obveznik naknade domaće pravno lice ili preduzetnik koje je kod Narodne banke Srbije registrovani dužnik u postupku prinudne naplate.

Evidenciju iz stava 1. tačka 1) ovog člana Agencija vodi u elektronskom obliku i dostupna je na internet stranici Agencije.

Na naknadu koja nije plaćena u roku, plaća se zakonska zatezna kamata koja se zaračunava za svaki dan zaduženog iznosa.

Protiv dužnika koji nije platio iznos naknade koji duguje, mogu se preduzeti sledeće mere:

- 1) u slučaju neplaćanja naknade za upotrebu obale, mera uskraćivanja prava raspolaganja robom do izmirenja nastale obaveze;
- 2) u slučaju neplaćanja naknade za pristajanje i ležarine, mera uskraćivanja prava na uplovljenje u luku ili pristanište do izmirenja nastale obaveze;
- 3) druge prekršajne mere i mere prinudne naplate u skladu sa zakonom.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229d prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

Finansijska transparentnost luka

Član 229đ

Agencija održava redovne konsultacije sa predstavnicima lučkih operatera i korisnicima lučkih usluga koji su obveznici lučkih naknada u vezi sa visinom lučkih naknada i kvalitetom pružanja usluga koje se odnose na lučku infrastrukturu.

Konsultacije iz stava 1. ovog člana se održavaju najmanje jednom godišnje, osim ako tokom poslednjih konsultacija nije drugačije dogovoreno.

O planiranim izmenama visine lučkih naknada Agencija se prethodno konsultuje sa korisnicima lučkih usluga za koje se plaćaju lučke naknade, tako što upućuje registrovanim udruženjima koja zastupaju interese korisnika lučkih usluga predlog izmene visine lučkih naknada, razloge zbog kojih se promena predlaže i metodologiju koja se koristi pri određivanju lučkih naknada, najkasnije četiri meseca pre njihovog stupanja na snagu.

Konačna odluka o izmeni visina lučkih naknada donosi se najkasnije do 1. novembra tekuće godine za sledeću kalendarsku godinu.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena Redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229b prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

Član 229e

Najkasnije sedam dana pre redovnih konsultacija iz člana 229đ stav 1. ovog zakona, lučki operateri dostavljaju Agenciji informacije o svim elementima na osnovu kojih se utvrđuje sistem obračuna ili visina svih lučkih taksi.

Informacija iz stava 1. ovog člana uključuje:

- 1) spisak različitih usluga i raspoložive lučke suprastrukture za koje se korisnicima lučkih usluga naplaćuje lučka taksa;
- 2) metodologiju koja se koristi pri određivanju lučkih taksi;
- 3) strukturu troškova koji se odnose na angažovana sredstva i objekte lučke suprastrukture.

Najkasnije 14 dana pre redovnih konsultacija iz člana 229đ stav 1. ovog zakona, korisnici lučkih usluga dostavljaju Agenciji podatke koji se odnose na:

- 1) kratkoročnu i srednjoročnu prognozu korišćenja lučkih usluga u lukama na teritoriji Republike Srbije;
- 2) kratkoročnu i srednjoročnu prognozu sastava svoje flote i korišćenja lučkih usluga u lukama na teritoriji Republike Srbije;
- 3) druge zahteve i potrebe u odnosu na lučke usluge koje su pružaju ili za kojom postoji potreba.

Informacije iz st. 2. i 3. smatraju se poslovnom tajnom i ne dostavljaju se trećim licima, bez pisane saglasnosti vlasnika tih podataka.

+ **Vidi:**

čl. 90. i 116. Zakona - 18/2015-7 (Napomena redakcije: član 90. ove izmene kojim se dodaje član 229b prestaje da važi stupanjem na snagu zakona kojim će se urediti naknade za korišćenje javnih dobara).

Član 230.

Izuzetno, ukoliko su određeni delovi lučke infrastrukture za čije se korišćenje plaća naknada iz člana 229. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona u svojini lučkog operatera iz člana 217. stav 1. ovog zakona, a što se utvrđuje na osnovu ugovora o privatizaciji ili odgovarajuće dokumentacije iz postupka kojim je sproveden proces svojinske transformacije i uvidom u zemljišne knjige, odnosno katastar nepokretnosti, ili uvidom u upisnik plutajućih objekata istom Agencija plaća paušalnu naknadu koja se utvrđuje ugovorom između operatera i Agencije i koja ne može da bude manja od 50% prihoda koji se ostvare naplatom lučkih, odnosno pristanišnih naknada iz člana 229. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog zakona u toj luci, odnosno pristaništu.

Odredbe stava 1. ovog člana ne primenjuju se na lučke operatere koji su postupke privatizacije, na osnovu kojih su stekli pravo svojine na delovima lučke infrastrukture, započeli posle 4. juna 2003. godine, a što se utvrđuje uvidom u dokumentaciju iz postupka privatizacije.

Lučki operater iz člana 217. stav 1. ovog zakona ne plaća naknadu iz člana 229. stava 1. tačka 4) ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 45. Zakona - 121/2012-9.

čl. 91. Zakona - 18/2015-7.

čl. 40. Zakona - 92/2016-3.

Član 231.

Strana i domaća plovila, strani i domaći lučki operateri i korisnici luke, odnosno pristaništa izjednačeni su u pogledu obaveze plaćanja i visine lučkih i pristanišnih naknada.

+ **Vidi:**

čl. 45. Zakona - 121/2012-9.

Član 232.

Od obaveze plaćanja lučkih i pristanišnih naknada oslobođena su domaća javna plovila.

Od obaveze plaćanja lučkih i pristanišnih naknada oslobođena su i:

- 1) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu usled više sile, dok ona traje;
- 2) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi iskrcavanja brodolomaca ili umrlih lica i njihovih pratilaca;
- 3) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi lekarske pomoći članovima posade ili putnicima;
- 4) plovila koja borave u luci, odnosno pristaništu radi gašenja požara;
- 5) plovila ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove koja borave u luci, odnosno pristaništu radi obavljanja službenih zadataka;
- 6) plovila koja vrše ukrcavanje, odnosno iskrcavanje nafte i derivata nafte u pristaništima za sopstvene potrebe koja su osnovana u sastavu rafinerija i energetske objekata.

+ **Vidi:**

[čl. 45. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 92. Zakona - 18/2015-7.](#)

Lučke i pristanišne takse

+ **Vidi:**

[čl. 46. Zakona - 121/2012-9.](#)

Član 233.

Lučki operateri pružaju lučke usluge iz delatnosti za koju imaju odobrenje.

Za pružanje usluga iz svoje delatnosti lučki operateri naplaćuju lučke takse.

Najniži iznos lučkih taksi utvrđuje se lučkim tarifama za određene vrste lučkih usluga i određene vrste tereta.

U slučaju davanja lučke koncesije iz člana 227. ovog zakona, lučkom tarifom utvrđuju se najniži iznosi lučkih taksi i najviši iznosi lučkih naknada koje naplaćuje koncesionar.

Lučke tarife donosi Agencija, uz saglasnost ministarstva i lučkih operatera.

U slučaju davanja lučke koncesije iz člana 227. ovog zakona, lučke tarife su sastavni deo ugovora o lučkoj koncesiji.

Lučki operater nije dužan da naplaćuje lučke takse ako pruža usluge za sopstvene potrebe.

+ **Vidi:**

[čl. 47. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 93. Zakona - 18/2015-7.](#)

2. Pristaništa

Član 234.

U pristaništu se može obavljati manji broj lučkih delatnosti ili lučkih delatnosti u manjem obimu, ukoliko su ispunjeni propisani uslovi.

Član 235.

Lučki operater obavlja delatnost u pristaništu na osnovu odobrenja Agencije.

Rok na koji se daje odobrenje iz stava 1. ovog člana ne može biti duži od 10 godina.

Agencija može oduzeti odobrenje iz stava 1. ovog člana, primenom čl. 224. i 225. ovog zakona,

ukoliko se delatnosti u pristaništu ne obavljaju u skladu sa odobrenjem.

Član 236.

Pristanište se može osnovati i kao pristanište za posebne namene.

Pristanište za posebne namene je pristanište koje je namenjeno samo za određenu vrstu robe i način iskorišćavanja (vojno pristanište, pristanište za opasne robe, putničko pristanište, marina i slično).

Na osnivanje i rad vojnih pristaništa primenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje odbrana i Vojska Srbije.

+ **Vidi:**

[čl. 94. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 41. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 237.

Odobrenje za obavljanje delatnosti u pristaništu za posebne namene može se dati najduže na 10 godina.

Agencija izdaje odobrenje iz stava 1. ovog člana ukoliko je to u skladu sa usvojenom Strategijom iz člana 8. ovog zakona, u delu koji se odnosi na luke i pristaništa.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, izdavanje i oduzimanje odobrenja za marine u nadležnosti je jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji osniva marina.

Na izdavanje odobrenja za marine primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Na marine se ne primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje plaćanje lučkih naknada.

Za osnivanje marina potrebna je i saglasnost Direkcije, ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, kao i ministarstva nadležnog za poslove turizma.

+ **Vidi:**

[čl. 95. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 237a

Na izdavanje i oduzimanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u putničkim pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Podnosilac zahteva za izdavanje odobrenja iz stava 1. ovog člana može da bude samo lice koje je u skladu sa Strategijom iz člana 8. ovog zakona, kao i propisima i drugim opštim aktima koje donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave iz člana 38. stav 2. ovog zakona, steklo pravo na korišćenje obale i vodenog prostora radi postavljanja pristana za ukrcavanje i iskrcavanje putnika u rečnom saobraćaju.

Podnosilac zahteva za izdavanje odobrenja iz stava 2. ovog člana mora da ispunjava uslove za lučkog operatera u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i da dostavi Agenciji na saglasnost dokumenta iz člana 221. stav 1. ovog zakona.

Na naplatu lučkih naknada i taksi u putničkim pristaništima otvorenim za međunarodni saobraćaj primenjuju se odredbe ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 96. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 237b

U pristaništima za posebne namene koja se osnivaju za skladištenje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, delatnost pretovara i skladištenja obaveznih rezervi nafte i derivata nafte u skladištima u javnoj svojini obavljaju energetski subjekti i Republička direkcija za robne rezerve koji ove poslove obavljaju kao poverene poslove u skladu sa ugovorom o skladištenju zaključenim sa ministarstvom nadležnim za

poslove energetike, odnosno drugi skladištari koji su zaključili ugovor o skladištenju sa ministarstvom nadležnim za poslove energetike, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju robne rezerve.

Pristaništa iz stava 1. ovog člana moraju da ispunjavaju uslove propisane podzakonskim aktom iz člana 210. stav 2. ovog zakona.

O ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana Agencija donosi rešenje.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

+ **Vidi:**

čl. 96. Zakona - 18/2015-7.

Član 238.

U pristaništa za posebne namene mogu da uplovljavaju samo plovila koja vrše aktivnosti u skladu sa posebnom namenom pristaništa.

Izuzetno, druga plovila mogu da uplovljavaju u pristaništa za posebne namene u cilju sklanjanja od nevremena ili zbog neophodne popravke radi nastavljanja plovidbe.

Član 239.

Pristanište se može osnovati i kao pristanište za sopstvene potrebe.

Pristanište za sopstvene potrebe je pristanište namenjeno za sopstvene potrebe operatera, u okviru obavljanja njegove delatnosti i može da se osnuje samo radi pretovara robe potrebne za obavljanje njegove osnovne delatnosti, a za koju ne može da se pruži usluga pretovara u najbližoj luci i koje ispunjava druge uslove u skladu sa propisom iz člana 210. stav 2. ovog zakona.

Na izdavanje i oduzimanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u okviru pristaništa za sopstvene potrebe primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Rok na koji se izdaje odobrenje za obavljanje lučke delatnosti u pristaništu za sopstvene potrebe određuje Agencija u zavisnosti od konkretnog slučaja.

Podnosilac zahteva za izdavanje odobrenja iz stava 3. ovog člana mora da ispunjava uslove za lučkog operatera u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i da dostavi Agenciji na saglasnost dokumenta iz člana 221. stav 1. ovog zakona.

Na naplatu lučkih naknada i taksi u pristaništima za sopstvene potrebe primenjuju se odredbe ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 97. Zakona - 18/2015-7.

čl. 42. Zakona - 92/2016-3.

Član 240.

Privremeno pretovarno mesto je mesto na kome će se odlagati i dalje otpremati određena vrste robe.

Privremeno pretovarno mesto osniva se po odobrenju Agencije uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede, nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, ministarstva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenog pravnog lica za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine.

Na izdavanje i oduzimanje odobrenja za obavljanje lučke delatnosti u okviru privremenog pretovarnog mesta primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Rešenje kojim se izdaje odobrenje za privremeno pretovarno mesto je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

Na naplatu lučkih naknada i taksi u privremenim pretovarnim mestima primenjuju se odredbe ovog zakona.

Rok na koji se izdaje odobrenje za privremena pretovarna mesta određuje Agencija u zavisnosti od konkretnog slučaja, a najduže na rok od godinu dana.

+ **Vidi:**

čl. 98. Zakona - 18/2015-7.

čl. 43. Zakona - 92/2016-3.

3. Red u luci, odnosno pristaništu

Član 241.

U luci, odnosno pristaništu je zabranjena svaka delatnost koja ugrožava bezbednost ljudi ili plovila, zagađuje životnu sredinu, kao i svaka druga aktivnost koja je u suprotnosti sa odredbama o redu u luci koje su predviđene ovim zakonom ili ih propiše Agencija, uz saglasnost nadležne lučke kapetanije.

+ **Vidi:**

čl. 99. Zakona - 18/2015-7.

Član 242.

Luke i pristaništa moraju da zadovoljavaju uslove za bezbednu plovidbu u okviru lučke akvatorije.

Lučka akvatorija ne može da suzi širinu plovnog puta ispod propisanih gabarita.

Agencija je dužna da obezbedi bezbedan privez plovila.

Bezbedan privez plovila Agencija obezbeđuje donošenjem:

1) rešenja o broju i veličini plovila koja se istovremeno mogu privezati uz određenu operativnu obalu od strane nadležne lučke kapetanije;

2) rešenja o najvećem dopuštenom opterećenju svake lučke obale na kojoj se vrši ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili koja se na drugi način opterećuje kao i rešenje o najvećem dozvoljenom opterećenju uređaja za privez;

3) rešenja o dozvoljenom opterećenju lučke obale koje se mora se pribaviti i prilikom gradnje nove obale ili popravke, rekonstrukcije ili proširenja postojeće.

+ **Vidi:**

čl. 100. Zakona - 18/2015-7.

Član 243.

Strano nuklearno plovilo koje ima nameru da uplovi u unutrašnje vode, odnosno luku ili pristanište Republike Srbije mora obavezno da zatraži odobrenje za uplovljenje i pravovremeno da dostavi overeni prepis dokumentacije o bezbednosti njegovog nuklearnog postrojenja ministarstvu radi procene mogućnosti nastanka nuklearne štete.

Ministarstvo će plovilu iz stava 1. ovog člana dati odobrenje za uplovljenje u unutrašnje vode, odnosno luku ili pristanište uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove energetike koje će utvrditi da od takvog plovila ne pretil opasnost prouzrokovanja nuklearne štete i ako to plovilo, na zahtev ministarstva, pribavi garanciju do visine moguće nuklearne štete.

Pre uplovljenja stranog nuklearnog plovila kome je dato odobrenje saglasno stavu 2. ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove energetike će obaviti pregled na za to najprikladnijem mestu radi utvrđivanja da li podneta dokumentacija od strane takvog plovila u odnosu na bezbednost nuklearnog postrojenja odgovara stvarnom stanju postrojenja.

Ministarstvo nadležno za poslove energetike po potrebi može da obavlja i ponovne preglede za vreme boravka plovila u unutrašnjim vodama, odnosno luci ili pristaništu Republike Srbije.

Član 244.

Agencija, uz saglasnost lučke kapetanije, propisuje red u luci, odnosno pristaništu.

+ **Vidi:**

čl. 101. Zakona - 18/2015-7.

Deo šesti

I. NADZOR

Član 245.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, kojima se uređuje bezbednost plovidbe vrši ministarstvo.

Član 246.

Inspekcijiski nadzor vrši ministarstvo preko inspektora bezbednosti plovidbe (u daljem tekstu: inspektor).

Lice koje obavlja poslove inspektora mora da ima stečeno visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (diplomske akademske studije - master, specijalističke akademske studije, specijalističke strukovne studije), odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine i to u obrazovno-naučnim oblastima građevinarstva, mašinstva, saobraćaja, pravnih nauka, Vojnu akademiju - smer navigacija, odnosno druge uslove određene zakonom koji uređuje prava i dužnosti državnih službenika, drugim propisom i aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvu.

Inspektor mora da ima službenu legitimaciju.

Ministar propisuje izgled službene legitimacije inspektora.

+ **Vidi:**

čl. 102. Zakona - 18/2015-7.

Član 247.

U vršenju nadzora inspektor izdaje naređenja i izriče zabrane pismenim rešenjem.

Protiv rešenja inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Ministar rešava u drugom stepenu po žalbi protiv rešenja inspektora.

Žalba iz stava 2. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja, ako bi takvo odlaganje prouzrokovalo ili moglo prouzrokovati opasnost za bezbednost plovidbe, ugroziti ljudske živote ili prouzrokovati značajnu materijalnu štetu.

Član 248.

U vršenju inspekcijiskog nadzora inspektor pregleda plovila, brodske isprave i knjige, isprave i knjige drugih plovila, isprave članova posade broda i drugih plovila, luke, pristaništa, privremena pretovarna mesta, marine, kupališta, vodni put, plovidbu, izgradnju objekata na plovnom putu koji utiču na bezbednost plovidbe, objekte bezbednosti plovidbe, zagađivanje životne sredine sa plovila, prevoz putnika i stvari, kao i drugu potrebnu dokumentaciju od značaja za inspekcijiski nadzor.

U vršenju inspekcijiskog nadzora inspektor ima prava, dužnosti i ovlašćenja u skladu sa zakonom koji uređuje inspekcijiski nadzor i ovim zakonom.

Član 249.

Poslovi nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona obuhvataju vršenje nadzora nad:

1) brodovima i drugim plovilima u pogledu zaštite lica na brodu, odnosno drugim plovilima i zaštite životne sredine od zagađivanja sa plovila;

2) brodovima i drugim plovilima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu;

3) sprovođenje međunarodnog režima luka u skladu sa međunarodnim obavezama Republike Srbije i stanjem luka otvorenih za međunarodni saobraćaj, ispunjavanju uslova za bezbednost plovidbe zimovnika, sidrišta i prevodnica na vodnim putevima, kao i luka otvorenih za domaći saobraćaj, pristaništa, privremenih pretovarnih mesta i marina;

4) sprovođenjem sigurnosnih planova koji se odnose na brod i objekte bezbednosti plovidbe i lica odgovorna za sigurnost, a nad sprovođenjem sigurnosnih planova u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj u saradnji sa inspektorima ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove;

5) tehničkom održavanju vodnih puteva i objektima bezbednosti plovidbe na njima;

6) vršenjem radio-službe koja služi bezbednosti plovidbe i zaštiti ljudskog života na vodnim putevima i održavanjem i radom te službe.

Odredba stava 1. tačka 3) ovog člana ne odnosi se na vojna pristaništa.

Član 250.

U vršenju nadzora nad brodom inspektor proverava da li brod ima važeće brodsko svedočanstvo, odnosno za strane brodove odgovarajuću ispravu izdatu po nacionalnim propisima te zemlje.

Ako brod ima važeće isprave iz stava 1. ovog člana, nadzor se ograničava na proveravanje:

1) da li je na bokovima broda i drugim plovilima obeležena propisana oznaka teretne linije, odnosno linija slobodnog boka i da li položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka odgovara podacima iz odnosne isprave;

2) da li je brod ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka i da li je teret pravilno raspoređen prema uslovima navedenim u odnosnoj ispravi.

Osim proveravanja isprave iz stava 1. ovog člana, proverava se da li brod koji vrši ukrcavanje ili iskrcavanje tereta ima važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta, kao i da li je stanje tih uređaja u skladu sa podacima iz te isprave.

Član 251.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeće isprave iz člana 250. stav 1. ovog zakona ili da položaj teretne linije, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz odnosnih isprava ili da brod nije ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno linijom slobodnog boka ili da teret nije pravilno raspoređen ili da je rasporedom tereta smanjeno vidno polje neophodno za bezbedno upravljanje brodom zapovedniku ili licu koje ga zamenjuje, zabraniće brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ti nedostaci ne otklone.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod zbog svojih nedostataka zagađuje životnu sredinu uljem ili drugim štetnim ili opasnim materijama, zabraniće brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ti nedostaci ne otklone.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod koristi obalu ili deo vodnog prostora koja nije određena za stajanje ili sidrenje brodova narediće uklanjanje broda u određenom roku.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod vrši ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili putnika izvan luke, pristaništa ili privremenog pretovarnog mesta, zabraniće ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili putnika i narediće uklanjanje broda u određenom roku.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod strane zastave vrši ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili putnika u pristaništu u koje nije dozvoljeno uplovljenje broda strane zastave u skladu sa odredbama ovog zakona, zabraniće ukrcavanje, odnosno iskrcavanje robe ili putnika i narediće uklanjanje broda strane zastave u određenom roku.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da je lučki operater iz člana 214. stav 2. ovog zakona izgradio lučku infrastrukturu nakon stupanja na snagu ovog zakona bez odobrenja izdatog od strane Agencije u skladu sa odredbama ovog zakona, zabraniće obavljanje lučke delatnosti na toj lučkoj infrastrukturi.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje tereta, ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu sa podacima iz te isprave, zabraniće ukrcavanje i iskrcavanje tereta uređajima broda.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema propisana sredstva za spasavanje, protivpožarnu opremu, sredstva za ispumpavanje vode, signalnu opremu i sidrene uređaje, odnosno u slučaju nedostatka ili nepravilnog programiranja ATIS koda ili nepravilno unetih podataka o plovilu na AIS (RIS) transponder, zabraniće brodu plovidbu dok se ti nedostaci ne otklone.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da na brodu nije ukrcan locman na vodnom putu, luci i pristaništu na kojima je pilotaža obavezna, zabraniće brodu plovidbu dok se taj nedostatak ne otkloni.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da na brodu nema odgovarajućeg sigurnosnog plana, odnosno člana posade odgovornog za sigurnost broda zabraniće brodu komunikaciju sa obalom.

+ **Vidi:**

čl. 103. Zakona - 18/2015-7.

Član 252.

Ako se iz opravdanih razloga posumnja da stanje broda bitno ne odgovara podacima navedenim u ispravama iz člana 250. stav 1. ovog zakona ili prodora vode u brodsko korito ili neispravnosti upravljačkog ili sidrenog uređaja ili da je brod ukrcao veći broj putnika od dozvoljenog ili da nema minimalni broj stručno osposobljenih članova posade ili da članovi posade nemaju propisana ovlašćenja, i da očigledno brod u takvom stanju, odnosno sa tolikim brojem putnika ili takvim stanjem posade ne bi bio sposoban da nastavi plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, inspektor će zabraniti brodu da isplovi iz luke, odnosno pristaništa dok se ne otklone utvrđeni nedostaci.

Član 253.

U vršenju nadzora nad sposobnošću brodova za plovidbu, inspektor proverava i:

- 1) da li brod ima važeće propisane brodske isprave i knjige;
- 2) da li su na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih isprava izdatih na osnovu tehničkog nadzora broda nastale takve bitne promene zbog kojih je očigledno da brod u takvom stanju nije sposoban da plovi bez opasnosti za lica, teret na njemu i životnu sredinu;
- 3) da li brod ispunjava uslove određene u članu 83. tač. 2) i 3) ovog zakona;
- 4) uvežbanost posade u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara.

Nadzor iz stava 1. ovog člana obuhvata i proveravanje da li brod ima važeći registar teretnog uređaja, kao i da li stanje uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje tereta odgovara podacima iz registra teretnog uređaja.

Član 254.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi nedostatke broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, narediće zapovedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve prirode da ugrožavaju bezbednost broda, lica i tereta na njemu, kao i životne sredine, inspektor će zabraniti brodu dalju plovidbu dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzeće mu se brodsko svedočanstvo.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, inspektor može odobriti plovidbu brodu do prve luke ili mesta gde će biti pregledan ili popravljen, ako je to opravdano zbog završetka transportnih operacija.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu sa registrom teretnog uređaja, zabraniće brodu da vrši ukrcavanje, iskrcavanje ili prekrcavanje tereta sopstvenim uređajima za obavljanje tih radnji.

Član 255.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da se u lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj ne sprovodi režim koji je u saglasnosti sa preuzetim međunarodnim obavezama Republike Srbije ili da je stanje luka otvorenih za domaći saobraćaj, pristaništa, privremenih pretovarnih mesta i marina, sidrišta, zimovnika i prevodnica takvo da predstavlja opasnost za bezbednost plovidbe, da luka nema odgovarajući sigurnosni plan odnosno lice odgovorno za sigurnost u luci narediće otklanjanje utvrđenih nedostataka, u određenom roku.

Ako mere i radovi iz stava 1. ovog člana ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor će preduzeti sledeće mere:

1) zabraniti pristajanje brodova određene veličine uz deo operativne ili druge obale za koju je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno bezbedno pristajanje takvih brodova;

2) zabraniti upotrebu operativne ili druge obale ili njenog dela, kao i sidrišta koji neposredno ugrožava bezbednost brodova, lica i stvari prilikom ukrcavanja, iskrcavanja ili prekrcavanja;

3) zabraniti saobraćaj u luci, pristaništu, sidrištu i privremenom pretovarnom mestu dok je bezbednost brodova neposredno ugrožena zbog neodržavanja lučkih, odnosno pristanišnih objekata u ispravnom stanju ili potrebnih dubina.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da fizičko ili pravno lice koje nije steklo status lučkog operatera pruža lučke usluge na delovima obale i vodenog prostora lučkim korisnicima, zabraniće obavljanje lučke delatnosti, a zapovedniku brodu narediti sklanjanje broda zajedno sa plovilima u njegovom sastavu.

+ **Vidi:**

čl. 104. Zakona - 18/2015-7.

Član 256.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekata bezbednosti plovidbe na vodnom putu takvo da ugrožava bezbednost plovidbe, inspektor će narediti:

1) Direkciji, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, da privremeno obeleži smetnju na plovnom putu, odnosno da je ukloni i da postavi ili aktivira signalne oznake i svetla ako su uklonjena ili neispravna;

2) vlasniku prepreke na vodnom putu (most, dalekovod, i dr.) da propisno obeleži istu;

3) privremenu zabranu plovidbe ako na plovnom putu nisu ispunjeni uslovi za bezbednu plovidbu.

Ako u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana inspektor utvrdi i druge nedostatke na plovnom putu koji mogu ugroziti bezbednost plovidbe, nalaze o tome sa predlozima mera dostaviće ministarstvu i Direkciji, ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, radi preduzimanja odgovarajućih mera.

Ako u vršenju nadzora iz stava 1. ovog člana inspektor utvrdi da Direkcija nema sigurnosne planove kao i lice odgovorno za sigurnost iz člana 199. stav 3. ovog zakona, narediće Direkciji da u određenom roku ukloni utvrđeni nedostatak.

Član 257.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da održavanje radio-stanica i vršenje radio-službe na plovilu nije u skladu sa propisima, narediće da se utvrđeni nedostaci otklone u određenom roku, odnosno da se preduzmu odgovarajuće mere.

Ako u vršenju nadzora inspektor iz stava 1. ovog člana utvrdi takve nedostatke koji mogu da ugroze bezbednost plovidbe, izveštaj o utvrđenim nedostacima sa predlozima za njihovo otklanjanje dostaviće ministarstvu.

Član 258.

Ako inspektor utvrdi da plovilo boravi u raspremi bez odobrenja lučke kapetanije, narediće vlasniku da u određenom roku pribavi odobrenje.

Član 259.

Ako inspektor utvrdi da su izgradnja objekata, izgradnja i održavanje vodoprivrednih objekata, kao i ostali radovi (eksploatacija šljunka, peska i drugo) takvi da ugrožavaju bezbednost plovidbe, narediće izvođaču radova da privremeno obustavi dalje radove, a po potrebi ukloni materijal koji ugrožava bezbednost plovidbe.

Objekti koji ugrožavaju bezbednost plovidbe mogu biti i objekti za čiju izgradnju lučka kapetanija nije izdala nautičku saglasnost.

Ugrožavanje bezbednosti plovidbe prvenstveno se odnosi na izvođenje radova kojima se menja dubina plovnog puta, konfiguracija obale, otežava ili onemogućava pristajanje i sidrenje plovila i slično, koji se izvode u suprotnosti ili bez nautičke saglasnosti lučke kapetanije.

Član 260.

Ako inspektor utvrdi da zapovednik plovila nema odgovarajuće zvanje ili nema važeće isprave o ukrcavanju, zabraniće plovidbu plovila.

Ako inspektor utvrdi da član posade plovila nema odgovarajuće zvanje ili nema propisane isprave o ukrcavanju, narediće zapovedniku plovila da iskrca tog člana posade.

Član 261.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da čamac i ploveće telo, odnosno plutajući objekat, nemaju važeću plovidbenu, odnosno plutajuću dozvolu, ako je natovaren preko linije dozvoljenog gaza, ako je na njemu ukrcano, odnosno na njemu boravi veći broj lica od dozvoljenog ili ako njima upravlja lice koje nije stručno osposobljeno, zabraniće plovidbu, odnosno plutanje.

Član 262.

Ako iz opravdanih razloga inspektor posumnja da može doći do zagađivanja unutrašnjih voda sa plovila zabraniće plovilu dalju plovidbu dok se ne otklone uočeni nedostaci koji predstavljaju pretnju za zagađivanje.

Član 263.

Ako u vršenju nadzora inspektor utvrdi da brod koji prevozi opasan teret nema ispravu o sposobnosti broda za prevoz opasnog tereta, da nema ukrcane članove posade koji su stručno osposobljeni za prevoz opasnog tereta, kao i ako nije propisno obeležen za prevoz opasnog tereta, zabraniće dalju plovidbu broda.

Deo sedmi

I. MERODAVNO PRAVO

Član 264.

Na odnose vezane za primenu ovog zakona primenjuje se domaće pravo.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, dužnosti i prava zapovednika u upravljanju plovilom i u zasnivanju prava i obaveza za vlasnika plovila ili brodarka ocenjuju se po pravu države čiju državnu

pripadnost ima plovilo.

Deo osmi

I. KAZNENE ODREDBE

1. Privredni prestupi

Član 265.

Novčanom kaznom od 100.000,00 do 3.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne organizuju i ne obezbede obavljanje poslova radi obezbeđivanja bezbednosti plovidbe (član 49. tačka 1));

1a) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

2) ako prekine ili ošteti vazdušni ili podvodni telekomunikacioni kabl, ili kabl visokog napona, podvodni cevovod za dovod struje, nafte, gasa ili vode postavljene na plovnom putu i time omete telekomunikacione veze, snabdevanje struje, nafte, gasa ili vode (član 54. stav 4);

3) ako po nalogu lučke kapetanije, oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo, ili predmet izgubljen sa plovila koji ometa ili ugrožava bezbednost plovidbe, ne ukloni sa plovnog puta (član 55. stav 2);

4) ako iz plovila ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode štetne predmete ili materije koji mogu prouzrokovati zagađivanje ili stvoriti prepreku ili opasnost za plovidbu (član 63. stav 1);

5) ako pruža lučke usluge, a nije steklo status lučkog operatera (član 216. stav 2);

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 30.000,00 do 200.000,00 dinara.

+ **Vidi:**

[čl. 48. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 105. Zakona - 18/2015-7.](#)

Član 266.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne evidentira podatke koji su od značaja za bezbednost plovidbe (član 49. tačka 3);

2) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju (član 84. stav 2);

3) ako ne održava luku, odnosno pristanište i privremeno pretovarno mesto u stanju koje obezbeđuje bezbedan prihvat plovila i obavljanja lučkih delatnosti u skladu sa njihovom namenom (član 204).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 20.000,00 do 150.000,00 dinara.

2. Prekršaji

Član 267.

Novčanom kaznom od 200.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj, privredno društvo ili drugo pravno lice:

1) ako ne uređuje i ne održava plovnost i ne postavi objekte bezbednosti plovidbe na način da se obezbedi bezbedna plovidba u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta (član 12. stav 2);

2) ako se plovila koja su sprečena naglom pojavom leda ili drugih vanrednih okolnosti da uplove u

zimovnik, ne sklone u rečne rukavce ili druga prirodno zaštićena mesta na vodnom putu (član 23. stav 1);

3) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

4) ako održava sportska takmičenja, odnosno priredbe bez odobrenja lučke kapetanije (član 33. stav 1);

5) ne ukloni sa vodnog puta oznake, uređaje i predmete (član 35. stav 1);

6) ako ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji početak radova u propisanom roku (član 37. stav 4);

7) ako po nalogu lučke kapetanije ne postavi i ne održava svetla i znakove (član 39. stav 1);

8) ako vrši prevoz lica jahtom, odnosno plovilom za rekreaciju na unutrašnjim vodama Republike Srbije, po osnovu iznajmljivanja uz naknadu jahte, odnosno plovila za rekreaciju, jahtom, odnosno plovilom za rekreaciju strane državne pripadnosti i ako na istom nema propisani najmanji broj članova posade (član 47. st. 2. i 3);

9) ako ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji promene na plovnom putu (član 49. stav 1. tačka 2));

10) ako brod i tehnički plovni objekt u raspremi boravi na unutrašnjim vodnim putevima bez odobrenja (član 56. stav 1);

11) ako po nalogu inspektora bezbednosti plovidbe ne ukloni plovilo koje nije upisano u odgovarajući upisnik plovila (član 56a stav 1);

12) ako brod nema važeće svedočanstvo o sposobnosti broda za plovidbu, a ne podnese zahtev za određivanje raspreme (član 56a stav 2);

13) ako skelski prelaz radi bez odobrenja (član 57. stav 1);

14) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode, odnosno plovila pravnih lica koja ne pružaju lučku uslugu prijema delova tereta ili otpada od tereta, štetne predmete ili materije, delove tereta ili otpada od tereta koji mogu da prouzrokuju zagađenje vode ili da stvore prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1-5), odnosno ako koristi sisteme protiv obrastanja plovila (član 63. stav 7);

15) ako se po nalogu ministra nadležnog za unutrašnje poslove ne uključi u traganje i spasavanje ugroženih lica i stvari na vodnim putevima (član 73. stav 2);

16) ako vadi potonulu stvar bez odobrenja nadležne lučke kapetanije (član 76. stav 2);

17) ako o početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju ne obavesti lučku kapetaniju (član 76. stav 6);

18) ako ne izvadi potonulu stvar u roku koji odredi lučka kapetanija (član 78. stav 1);

19) ako brod nije ukrcan u skladu sa dobijenom teretnom linijom, odnosno slobodnim bokom i pravilnim načinom rasporeda tereta (član 83. tačka 4));

20) ako posle izvršenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravke broda i drugih plovila vrši promene (čl. 94. i 97);

21) ako ne podnese zahtev za baždarenje domaćeg broda (član 99. stav 8);

22) ako ne podnese zahtev za ponovno baždarenje broda unutrašnje plovidbe, odnosno pomorskog broda kad se menja upisnik (član 100. stav 1. tačka 3));

23) ako ne podnese zahtev za ponovno baždarenje domaćeg broda pre završetka radova na prepravci (član 100. stav 3);

24) ako na zahtev lučke kapetanije ne učini dostupnim brodske isprave i knjige (član 103. stav 4);

25) ako brod plovi van određene zone plovidbe ili protivno određenoj nameni ili ako brodom preuzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim suprotno podacima iz brodskog svedočanstva (član 105. stav 3);

26) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod i drugo plovilo bez bilo koje od brodskih isprava i

knjiga, propisanih ovim zakonom (član 103. stav 1. i čl. 105-119), kao i isprava i knjiga za druga plovila (član 128);

27) ako u brod ili drugo plovilo ukrca veći broj putnika, odnosno lica nego što je to određeno ispravom o baždarenju, odnosno brodskim svedočanstvom ili plovidbenom i plutajućom dozvolom (čl. 95. i 129);

28) ako ne postupa u skladu sa nalogima lučke kapetanije (član 170. stav 2);

29) ako plovilo ne koristi usluge, odnosno nije opremljeno opremom i uređajima iz člana 183. ovog zakona;

30) ako plovila plove u području obavezne primene VTS-a, a ne koriste propisane usluge i informacije VTS-a (član 195);

31) ako domaće ili strano plovilo obavlja poslove ukrcavanja - iskrcavanja putnika i robe, snabdevanja zalihama ili smene članova posade izvan luke, pristaništa ili privremenog pretovarnog mesta (član 211);

32) ako kao obveznik lučke naknade ne dostavi sažetu prijavu koja se podnosi radi plaćanja lučke naknade u propisanom roku (član 229a stav 10, član 229b stav 6. i član 229v stav 8);

33) ako kao obveznik lučke naknade dostavi nepotpunu prijavu ili ako prijava sadrži netačne podatke (član 229a stav 11, član 229b stav 7. i član 229v stav 9);

34) ako kao obveznik lučke naknade ne plati lučku naknadu u propisanom roku (član 229a stav 14, član 229b stav 8. i član 229v stav 10);

35) ako u luci obavlja delatnost koja ugrožava bezbednost ljudi, plovila, zagađuje životnu sredinu ili obavlja druge aktivnosti koje su u suprotnosti sa odredbama reda u luci (član 241);

36) ako stavi u plovidbu plovilo i pored izrečene mere zabrane, ne preduzme ili ne preduzme mere u određenom roku koje je naložio inspektor (član 247. stav 1).

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 500.000,00 dinara kazniće se preduzetnik za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 dinara.

+ **Vidi:**

čl. 106. Zakona - 18/2015-7.

čl. 44. Zakona - 92/2016-3.

Član 268.

Novčanom kaznom od 100.000,00 do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćeno pravno lice za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine:

1) ako ne uređuje i ne održava plovnost i ne postavi objekte bezbednosti plovidbe na način da se obezbedi bezbedna plovidba u skladu sa utvrđenom kategorijom vodnog puta (član 12. stav 2);

2) ako ne vodi evidenciju objekata bezbednosti plovidbe (član 19. stav 3);

3) ako bez opravdanog razloga ne ukloni plovilo ili predmet sa plovnog puta po nalogu lučke kapetanije (član 55. stav 3).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva, odnosno ovlašćenom pravnom licu za tehničko održavanje državnih vodnih puteva na teritoriji autonomne pokrajine, novčanom kaznom od 5.000,00 do 150.000,00 dinara.

Član 269.

Novčanom kaznom od 100.000,00 do 2.000.000,00 kazniće se za prekršaj pravno lice - lučki

operater ako:

1) obavlja lučku delatnost izvan lučkog područja (član 215. stav 2);

1a) ako luka nema sigurnosni plan i lice odgovorno za sigurnost u luci (član 199. stav 2);

1b) ako luka, pristanište, odnosno privremeno pretovarno mesto ne ispunjava neki od propisanih uslova za bezbedan prihvat plovila i obavljanje lučke delatnosti u skladu sa namenom luke, pristaništa i privremenog pretovarnog mesta (član 204. st. 1. i 2);

2) ako obavlja lučku delatnost bez odobrenja Agencije (član 216. stav 1);

3) ako nastavi sa obavljanjem lučke delatnosti nakon oduzimanja odobrenja (čl. 224. i 225).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 5.000,00 do 150.000,00 dinara.

+ **Vidi:**

čl. 107. Zakona - 18/2015-7.

Član 270.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik stranog trgovačkog broda, odnosno plovila ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

2) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

3) ako ne podnese Agenciji za upravljanje lukama prijavu dolaska, odnosno prijavu odlaska, a nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska i odlaska, izvod iz popisa posade i putnika, zdravstvenu izjavu i izvod iz dnevnika broskog otpada (član 46. stav 2);

4) ako tokom plovidbe ne plovi bezbednom brzinom i ne preduzme sve mere opreza (član 48);

5) ako ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji promene na plovnom putu (član 49. stav 1. tačka 2));

6) ako plovilo sa posadom nema neprekidnu stražu (član 50. stav 1);

7) ako kad uplovljava u vodne puteve Republike Srbije ne obavesti lučku kapetaniju o količini, načinu skladištenja i vrsti opasnog tereta koji prevozi, kao i o luci, odnosno pristaništu iskrcaja (član 51. stav 2);

8) ako ne ukrcia locmana na vodnim putevima, lukama i pristaništima na kojima je propisana obavezna pilotaža (član 60. stav 1);

9) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode, odnosno plovila pravnih lica koja ne pružaju lučku uslugu prijema delova tereta ili otpada od tereta, štetne predmete ili materije, delove tereta ili otpada od tereta koji mogu da prouzrokuju zagađivanje unutrašnjih voda ili da stvore prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1-4);

10) ako bez odlaganja ne obavesti lučku kapetaniju o ispuštanju, izlivanju ili izbacivanju štetnih predmeta ili materija (član 65);

11) ako štetne predmete i materije, odnosno smeće sa plovila ne preda prijemnim stanicama (član 68. st. 1. i 2);

12) ako bez dozvole vrši spasavanje plovila i stvari sa tih plovila (član 72. stav 2);

13) ako upravlja brodom ili se u vreme obavljanja dužnosti na brodu nalazi u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena usled premora, ili ne postupi po naredbi inspektora bezbednosti plovidbe (član 140. st. 1, 4, 5, 6. i 8);

14) ako se ne podvrgne lekarskom pregledu i drugim metodama, odnosno analizama krvi i/ili urina, radi utvrđivanja stanja opijenosti (član 140. stav 2);

15) ako ne postupa u skladu sa naložima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2);

16) ako ne zadrži plovilo na mestu plovidbene nezgode do okončanja uviđaja, ako ne ukloni plovilo

koje svojim položajem ugrožava bezbednost i ne obavesti nadležnu lučku kapetaniju o plovidbenoj nezgodi (član 172);

17) ako plovilo ne koristi usluge, odnosno nije opremljeno opremom i uređajima iz člana 183. ovog zakona;

18) ako saopšti netačne podatke RIS centru o plovilu i putovanju (član 187. stav 1);

19) ako plovi u području obavezne primene VTS-a, a ne koristi propisane usluge i informacije VTS-a (član 195);

20) ako uplovi sa stranim nuklearnim brodom u unutrašnje vode, odnosno domaću luku bez odobrenja ministarstva (član 243).

+ **Vidi:**

čl. 49. Zakona - 121/2012-9.

čl. 108. Zakona - 18/2015-7.

čl. 45. Zakona - 92/2016-3.

Član 271.

Novčanom kaznom od 30.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako plovilo na sidrištu nema neprekidni i neposredni nadzor (član 25);

2) ako usidri plovilo na plovnom putu (član 27. stav 1);

3) ako koristi radio stanicu suprotno odredbama člana 28. ovog zakona;

4) ako na brodu koji mora da ima brodsku radio-stanicu ne organizuje službu bdenja (član 28. stav 3);

5) ako na plovilu velike brzine ne koristi radar (član 30. stav 4);

6) ako ne prijavi nadležnoj lučkoj kapetaniji promene na plovnom putu (član 49. stav 1. tačka 2));

7) ako plovilo sa posadom nema neprekidnu stražu (član 50. stav 1);

8) ako kad uplovljava u vodne puteve Republike Srbije ne obavesti lučku kapetaniju o količini, načinu skladištenja i vrsti opasnog tereta koji prevozi, kao i o luci, odnosno pristaništu iskrcanja (član 51. stav 2);

9) ako postavi predmete koji se nalaze na plovilu tako da izlaze iz granica gabarita plovila, ili vrši transport vangabaritnih predmeta bez odobrenja (član 52);

10) ako ne obavesti lučku kapetaniju o podacima i mestu gde je izgubljen predmet sa plovila koji može da predstavlja smetnju ili opasnost za plovidbu, odnosno o nepoznatoj prepreci na plovnom putu (član 53);

11) ako ne obavesti lučku kapetaniju da je znak za regulisanje plovidbe uništen, oštećen, neispravan ili pomeren, ili da je plovilo oštetilo građevinu na vodnom putu, kao i ako pri vezivanju ili manevrisanju plovila koristi znakove ili oznake na vodnom putu (član 54. st. 1-3);

12) ako ne ukrca locmana na vodnim putevima, lukama i pristaništima na kojima je propisana obavezna pilotaža (član 60. stav 1);

13) ako ispusti, izlije ili izbaci u unutrašnje vode, odnosno plovila pravnih lica koja ne pružaju lučku uslugu prijema delova tereta ili otpada od tereta, štetne predmete ili materije, delove tereta ili otpada od tereta koji mogu da prouzrokuju zagađivanje unutrašnjih voda ili da stvore prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1-4);

14) ako bez odlaganja ne obavesti lučku kapetaniju o ispuštanju, izlivanju ili izbacivanju štetnih predmeta ili materija (član 65);

15) ako štetne predmete i materije ne preda prijemnim stanicama (član 68);

16) ako upravlja brodom koji nema odgovarajući broj članova posade sa propisanim zvanjima (član

131. stav 1);

17) ako upravlja brodom ili se u vreme obavljanja dužnosti na brodu nalazi u stanju opijenosti, ili mu je radna sposobnost umanjena usled premora, ili ne postupi po naredbi inspektora bezbednosti plovidbe (član 140. st. 1, 2, 4, 5, 6. i 8);

18) ako lično ne rukovodi brodom kad to zahteva bezbednost broda, ili broda u tegljenju ili potiskivanju, kao i za vreme slabe vidljivosti ili magle i u svim drugim slučajevima kad to zahteva bezbednost broda, broda u tegljenju i potiskivanju (član 145);

19) ako za vreme putovanja broda prema članu posade, putniku ili drugom licu na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju, koje je izvršilo krivično delo, ne preduzme mere potrebne da se spreči ili ublaži nastupanje štetnih posledica toga dela i izvršilac pozove na odgovornost (član 153. st. 1, 2. i 4);

20) ako ne krene u pomoć i ne preduzme spasavanje lica na unutrašnjim vodama koje se nalazi u životnoj opasnosti, ako ne postoje razlozi iz člana 157. ovog zakona koji ga oslobađaju obaveze spasavanja (član 156);

21) ako ne preduzme spasavanje broda sa kojim se sudario brod kojim on zapoveda ili koje ne ukloni takav brod sa plovnog puta, ako postoji opasnost da će potonuti (član 158. stav 1);

22) ako ne preduzme na unutrašnjim vodama spasavanje broda koji traži pomoć, ako se brod kojim zapoveda nalazi u blizini (član 158. stav 2);

23) ako ne preduzme spasavanje broda koji je u opasnosti i stvari sa tog broda koje su svojina domaćeg pravnog lica ili državljanina Republike Srbije, ako ne postoje razlozi iz člana 159. stav 2. ovog zakona koji ga oslobađaju od te obaveze (član 159. stav 1);

24) ako ne postupa u skladu sa nalogima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2);

25) ako postupi suprotno odredbama člana 172. ovog zakona;

26) ako plovilo ne koristi usluge, odnosno nije opremljeno opremom i uređajima iz člana 183. ovog zakona;

27) ako saopšti netačne podatke RIS centru o plovilu i putovanju (član 187. stav 1);

28) ako plovi u području obavezne primene VTS-a, a ne koristi propisane usluge i informacije VTS-a (član 195).

+ **Vidi:**

[čl. 50. Zakona - 121/2012-9.](#)

[čl. 109. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 46. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 272.

Novčanom kaznom od 15.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda, odnosno zapovednik stranog broda ili lice koje ga zamenjuje ako brod koji dolazi iz inostranstva komunicira sa drugim brodovima, organima, organizacijama i drugim pravnim, odnosno fizičkim licima na kopnu pre nego što od lučke kapetanije, dobije odobrenje za slobodnu komunikaciju sa obalom (član 46. stav 1).

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik stranog plovila ili lice koje ga zamenjuje ako plovilo ne vije zastavu svoje državne pripadnosti i zastavu Republike Srbije kad se nalazi na unutrašnjim vodama Republike Srbije (član 47).

Član 273.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj član posade broda i drugog plovila koji povredom svoje dužnosti, propisane ovim zakonom, ne postupi po pravilima plovidbe i time dovede u opasnost bezbednost plovidbe ili ošteti brod, odnosno drugo plovilo ili teret na njemu, ili ugrozi bezbednost putnika i lica na brodu, odnosno drugom plovilu ili ostalih članova posade ili životnu sredinu od zagađivanja opasnim i štetnim materijama sa broda, odnosno drugog plovila (član

Član 274.

Novčanom kaznom od 15.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako ne podnese nadležnoj lučkoj kapetaniji prijavu dolaska i odlaska, izvod iz popisa posade i putnika, zdravstvenu izjavu i izvod iz dnevnika broskog otpada (član 46. stav 2);

2) ako na brod i drugo plovilo ukrca veći broj putnika, odnosno lica od određenog broja protivno odredbama ovog zakona (čl. 95. i 129);

3) ako ukrca i rasporedi teret na brodu protivno odredbi člana 96. ovog zakona;

4) ako na brodu nema propisane brodske isprave i knjige i iste ne vodi uredno (član 103. stav 1);

5) ako na zahtev lučke kapetanije, ne pokaže brodske isprave i knjige (član 103. stav 2);

6) ako brod plovi van određene zone plovidbe ili protivno određenoj nameni, ili ako brodom preduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim, suprotno podacima iz broskog svedočanstva (član 105. stav 3);

7) ako protivno odredbama člana 117. ovog zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike;

8) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju mašine, uređaje i opremu ili ako se ne stara o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje putnika, opasnog i ostalog tereta, i o pravilnom ukrcavanju, smeštaju i iskrcavanju putnika (član 144. stav 1);

9) ako u propisanim rokovima ne vrši vežbe sa čamcima i ostalim sredstvima za spasavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (član 144. stav 2);

10) ako stavi u plovidbu plovilo i pored izrečene mere zabrane, ne preduzme ili ne preduzme mere u određenom roku koje je naložio inspektor bezbednosti plovidbe (član 247. stav 1).

Član 275.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako primi za člana posade broda lice koje nema brodarsku knjižicu ili dozvolu za ukrcavanje (član 136. stav 1);

2) ako se ne podvrgne lekarskom pregledu i drugim metodama (član 140. stav 2);

3) ako u slučaju kad su ostale bez uspeha sve mere preduzete za spasavanje broda u opasnosti i ako je propast broda neizbežna, ne preduzme sve potrebne mere za spasavanje broskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja to dozvoljavaju i mere za spasavanje drugih brodskih knjiga, brodskih isprava, karata odnosno putovanja i gotovog novca brodske blagajne (član 147. stav 2);

4) ako o događaju koji se za vreme putovanja desi na brodu, a koji ugrožava bezbednost broda, broda u tegljenju ili potiskivanju ili bezbednost plovidbe, ili o vanrednom događaju koji se desio na brodu, brodu u tegljenju ili potiskivanju, putnicima, drugim licima ili stvarima na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju ne podnese izveštaj zajedno sa izvodom iz broskog dnevnika nadležnom organu u zemlji ili inostranstvu i ako odmah radio vezom ne obavesti ostale učesnike u plovidbi i najbližu lučku kapetaniju (član 148);

5) ako o činjenici rođenja i smrti, i o primanju izjave poslednje volje, ne sačini zapisnik na propisani način i ne dostavi ga nadležnom organu u prvoj domaćoj luci odnosno pristaništu, a u inostranstvu - najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Srbije (član 149);

6) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i preduzetih mera koje je dužan da unese u brodski dnevnik (153. stav 5);

7) ako o krivičnom delu učinjenom na brodu ili brodu u tegljenju ili potiskivanju, dok se brod nalazi u

inostranstvu, ne podnese izveštaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Srbije u zemlji u čiju prvu luku, odnosno pristanište po izvršenom krivičnom delu, brod uplovi, ili ako sa izvršiocima krivičnog dela ne postupi po uputstvima diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Srbije (član 153. st. 3. i 4);

8) ako samovoljno napuštanje broda od strane člana posade -državljanina Republike Srbije u inostranstvu ne prijavi organu iz člana 154. ovog zakona;

9) ako brodu s kojim se sudario brod kojim zapoveda, iako je to mogao, ne saopšti ime poslednje luke, odnosno pristaništa iz koga je isplovio i ime luke, odnosno pristaništa u koje plovi (član 160);

10) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć licima u opasnosti i preduzeo njihovo spasavanje, ili razloge zbog kojih nije preduzeo spasavanje broda i stvari sa broda (član 161).

Član 276.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj član posade plovila:

1) ako koristi radio stanicu suprotno odredbama člana 28. ovog zakona;

2) ako za vreme vršenja straže napusti mesto i prostoriju u kojoj se vrši straža bez odobrenja zapovednika plovila ili najstarijeg oficira palube koji zamenjuje zapovednika plovila (član 50. stav 3);

3) ako ispusti, izlije ili izbacii u unutrašnje vode, odnosno plovila pravnih lica koja ne pružaju lučku uslugu prijema delova tereta ili otpada od tereta, štetne predmete ili materije, delove tereta ili otpada od tereta koji mogu da prouzrokuju zagađivanje unutrašnjih voda ili da stvore prepreku ili opasnost za plovidbu, kao i ako spaljuje smeće na plovilu (član 63. st. 1-4);

4) ako čamac, ploveće telo i plutajući objekat nema isprave i knjige iz člana 128. ovog zakona;

5) ako ne vrši poslove na plovilu u skladu sa dužnostima propisanim u članu 135. ovog zakona;

6) ako postupa suprotno odredbama člana 138. ovog zakona;

7) ako za vreme obavljanja dužnosti na plovilu bude u stanju opijenosti i ako se ne podvrgne lekarskom pregledu, odnosno drugim metodama, odnosno analizama krvi i/ili urina (član 140. stav 8);

8) ako postupi suprotno odredbama člana 159. ovog zakona;

9) ako ne postupa u skladu sa nalogima koje donosi lučka kapetanija (član 170. stav 2);

10) ako vlasnik plovila nema isprave i knjige iz člana 128. i ne postupa u skladu sa nalogima koje donosi lučka kapetanija iz člana 170. stav 2) ovog zakona.

+ **Vidi:**

[čl. 110. Zakona - 18/2015-7.](#)

[čl. 47. Zakona - 92/2016-3.](#)

Član 277.

Novčanom kaznom od 20.000,00 do 100.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) ako po nalogu inspektora bezbednosti plovidbe ne ukloni plovilo koje nije upisano u odgovarajući upisnik plovila (član 56a stav 1);

2) koje je naručilac broda - ako izvrši radnju iz člana 266. stav 1. tačka 2) ovog zakona;

3) koje izvrši radnju iz člana 267. stav 1. tačka 19) ovog zakona.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 80.000,00 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice:

1) ako izvrši radnju iz člana 55. ovog zakona;

2) ako upravlja čamcem, plovećim telom, odnosno plutajućim objektom bez odgovarajuće stručne osposobljenosti (član 165. stav 1);

3) ako ne obavesti nadležnu lučku kapetaniju i inspekciju bezbednosti plovidbe o plovidbenoj nezgodi

(član 173);

4) ako stavi u plovidbu plovilo i pored izrečene mere zabrane, ne preduzme mere ili ne preduzme mere u određenom roku koje je naložio inspektor bezbednosti plovidbe (član 247. stav 1);

5) koji je vlasnik broda ako izvrši radnju iz člana 267. stav 1. tač. 5), 16), 17), 18) i 21) ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 48. Zakona - 92/2016-3.

Član 277a

Novčanom kaznom od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj zapovednik broda, odnosno zapovednik stranog broda ili lice koje ga zamenjuje:

1) ako ne izvesti lučku kapetaniju o vremenu i mestu izvršenog sklanjanja (član 23. stav 2);

2) ako na sidrištima opšte namene usidre plovilo van za to obeleženim delovima sidrišta (član 24. stav 2);

3) ako postupa suprotno odredbama člana 24. stav 3. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 111. Zakona - 18/2015-7.

Član 278.

Pored kazne za prekršaje iz člana 271. tač. 2), 13), 16), 18) i 19) i člana 274. tačka 2) ovog zakona zapovedniku i drugom članu posade broda i drugog plovila, za prekršaj, može se, kao zaštitna mera, zabraniti vršenje svih ili pojedinih ovlašćenja za vršenje poslova određenog zvanja na bilo kom brodu, odnosno drugom plovilu u trajanju od 30 dana do jedne godine.

+ **Vidi:**

čl. 112. Zakona - 18/2015-7.

čl. 49. Zakona - 92/2016-3.

- naziv glave II. brisan -

+ **Vidi:**

čl. 113. Zakona - 18/2015-7.

Član 279.

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 51. Zakona - 121/2012-9.

čl. 113. Zakona - 18/2015-7.

Deo deveti

I. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 280.

Na postupke koji nisu pravnosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, primenjivaće se odredbe ovog zakona.

Član 281.

Uprava će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona preuzeti od Savezne javne ustanove Jugoslovenski registar brodova unutrašnje plovidbe zaposlena i postavljena lica, prava i obaveze, predmete, arhivu i drugi registratorski materijal, poslovni prostor kao i opremu, sredstva za rad, novčana i druga sredstva sa bilansom stanja na dan preuzimanja.

Savezna javna ustanova Jugoslovenski registar brodova unutrašnje plovidbe od dana stupanja na snagu ovog zakona do dana preuzimanja ne može zapošljavati nova lica, otuđivati opremu, sredstva za rad i druga sredstva.

Ministarstvo nadležno za poslove koji se odnose na tehničke propise će na predlog ministarstva izvršiti prijavljivanje Uprave Evropskoj komisiji danom prijema Republike Srbije u punopravno članstvo Evropske unije.

Član 282.

Direkcija za unutrašnje plovne puteve "Plovput" obrazovana članom 41. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", br. 65/08 i 36/09 - dr. zakon) nastavlja sa radom kao Direkcija za vodne puteve, u skladu sa ovim zakonom.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 41. Zakona o ministarstvima ("Službeni glasnik RS", br. 65/08 i 36/09 - dr. zakon).

Član 283.

Vlada će osnovati Agenciju za upravljanje lukama u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do dana obrazovanja Agencije iz stava 1. ovog člana poslove iz čl. 207. i 208. ovog zakona obavljaće ministarstvo.

Član 284.

Lica koja su raspoređena na poslove inspektora do dana stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju da obavljaju poslove inspektora i imaju obavezu da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu propisa iz člana 246. stav 3. ovog zakona, polože poseban stručni ispit iz člana 246. stav 3. ovog zakona.

Član 285.

U roku od šest meseci od dana stupanja na snagu propisa iz člana 180. stav 3. ovog zakona uspostaviće se RIS centar.

U roku od dve godine od dana stupanja na snagu propisa iz člana 197. ovog zakona uspostaviće se VTS centar.

Član 286.

U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona obrazovaće se Komisija za prekršaje u plovidbi iz člana 279. ovog zakona.

Član 287.

Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 11. st. 2. i 4, člana 13. stav 5, člana 22. st. 1. i 3, člana 31. stav 4, člana 40. stav 3, člana 41. stav 2, člana 42. stav 2, člana 56. stav. 3. i člana 210. st. 3. i 4. ovog zakona.

Vlada će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz

člana 8. stav 3, člana 183. stav 3. i člana 201. ovog zakona.

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 11. stav 5, člana 13. stav 8, člana 22. st. 2. i 4, člana 24. stav 6, člana 29. stav 3, člana 58. stav 3, člana 60. stav 1, člana 63. stav 7, člana 74. stav 2, člana 90. stav 2, člana 91. stav 3, člana 92. stav 2, člana 93. stav 3, člana 122, člana 125. st. 7. i 8, člana 126. stav 3, člana 128. stav 3, člana 131. stav 2, člana 132. st. 4. i 5, člana 134. stav 2, člana 136. stav 6, člana 165. stav 2, člana 171. stav 3, člana 175, člana 176. stav 2, člana 197. i člana 246. st. 3. i 5. ovog zakona.

Agencija će u roku od tri meseca od dana njenog osnivanja doneti podzakonski akt iz člana 226. stav 2. ovog zakona.

Ministar će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte iz člana 18. stav 4. i člana 180. stav 3. ovog zakona.

+ **Vidi:**

čl. 52. Zakona - 121/2012-9.

Član 288.

Propisi doneti na osnovu Zakona o unutrašnjoj plovidbi ("Službeni glasnik SRS", broj 54/90 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon) i Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRJ", br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i "Službeni glasnik RS", br. 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), primenjuju se do donošenja podzakonskih propisa u skladu sa ovim zakonom.

Pravilnik o načinu polaganja stručnog ispita za sticanje zvanja članova posade trgovačke mornarice ("Službeni glasnik SRS", broj 29/83), Pravilnik o posebnim zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati lica ovlašćena za vršenje poslova na plovnim objektima trgovačke mornarice ("Službeni glasnik SRS", br. 23/83 i 27/83), Pravilnik o pomorskim i brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcavanje ("Službeni list SFRJ", broj 13/81), Pravilnik o sadržini, obrascima i načinu vođenja brodskih isprava i knjiga brodova trgovačke mornarice Savezne Federativne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 16/80 i 25/88 i "Službeni list SRJ", broj 6/93), Pravilnik o zvanjima, uslovima za sticanje zvanja i ovlašćenjima članova posade brodova unutrašnje plovidbe trgovačke mornarice Savezne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 32/82, 30/83, 30/87 i "Službeni list SRJ", broj 25/96) i Pravilnik o plovidbi na unutrašnjim plovnim putevima ("Službeni list SFRJ", broj 79/91) primenjuju se do donošenja odgovarajućih podzakonskih akata u skladu sa ovim zakonom.

Propisi iz st. 1. i 2. ovog člana primenjuju se ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 289.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

1) Zakon o unutrašnjoj plovidbi ("Službeni glasnik SRS", broj 54/90 i "Službeni glasnik RS", br. 53/93 - dr. zakon, 67/93 - dr. zakon, 48/94 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), osim odredaba o prevozu u unutrašnjoj plovidbi i kaznenih odredaba koje se odnose na prevoz u unutrašnjoj plovidbi i to: čl. 2. i 4. tač. 7), 8), 9), 10) i 11), čl. 44. do 53, člana 64. tač. 10), 11), 12) i 13), člana 66. tač. 10), 11) i 12), člana 67. i člana 69.

2) Odredbe čl. od 1. do 202. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Službeni list SRJ", br. 12/98, 44/99, 74/99 i 73/00 i "Službeni glasnik RS", br. 85/05 - dr. zakon i 101/05 - dr. zakon), prestaju da važe odredbe koje se odnose na unutrašnju plovidbu, osim člana 50. stav 2, čl. 51. i 52, a odredbe koje se odnose na pomorsku plovidbu ostaju na snazi i to: čl. 1. do 9, član 20, član 26, član 30, član 36, član 44, čl. 50. do 52, čl. 56. do 186. koje se odnose na pomorsku plovidbu, kao i odredbe čl. 202. do 821. i čl. 835. do 1051. koje se odnose i na unutrašnju i na pomorsku plovidbu.

Član 290.

Odredbe člana 41. stav 4. i člana 43. stav 4. ovog zakona primenjivaće se od dana prijema Republike Srbije u punopravno članstvo Evropske unije, a odredbe člana 183. stav 2. ovog zakona

primenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Član 291.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

U REDAKCIJSKOM PREČIŠĆENOM TEKSTU NE NALAZE SE:

Čl. 50. Zakona - 92/2016-3:

"Odredbe člana 9. ovog zakona primenjivaće se od 1. decembra 2018. godine.

Do početka primene člana 9. ovog zakona, lučka kapetanija će u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita državne granice, osim u slučajevima propisanim u članu 9. ovog zakona, odobriti pristajanje van graničnog mesta brodovima u međunarodnom saobraćaju i u sledećim slučajevima:

1) radi obavljanja pretovara robe u lukama u kojima nije otvoren granični prelaz za međunarodni rečni saobraćaj;

2) radi obavljanja pretovara nafte i derivata nafte, odnosno uglja za potrebe rafinerija i energetske objekata kada je to potrebno iz razloga očuvanja delatnosti tih objekata, odnosno energetske stabilnosti zemlje."

Čl. 51. Zakona - 92/2016-3:

"Privredna društva koja su u postupku privatizacije stekla imovinu subjekta privatizacije u skladu sa Zakonom o privatizaciji ("Službeni glasnik RS", br. 83/14, 46/15, 112/15 i 20/16 - autentično tumačenje), dužna su da pribave novo odobrenje za obavljanje lučke delatnosti u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Privrednim društvima koja na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju lučku delatnost i koja posluju sa većinskim državnim kapitalom, a koja su upisana kao nosioci prava korišćenja na neizgrađenom i izgrađenom zemljištu u državnoj svojini u javnoj knjizi o evidenciji nepokretnosti i pravima na njima, a koje je obuhvaćeno lučkim područjem, prestaje pravo korišćenja na tom zemljištu.

Privredna društva iz stava 2. ovog člana dužna su da izrade bilans stanja na osnovu koga će se lučka infrastruktura izdvojiti iz imovine tih pravnih lica.

Na lučkoj infrastrukturi iz stava 3. ovog člana sprovedeće se upis prava korišćenja u korist Agencije za upravljanje lukama u skladu sa posebnim zakonom, najkasnije do 1. juna 2017. godine."

Čl. 52. Zakona - 92/2016-3:

"Nakon utvrđivanja lučkih područja, Agencija za upravljanje lukama će u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, izdati odobrenje za obavljanje lučke delatnosti na period od 20 godina, sa pravom produženja na dodatnih 20 godina, privrednim društvima koja podnesu zahtev za izdavanje odobrenja, a koja ispunjavaju sledeće uslove:

1) koja su do dana stupanja na snagu Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", broj 73/10) bila registrovana i koja su obavljala lučku delatnost;

2) obavljaju lučku delatnost iz tačke 1) ovog člana na teritoriji jedinica lokalnih samouprava koje su propisane u odluci kojom se određuju pristaništa za međunarodni saobraćaj;

3) čija se lučka infrastruktura nalazi na međunarodnim vodnim putevima na lokaciji čija je namena za obavljanje lučke delatnosti u skladu sa dokumentima prostornog i urbanističkog planiranja i za koju je izdata građevinska, odnosno upotrebna dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja do dana stupanja na snagu Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", broj 73/10);

4) dostave dokumentaciju iz člana 214v Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama

("Službeni glasnik RS", br. 73/10, 121/12, 18/15 i 96/15 - dr. zakon) u cilju proširivanja lučkog područja;

5) koji obavljaju lučku delatnost na katastarskim parcelama izgrađenog građevinskog zemljišta za koje je utvrđeno da čine lučko područje, kao i na izgrađenoj lučkoj infrastrukturi, a koji su prešli u svojinu Republike Srbije, po sprovedenom postupku eksproprijacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

Ovim zakonom utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju izgrađenog građevinskog zemljišta i lučke infrastrukture iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje se u upravnom postupku.

Rešenje kojim se izdaje odobrenje iz stava 1. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja."

Čl. 53. Zakona - 92/2016-3:

"Postupci proglašenja lučkih područja luka i pristaništa, započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa odredbama ovog zakona."

Čl. 54. Zakona - 92/2016-3:

"Brodari, lučki operateri, odnosno Direkcija dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona najkasnije do 31. decembra 2018. godine.

Takse utvrđene Pravilnikom o visini takse za pružanje stručne usluge vršenja pregleda i tehničkog nadzora čamca, plovećeg tela i plutajućeg objekta ("Službeni glasnik RS", broj 104/13), primenjivaće se do utvrđivanja republičke administrativne takse u skladu sa članom 17. ovog zakona."